

**ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΝΕΩΝ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ**

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «*Ευρωπαϊκές Πολιτικές
Νεολαίας*»

Τμήμα: *Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών*

**ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΝΕΩΝ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ**

Τοπαλίδης Τρ. Γεώργιος

Επιβλέπον Καθηγητής : Σκιαδός Δημήτριος Επίκουρος Καθηγητής

Μέλη επιτροπής:

Κουσκουβέλης Ηλίας Καθηγητής

Μπιτζένης Αριστείδης Επίκουρος Καθηγητής

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία διερευνά τη συμμετοχή των νέων στα τοπικά συμβούλια νέων και στην τοπική αυτοδιοίκηση. Σκοπός της εργασίας είναι η μελέτη των βασικών χαρακτηριστικών αυτής της συμμετοχής, μέσα από το θεσμικό πλαίσιο που παρέχει το νόμος 3443/2007. Βασικό ερευνητικό εργαλείο είναι το ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε σε τέσσερις διαφορετικές ομάδες. Πρόκειται για μέλη του τοπικού συμβουλίου, δημοτικούς συμβούλους, νέους και άτομα άνω των 35 ετών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, ο νόμος 3443/2007 με τη θέσπιση του τοπικού συμβουλίου νέων συνέβαλε αποφασιστικά στη βελτίωση της συμμετοχής των νέων στα κοινά. Παράλληλα η συμμετοχή των νέων στις πολιτικές και κοινωνικές δημόσιες υποθέσεις, κρίνεται ως ιδιαίτερα θετική, για την ένταξη τους. Ωστόσο υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης στο επίπεδο συνεργασίας του τοπικού συμβουλίου νέων και των αιρετών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

This assignment studies the youth participation process in local councils and local governments. The aim of the assignment is to explore the basic elements of youth participation throughout the institutional framework of Law 3443/2007. The basic research tool is a questionnaire that was distributed in four different populations. These are members of local councils, aldermen, youth people, and people with age over the 35 years. According to research results law 3443/2007 contributed crucially in the improvement of youth participation standards. Further, youth participation in political and social affairs is perceived as a vibrant issue of its incorporation. However there are margins of development in the field of cooperation between members of youth councils and aldermen.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ. ΣΚΟΠΟΣ, ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1.2Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1.2.1 Εμπειρικά Στοιχεία

1.2.2 Θεωρητική Επισκόπηση

1.3 ΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1.4 ΤΑ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

2.1 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

2.1.1 Η Συμμετοχή στα Κοινωνικά Δρώμενα

2.1.2 Το Κοινωνικό Κεφάλαιο

2.2 Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

2.2.1 Βασικά Χαρακτηριστικά της Συμμετοχής των Νέων στα Κοινωνικά Δρώμενα

2.2.2 Τα Οφέλη για τις Τοπικές Κοινότητες

2.3 Ο ΝΟΜΟΣ 3443 ΓΙΑ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΝΕΩΝ

2.3.1 Τα Βασικά Πεδία του Νόμου 3443/2007

2.3.2 Ανάλυση των Πεδίων του Νόμου 3443/2007

2.4 Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

2.5 ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΝΕΩΝ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

2.5.1 Βασικά Στοιχεία για την Τοπική Αυτοδιοίκηση Α Βαθμού

2.5.2 Ο ρόλος των Τοπικών Συμβούλιων Νέων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Ά Βαθμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ. Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1 Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΣΕ ΑΛΛΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

3.1.1 Η Συμμετοχή των Νέων στη Βρετανία

3.1.2 Η Συμμετοχή των Νέων στη Σουηδία και στη Φιλανδία

3.1.3 Η Συμμετοχή των Νέων στη Γερμανία, στην Ιταλία και στην Ολλανδία

3.1.4 Η Συμμετοχή των Νέων στην Ελλάδα, το Βέλγιο και στη Σλοβενία

3.1.5 Ευρήματα Μελετών για τη Συμμετοχή των Νέων στα Κοινά

3.1.6 Συνοπτική Αποτίμηση της Συμμετοχής των Νέων στα Κοινά στα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

3.2 Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

3.2.1 Το Λευκό Βιβλίο για τα Συμμετοχή των Νέων στα Κοινωνικά και Πολιτικά Δρώμενα

3.2.2 Στρατηγική για τη Νεολαία- Ευρωπαϊκή Επιτροπή

3.2.3 Αναφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Νεολαία

3.2.4 Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Συμβούλιο για τις ευρωπαϊκές πολιτικές σχετικά με τη συμμετοχή και την πληροφόρηση της νεολαίας

3.3 Η ΣΧΕΣΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ. Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

4.1 Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

4.2 ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.3 ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.4 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ. ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

5.1 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.2 ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

- Γράφημα 4.1 Έμφυλη Κατανομή του Δείγματος
- Γράφημα 4.2 Ηλικιακή Κατανομή του Δείγματος
- Γράφημα 4.3 Κατανομή Εκπαιδευτικού Επιπέδου του Δείγματος
- Γράφημα 5.1 Διαμόρφωση Ατζέντας Τοπικού Συμβουλίου Νέων
- Πίνακας 5.1 Διαμόρφωση Ατζέντας από Τοπικό Συμβούλιο Νέων
- Γράφημα 5.2 Συμβολή Νόμου 3443 στη Συμμετοχή των Νέων
- Πίνακας 5.2 Συμβολή Νόμου 3443 στη Συμμετοχή των Νέων
- Πίνακας 5.3 Βαθμός Συμμετοχής των Νέων στα Κοινά
- Γράφημα 5.3 Βαθμός Συμμετοχής των Νέων στα Κοινά
- Πίνακας 5.4 Λόγοι Μη Συμμετοχής
- Γράφημα 5.4 Συμβολή Κοινωνικών και Πολιτικών Ηθών στη Συμμετοχή των Νέων στα Κοινά
- Πίνακας 5.5 Συμβολή Πολιτικών και Κοινωνικών Ηθών στη Συμμετοχή των Νέων στα Κοινά
- Γράφημα 5.5 Κοινωνική Ένταξη και Πολιτική Ενηλικίωση μέσω της Συμμετοχής των Νέων στα Κοινά
- Πίνακας 5.6 Συμβολή Συμμετοχής των Νέων στα Κοινά στην Κοινωνική Ένταξη και στην Πολιτική Ενηλικίωση
- Γράφημα 5.6 Βαθμός Αποδοχής Νέων από Αρχές ΟΤΑ.
- Πίνακας 5.7 Βαθμός Αποδοχής Νέων από Αρχές Ο.Τ.Α.
- Γράφημα 5.7 Διάθεση από Τοπικά Συμβούλια Νέων για Συνεργασία με Αρχές ΟΤΑ.
- Πίνακας 5.8 Διάθεση Τοπικών Συμβουλίων Νέων για Συνεργασία με Αρχές Ο.Τ.Α.
- Πίνακας 5.9 Λόγοι Μη Αρμονικής Συνεργασίας
-
- Γράφημα 5.8 Συνεργασίες με Βάση Κομματικά Κριτήρια στην Εσωτερική Λειτουργία του Το. Συ.Ν.
- Πίνακας 5.10 Συνεργασία με βάση κομματικά κριτήρια στην εσωτερική λειτουργία του Το.Συ.Ν.

Γράφημα 5.9 Συνεργασίες με Βάση Κομματικά Κριτήρια μεταξύ Τοπικών Συμβούλιων Νέων και Αρχές ΟΤΑ.

Πίνακας 5.11 Συνεργασία Το.Συ.Ν. με Αρχές Ο.Τ.Α. με βάση κομματικά κριτήρια

Πίνακας 5.13 Πεδία Προοπτικών Συνεργασίας

Πίνακας 5.12 Συνεργασία Το.Συ.Ν. με άλλους Φορείς σε Τοπικό Επίπεδο

Γράφημα 5.10 Συνεργασίες Τοπικού Συμβούλιου Νέων και άλλους τοπικούς Φορείς

Γράφημα 5.11 Ένταξη του Τοπικού Συμβούλιου Νέων στη Λήψη Αποφάσεων

Πίνακας 5.14 Ένταξη Το.Συ.Ν. στη Λήψη Αποφάσεων

Γράφημα 5.12 Επίδραση του Τοπικού Συμβούλιου Νέων στη Λήψη Αποφάσεων

Πίνακας 5.15 Επίδραση Το.Συ.Ν. στη Λήψη Αποφάσεων

Γράφημα 5.13 Εναλλακτικές Μορφές Δραστηριοποίησης στην Περιοχή

Πίνακας 5.16 Επίδραση Το.Συ.Ν. στη Λήψη Αποφάσεων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εργασία μελετά τα βασικά χαρακτηριστικά της συμμετοχής ατόμων νεαρότερης ηλικίας σε θεσμικές συλλογικότητες. Η εστίαση της εργασίας λαμβάνει χώρα στα τοπικά συμβούλια νέων, τα οποία λειτουργούν στην ελληνική επικράτεια, τα τελευταία χρόνια. Σκοπός της εργασίας είναι να διερευνήσει τις επιδράσεις που έχει δεχτεί η δραστηριότητα της συμμετοχής των νέων ατόμων στα κοινωνικά δρώμενα, από τον συγκεκριμένο θεσμό.

Η συμμετοχή στα κοινά αποτελεί ένα βασικό χαρακτηριστικό της δημοκρατίας. Οι κοινωνίες που χρησιμοποιούν νόρμες που υποστηρίζουν αυτή τη διαδικασία βγαίνουν κερδισμένες. Η συμμετοχή στα κοινά αυξάνει το επίπεδο της κοινωνικής εμπιστοσύνης, της αμοιβαιότητας και υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες της συλλογικής δράσης. Παρά το γεγονός ότι πιθανώς να παρατηρούνται υστερήσεις στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων, ωστόσο η στάθμιση όλων των απόψεων και των γνώμων, αυξάνει την αποτελεσματική λειτουργία, ιδιαίτερα για την περίπτωση των τοπικών κοινοτήτων.

Η ένταξη των νεαρότερων πληθυσμών στις συλλογικές διαδικασίες, αποτελεί έναν κρίσιμο παράγοντα της δημοκρατικής λειτουργίας, Εκτός από την παροχή σημαντικών κινήτρων προς το νεαρότερο πληθυσμό, αναφορικά με την κοινωνική ένταξη, και τη βελτίωση της πολιτικής υπευθυνότητας, οι κοινωνίες βγαίνουν επίσης κερδισμένες από τη φρεσκάδα και την καινοτομία των νέων. Τα τοπικά συμβούλια των νέων αποτελούν μια ιδιαίτερα σημαντική θεσμική πρωτοβουλία ώστε να εξυπηρετούνται οι παραπάνω στόχοι.

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιεί η εργασία προκειμένου να υλοποιήσει τους στόχους της βασίζεται σε θεωρητικά και σε εμπειρικά στοιχεία. Τα θεωρητικά στοιχεία περιλαμβάνουν τη βιβλιογραφική επισκόπηση με αντικείμενο την πολιτική συμμετοχή των νέων στα κοινωνικά δρώμενα. Από την άλλη πλευρά το βασικό μεθοδολογικό εργαλείο της εργασίας είναι ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο συμπληρώνεται από νέους ,πολίτες , δημοτικούς συμβούλους του δήμου Κοζάνης , μέλη και φορείς των τοπικών συμβουλίων νέων. Μέσα από την ανάλυση των στοιχείων της πρωτογενούς έρευνας επιχειρείται να μελετηθεί η επίδραση που άσκησε ο θεσμός των τοπικών συμβουλίων των νέων στη συμμετοχή τους στα δημοτικά συμβούλια καθώς και στα κοινωνικά δρώμενα.

Η διάρθρωση της εργασίας αναπτύσσεται ως εξής: Το πρώτο κεφάλαιο οριοθετεί τους στόχους της εργασίας και τη συλλογιστική που αναπτύσσει. Το δεύτερο κεφάλαιο μελετά τα βασικά χαρακτηριστικά της συμμετοχής των νέων στα τοπικά συμβούλια , κοινωνικά δρώμενα. Στη συνέχεια μελετώνται οι προοπτικές της συμμετοχής των νέων στα τοπικά συμβούλια και την αυτοδιοίκηση κοινωνικά δρώμενα σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται αναλυτικά η μεθοδολογική διαδικασία που αναπτύχθηκε από την πρωτογενή έρευνα. Αντίστοιχα στο πέμπτο κεφάλαιο προσδιορίζονται τα ευρήματα της πρωτογενούς έρευνας. Στο τέλος της εργασίας υποστηρίζονται τα βασικά συμπεράσματα της έρευνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΣΚΟΠΟΣ, ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το πρώτο κεφάλαιο της εργασίας έχει ως βασικό αντικείμενο την παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών της ερευνητικής διαδικασίας. Το κεφάλαιο αποσκοπεί στην παρουσίαση της συλλογιστικής που η έρευνα υιοθέτησε και εφάρμοσε. Η χρησιμότητα του κεφαλαίου έγκειται στην κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών της εργασίας ώστε να γίνει ευκολότερα κατανοητή η περεταίρω μελέτη της.

Το πρώτο κεφάλαιο της εργασίας επιμερίζεται συνολικά σε τέσσερις ενότητες. Η πρώτη οριοθετεί το σκοπό που καλείται να υπηρετήσει η εργασία. Η δεύτερη προσδιορίζει συνοπτικά τα βασικά μεθοδολογικά ζητήματα της έρευνας. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι ερευνητικές υποθέσεις της εργασίας και οι περιορισμοί που υπήρξαν κατά τη διάρκεια της έρευνας. Στην τέταρτη ενότητα τέλος τίθενται τα προσδοκώμενα αποτελέσματα της έρευνας.

1.10 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο βασικός σκοπός της εργασίας είναι να μελετηθεί η δυνατότητα συμμετοχής των νέων στην αυτοδιοίκηση και την πολιτική, και η προοπτική συνεισφοράς των ατόμων νεαρής ηλικίας στην αυτοδιοίκηση και στα κοινωνικά δρώμενα. Βασικό μεθοδολογικό εργαλείο είναι ο νόμος 3443/2007, για τη λειτουργία των τοπικών συμβουλίων των νέων. Αναλυτικότερα, η εργασία αποσκοπεί στη διερεύνηση των αλλαγών που έχουν επιφέρει τα τοπικά συμβούλια νέων στην προοπτική της συμμετοχής αυτών στα κοινά. Υπό αυτή την έννοια η μονάδα της ανάλυσης, αντιστοιχεί στη διοικητική επικράτεια στην οποία δραστηριοποιείται το τοπικό συμβούλιον νέων, δηλαδή στους δήμους.

Η συμμετοχή των πολιτών στα κοινά αποτελεί μια από τις σημαντικότερες λειτουργίες του δημοκρατικού πολιτεύματος. Μέσα από την ανταλλαγή απόψεων, την αλληλεπίδραση και την όσμωση θέσεων και αντιθέσεων οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα να διαμορφώσουν σε σημαντικό βαθμό την πορεία των τοπικών κοινωνιών. Κατά συνέπεια η θεσμική συμμετοχή στα κοινωνικά δρώμενα συμβάλλει αποφασιστικά στη βελτίωση του επιπέδου συναπόφασης αλλά και της σύνθεσης της κοινωνικής υπευθυνότητας των πληθυσμών.

Η συμμετοχή των νέων αποτελεί ένα ιδιαίτερο πεδίο της συμμετοχής του πληθυσμού στα κοινά. Οι νέοι άνθρωποι έχουν πολλά και σημαντικά πράγματα να προσφέρουν αρκεί να βρεθεί το θεσμικό πλαίσιο της έμπρακτης συμμετοχής τους. Η συμμετοχή των νέων στα τοπικά δρώμενα, συμβάλλει στην ένταξη και στην αφομοίωση τους στη λειτουργιών των κοινοτήτων. Επίσης τους απομακρύνει από περιθωριακές αντιλήψεις και πρακτικές.

Υπό αυτό το πρίσμα ο σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση των λειτουργιών των τοπικών συμβουλίων νέων. Πρόκειται για ένα νέο σε ηλικία θεσμό καθώς ιδρύθηκε το 2007 (Νόμος 3443). Ο βασικός σκοπός λοιπόν της ερευνητικής διαδικασίας εδράζεται στην ανάλυση των επιδράσεων που επέφερε η λειτουργία των τοπικών συμβουλίων στη συμμετοχή των νέων στα κοινά. Με άλλα λόγια αυτό που προσπαθεί να μελετήσει η εργασία είναι κατά πόσο και υπό ποιες συνθήκες η συμμετοχή των νέων στα κοινά ευνοήθηκε

από την ανάπτυξη των τοπικών συμβουλίων ή όχι. Ουσιαστικά επιχειρείται να διερευνηθεί κατά πόσο η υιοθέτηση και η εφαρμογή του νόμου 3443 από τους δήμους της χώρας συνέβαλλε στη βελτίωση της προοπτικής συμμετοχής των νέων στα κοινά.

1.2Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1.2.1 Εμπειρικά Στοιχεία

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιεί η εργασία προκειμένου να υπάρξει ικανοποίηση του τεθέντος στόχου, είναι η πρωτογενής έρευνα, μέσω ερωτηματολογίων. Η πρωτογενής έρευνα μέσω των ερωτηματολογίων, χρησιμοποιείται με σκοπό να κατανοηθούν τα βασικά χαρακτηριστικά της συμμετοχής των νέων στα τοπικά συμβούλια. Το βασικό εργαλείο της πρωτογενούς έρευνας είναι ένα ερωτηματολόγιο το οποίο διανεμήθηκε σε αιρετούς της τοπικής αυτοδιοίκησης, σε νέους, σε νέους υποψηφίους και σε νέους που συμμετείχαν στα τοπικά συμβούλια νέων, και πολίτες . Η πλειονότητα των ερωτηματολογίων συμπληρώθηκε στην περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας. Περισσότερα στοιχεία για τη δειγματοληπτική διαδικασία παρατίθενται αναλυτικότερα στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας.

1.2.2 Θεωρητική Επισκόπηση

Εκτός όμως από την εμπειρική ανάλυση των ευρημάτων της έρευνας, η εργασία χρησιμοποιεί και θεωρητικά εργαλεία. Η βιβλιογραφική επισκόπηση της εργασίας μελετά τη σημασία της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά, προσδίδοντας έμφαση στη συμμετοχή των νέων. Η θεωρητική πλευρά της εργασίας, μελετά αυτά τα ζητήματα, λαμβάνοντας υπόψη, ότι η συμμετοχή στα κοινά βελτιώνει το επίπεδο της κοινωνικής εμπιστοσύνης μεταξύ των κατοίκων των κοινοτήτων και συνεπώς συμβάλλει στη σύνθεση ενός αποδοτικού κοινωνικού κεφαλαίου (Putman, 1993).

Επιπρόσθετα η θεωρητική επισκόπηση του ζητήματος μελετά το νόμο 3443/2007 διαμέσου του οποίου θεσπίστηκαν τα τοπικά συμβούλια νέων. Ο νόμος αυτός έδωσε το εναρκτήριο λάκτισμα για τη συμμετοχή των νέων στα κοινά. Παράλληλα μελετώνται οι αντίστοιχες διαδικασίες της συμμετοχής των νέων σε κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ προσδιορίζονται ορισμένες από τις διαστάσεις της συμμετοχής των νέων στα τοπικά συμβούλια τους, σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.3 ΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η εργασία χρησιμοποιεί μια σειρά από ερευνητικές υποθέσεις των οποίων την ευρωστία εξετάζει, διαμέσου της εμπειρικής ανάλυσης των ευρημάτων της έρευνας. Οι βασικές υποθέσεις της εργασίας οι οποίες καλούνται να επικυρωθούν ή να απορριφθούν από τη μεθοδολογική έρευνα είναι οι ακόλουθες:

1. Η συμμετοχή των νέων στα τοπικά δρώμενα, ευνοήθηκε από τις διατάξεις του νόμου 3443
2. Η συμμετοχή των νέων στα κοινά λειτουργεί δημιουργεί θετικές προϋποθέσεις στην προοπτική της ένταξής τους στην πολιτική και στην κοινωνική ζωή
3. Η συμμετοχή των νέων στα κοινά επιφέρει θετικές επιδράσεις στη λειτουργία των διοικητικών οντοτήτων (δήμων).
4. Δεν υπάρχουν προβλήματα υποδοχής των νέων στη συμμετοχή στα κοινά από θεσμικούς παράγοντες μεγαλύτερων ηλικιών

Όσον αφορά τους περιορισμούς της έρευνας, αυτοί απορρέουν αφενός από τον χωρικό προσδιορισμό της ανάπτυξης της καθώς και από την πιθανότητα μεροληπτικών απαντήσεων εκ μέρους των ερωτηθέντων με βάση την πολιτική τοποθέτηση. Ο χωρικός προσδιορισμός περιορίζει την έρευνα καθώς έλαβε χώρα, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω σε περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας. Συνεπώς υπάρχει ο κίνδυνος για δημιουργία

εντυπώσεων που προκύπτουν αποκλειστικά από μια περιοχή της ελληνικής επικράτειας. Συνάμα η μεροληψία των πολιτικών απόψεων έγκειται στην ύπαρξη κατανομών απαντήσεων με βάση τις πολιτικές επιδιώξεις των συμμετεχόντων στην έρευνα και όχι τα πραγματικά πολιτικά γεγονότα.

1.4 ΤΑ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της έρευνας τοποθετούνται σε μια κλίμακα αναφορικά με τη συμμετοχή των νέων στα κέντρα αποφάσεων κοινωνικά δρώμενα. Αυτό σημαίνει ότι η εργασία προσδοκά να επαληθευτούν οι παραπάνω υποθέσεις, δηλαδή, ότι υπάρχει θετική η αρνητική σύνδεση ανάμεσα στο νόμο 3443, και στη βελτίωση των όρων συμμετοχής των νέων στα κοινά. Και το βασικότερο ερώτημα είναι αν με το νόμο εξασφαλίζεται-σε μεγαλύτερο βαθμό σε σύγκριση με την πρότερη κατάσταση η συμμετοχή των νέων στην αυτοδιοίκηση, και την πολιτική . Καθοριστικό ρόλο σε αυτή τη θεώρηση διαδραματίζει η προοπτική ένταξης των νέων στη λειτουργία των τοπικών κοινωνικών και πολιτειακών δικτύων.

Τα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους ασκούντες τοπική διοίκηση στη βελτίωση της προοπτικής των νέων στα κοινά. Η συμμετοχή αυτή, μετασχηματίζεται σε άποψη και άποψη δημιουργεί συνθήκες διαμόρφωσης των συνθηκών των τοπικών κοινωνιών. Υπό αυτή την έννοια τα ευρήματα της έρευνας καλούνται να επικυρώσουν, να ενισχύσουν ή να αμφισβητήσουν την παραπάνω θέση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας αναπτύσσεται με σκοπό να παρουσιαστούν τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά στοιχεία της θεωρητικής πλευράς της εργασίας. Σκοπός του κεφαλαίου είναι να παρουσιαστούν τα βασικά χαρακτηριστικά της συμμετοχής των νέων στην τοπική διακυβέρνηση. Υπό αυτή την έννοια το κεφάλαιο αποσκοπεί στη μελέτη και στην κατανόηση του ζητήματος της συμμετοχής των νέων στα τοπικά δρώμενα, χρησιμοποιώντας στοιχεία και από την κείμενη νομοθεσία.

Στο σύνολο του το κεφάλαιο επιμερίζεται σε πέντε ενότητες. Η πρώτη οριοθετεί τη σημασία της συμμετοχής των νέων ανθρώπων στα κοινωνικά δρώμενα. Η δεύτερη ενότητα εμβαθύνει αυτή την προοπτική καθώς μελετά τη συμμετοχή των νέων ανθρώπων ως προσδιοριστικό συντελεστή της τοπικής διακυβέρνησης. Ακολουθεί η μελέτη του νόμου 3443, περί τα τοπικά συμβούλια των νέων. Στην τέταρτη ενότητα αναλύονται οι διαστάσεις που λαμβάνει η συμμετοχή των νέων στα τοπικά συμβούλια, και η συνεισφορά τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Τέλος στην πέμπτη ενότητα προσδιορίζεται η συνάφεια των τοπικών συμβουλίων των νέων και η αποτελεσματική λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

2.1 Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ

2.1.1 Η Συμμετοχή στα Κοινωνικά Δρώμενα

Η σημασία της συμμετοχής όλων ανεξαιρέτως των ομάδων και των ατόμων του πληθυσμού στα κοινωνικά δρώμενα, αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της δημοκρατίας¹. Η διαδικασία της συναπόφασης, όπου όλοι οι φορείς και οι ομάδες ενδιαφερόντων συγκεντρώνονται με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και την παραγωγή αποφάσεων, που αφορούν την πορεία μιας συγκεκριμένης επικράτειας, είναι μια ιδιαίτερα σημαντική διαδικασία. Ειδικά για τις περιπτώσεις των τοπικών κοινοτήτων η λειτουργία αυτή, μπορεί να επιφέρει ιδιαίτερα σημαντικά αποτελέσματα, για την ανάπτυξή τους.

Η συμμετοχή των πολιτών μέσα από θεσμικές μορφές διακυβέρνησης, στα κοινωνικά δρώμενα, εκτός από μια ιδιαίτερα υγιή δραστηριότητα με κοινωνικούς όρους, αποτελεί και ένα αποτελεσματικότερο μέσο επίλυσης των προβλημάτων που αναδεικνύονται (Innes & Booher, 2004). Αυτό συμβαίνει ως απόρροια του ότι, η αύξηση της συμμετοχής των πολιτών, εκφράζοντας το ενδιαφέρον τους για την πορεία της κοινότητας, μπορεί να λειτουργήσει ως ένα καταλυτικό μέσο διευθέτησης των ζητημάτων. Η αυξημένη συμμετοχή, συμβάλλει στη δημοσιοποίηση των ποικίλων γνώμων και αποφάσεων και συνεπώς στην έκφραση των διαφορετικών δυναμικών.

Με άλλα λόγια η συμμετοχή των πολιτών, καταργεί σε σημαντικό βαθμό την πιθανότητα να λαμβάνονται αποφάσεις δίχως να σταθμίζεται η γνώμη τους. Η συμμετοχή παρέχοντας τη δυνατότητα της παρεμβολής στους πολίτες για ζητήματα που τους αφορούν, συμβάλλει επίσης και στην παροχή πληροφόρησης προς του διοικούντες για τις στάσεις και τις αντιλήψεις που επικρατούν εντός της κοινότητας. Συνεπώς η συμμετοχή δεν βοηθά

¹ Με τον όρο κοινωνικά δρώμενα εννοούνται, εκείνα τα γεγονότα, τα οποία παράγουν πολιτικές εκροές που διαμορφώνονται από τη συμμετοχή των ατόμων και των ομάδων του πληθυσμού. Οι δρώντες αυτοί συνθέτουν διαμέσου της συμμετοχής τους, λύσεις και προτάσεις σε ζητήματα που προκύπτουν στη σφαίρα της δημόσιας ζωής (Muller & Surel, 2002:124). Τα κοινωνικά ζητήματα που ενδιαφέρουν την εργασία είναι τα δρώμενα και οι εκροές της τοπικής αυτοδιοίκησης.

αποκλειστικά τους πολίτες, αλλά και τους κυβερνώντες. Εναλλακτικά διατυπωμένο, η συμμετοχή των πολιτών στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του δημόσιου χώρου επικουρεί στην αποτελεσματικότερη λειτουργία της δημοκρατίας (Cornwall & Coelho, 2007).

Παρά το γεγονός ότι η πολλαπλή συμμετοχή η οποία ουσιαστικά εκφράζει διαφορετικά συμφέροντα και ποικιλόμορφες απόψεις γύρω από τη διακυβέρνηση, μπορεί να οδηγήσει σε αναποτελεσματικότητα (Dahl, 1994), δεν παύει να αποτελεί δημοκρατική εκροή. Άλλωστε είναι προτιμότερο να ευρίσκονται οι μέθοδοι εκείνης της συμμετοχής, που προωθούν τη δημοκρατικότητα και τη στάθμιση όλων των τάσεων και αντιλήψεων, παρά να καταργείται η προοπτική της συμμετοχής, προς χάριν της αποτελεσματικότητας (Abelson et al, 2003; Irvin & Stanbury, 2004). Ειδικά, στην περίπτωση της λειτουργίας των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, η συμμετοχή των πολιτών συμβάλλει περισσότερο στην επίλυση των τοπικών ζητημάτων, καθώς αναδεικνύονται και μετασχηματίζονται σε δημόσια πολιτική, διαφορετικές απόψεις, διαφορετικών κοινωνικών ομάδων.

2.1.2 Το Κοινωνικό Κεφάλαιο

Παράλληλα ένα ιδιαίτερα καθοριστικό στοιχείο της συμμετοχής των πολιτών στα κοινωνικά δρώμενα, είναι η αλληλεπίδραση που αναπτύσσεται και που συμβάλλει στη δημιουργία ενός ποιοτικού κοινωνικού κεφαλαίου. Μέσα από την όσμωση και την ανταλλαγή απόψεων για θέματα που αφορούν την πολιτική λειτουργία, την κοινωνική ισορροπία και την οικονομική ανάπτυξη των κοινοτήτων δημιουργούνται ευνοϊκότερες συνθήκες για τη σύνθεση νέων νορμών συλλογικής δράσης. Το αποτέλεσμα αυτών είναι ουσιαστικά η σύνθεση του κοινωνικού κεφαλαίου.

Το κοινωνικό κεφάλαιο μπορεί να οριστεί ως το αποτέλεσμα των συναναστροφών ατόμων και ομάδων του πληθυσμού, το οποίο αναπτύσσεται διαμέσου της εμπιστοσύνης, της αμοιβαιότητας και της συλλογικής δράσης και αποσκοπεί στην ενίσχυση του γενικού συμφέροντος (Putman, 1993). Το κοινωνικό κεφάλαιο, αποτελεί έναν καθοριστικό πόρο, της κοινότητας το οποίο συμβάλλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών της. Και αυτό διότι η ύπαρξη υψηλών επιπέδων εμπιστοσύνης και αμοιβαιότητας

ωθούν τη συλλογική δράση (Paraskevorou, 2006). Η προώθηση και κυρίως η πρόσληψη της συλλογικής δράσης σε αυτή την περίπτωση αναπτύσσεται με σκοπό την προάσπιση των συμφερόντων της κοινότητας και συνεπώς της ανάπτυξης της.

Υπό αυτή την οπτική η ποιότητα του κοινωνικού κεφαλαίου, μπορεί να διαμορφώσει τόσο τη διαδικασία λήψης πολιτικών αποφάσεων, όσο και το επίπεδο των αποτελεσμάτων της. Όσο ποιοτικότερο χαρακτηρίζεται το κοινωνικό κεφάλαιο μιας διοικητικής οντότητας (δήμος, περιφέρεια), τόσο αυξάνεται η πιθανότητα για βελτίωση της δημοκρατικής λειτουργίας, και συμμετοχής των πολιτών στα κοινά². Ειδικά για την περίπτωση της νεολαίας και της συμμετοχής της, στην τοπική αυτοδιοίκηση, μπορεί να προστεθεί ότι η ένταξη της, ενισχύει την ποιότητα του κοινωνικού κεφαλαίου.

Η συμμετοχή των πολιτών σε ζητήματα του δημόσιου χώρου, είναι άρρηκτα δεμένη με τη σύνθεση ενός αποτελεσματικού κοινωνικού κεφαλαίου. Μέσα από αυτές τις διαδικασίες αναδεικνύεται η σημασία της συμμετοχής, όχι αποκλειστικά για πολιτικούς ή ιδεολογικούς λόγους αλλά και για κοινωνικοοικονομικούς. Αξίζει άλλωστε να σημειωθεί ότι η ύπαρξη ενός συνεκτικού κοινωνικού κεφαλαίου είναι μια καθοριστική εισροή της ανάπτυξης των κοινοτήτων³ (Knack & Keefer, 2003). Το ζητούμενο στοιχείο είναι να λαμβάνεται υπόψη, η γνώμη όλων και να δημιουργούνται οι δυνατότητες συμμετοχής τους ανεξαρτήτως ηλικίας.

2.2 Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Μια ίσως από τις πλέον καταλυτικές μεταβλητές στην αποτελεσματική τοπική διακυβέρνηση είναι η συμμετοχή των νέων. Η συμμετοχή των νέων στην

² Η ποιότητα του κοινωνικού κεφαλαίου αποτελείται από τα στοιχεία του ορισμού των Putman et al(1993), δηλαδή την αμοιβαιότητα, την εμπιστοσύνη και τη συλλογική δράση.

³ Η χρήση του όρου κοινότητα εδώ, αποτελεί μετάφραση του αγγλικού όρου community, από τη συγκεκριμένη αναφορά. Η κοινότητα, έχει την ίδια έννοια με τη διοικητική επικράτεια.

τοπική διακυβέρνηση (αυτοδιοίκηση) αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη εκσυγχρονιστική μεταβλητή της λειτουργίας ενός τοπικού διοικητικού συστήματος. Και αυτό διότι η συμμετοχή των νέων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων περί των τοπικών δημόσιων ζητημάτων, αποτελεί έμπρακτο παράδειγμα, ότι η γνώμη και η άποψη της νεολαίας λαμβάνεται έμπρακτα υπόψη⁴. Επίσης η συμμετοχή των νέων στην τοπική αυτοδιοίκηση, αποτελεί ένα καθοριστικό στοιχείο της κοινωνικής ένταξης και της ομαλής πολιτικοποίησης τους, δηλαδή της συνέχειας της πολιτειακής λειτουργίας.

Ίσως για το λόγο αυτό η Στρατηγική της Λισαβόνας προσέδωσε τόσο μεγάλη βαρύτητα, στην προσπάθεια για ενίσχυση της απασχόλησης των νέων. Η προτεραιότητα αυτή δεικνύει και τις τάσεις που υπάρχουν στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αναβάθμιση της συμμετοχής των νέων στην κοινωνική και κατά επέκταση στο σύνολο της δημόσιας σφαίρας. Οι προτεραιότητες σύμφωνα με τη Στρατηγική της Λισαβόνας για την απασχόληση των νέων είναι οι ακόλουθες (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, 2000):

- Ενίσχυση των Επενδύσεων σε οικονομικούς κλάδους, που μπορούν να απασχολήσουν τους νέους και να γίνει χρήση των δεξιοτήτων τους
- Η συμμετοχή των νέων στην αγορά εργασίας να λαμβάνει υπόψη ότι διανύουν μια ιδιαίτερη περίοδο της ζωής τους
- Η διευκόλυνση της μετακίνησης των νέων που θέλουν να εργαστούν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνδυασμό με την υιοθέτηση πολιτικών που ενισχύουν την ένταξη τους στα κοινωνικά περιβάλλοντα
- Εστίαση στην επένδυση σε εκπαίδευση ώστε να βελτιώνονται συνεχώς οι δεξιότητες και το μορφωτικό επίπεδο των νέων
- Χρηματοδότηση προγραμμάτων ενίσχυσης της απασχόλησης των νέων με διασυνοριακό χαρακτήρα.

⁴ Σημειώνεται ότι η απαιτούμενη ηλικία των νέων για συμμετοχή στα ελληνικά τοπικά συμβούλια νέων ανέρχεται σε 16 έτη τουλάχιστον. Περαιτέρω ανάλυση λαμβάνει χώρα στην ενότητα 2.3

Παράλληλα μνεία αξίζει να γίνει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020», η οποία ουσιαστικά αποτελεί συνέχεια της στρατηγικής της Λισαβόνας. Η νέα αυτή στρατηγική αντλεί διδάγματα από την εφαρμογή της στρατηγικής της Λισαβόνας και επιχειρεί να προσφέρει βελτιώσεις σε κρίσιμα πεδία, που αφορούν και την ενσωμάτωση των νέων. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό είναι η δημιουργία 18 εκατομμυρίων θέσεων εργασίας στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πιο συγκεκριμένα η στρατηγική «Ευρώπη 2020», αποσκοπεί στα ακόλουθα πεδία (http://ec.europa.eu/europe2020/services/faqs/index_el.htm:2012):

- ↔ Μια νέα μορφή Βιώσιμη Ανάπτυξης,
- ↔ Διακυβέρνηση Υψηλότερου Επιπέδου με αποτελεσματικότερη συμμετοχή και πιο ενδεδειγμένη διαφάνεια,
- ↔ Μεγαλύτερος Οικονομικός Συντονισμός με σημαντική θέση στον προγραμματισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης να έχουν οι μεταρρυθμίσεις

Αναμφίβολα οι παραπάνω στόχοι, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, στη βελτίωση της ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Καταλυτική θέση έχει αναμφίβολα, η προσπάθεια για ενίσχυση της απασχόλησης. Η ενίσχυση της απασχόλησης και η παροχή ίσων ευκαιριών προς τους νέους, μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματική τους ένταξη. Επίσης όπως μπορεί να γίνει κατανοητό, από τους παραπάνω στόχους, η διακυβέρνηση, υψηλότερου επιπέδου, μέσα από την επίτευξη της διαφάνειας, μπορεί να προκύψει διαμέσου της συμμετοχής των νέων σε τοπικές μορφές και δομές διακυβέρνησης.

Η αναμόρφωση του ρόλου που καλούνται να αναπτύξουν οι νέοι πολίτες, μπορεί να ολοκληρωθεί, με την παροχή νέων θεσμικών αρμοδιοτήτων προς τα τοπικά συμβούλια νέων. Μέσα από τη συνεργασία και την ανταλλαγή απόψεων, μπορούν όλοι να ωφεληθούν και ιδιαίτερα οι νέοι. Είναι ενδεικτικό άλλωστε ότι η δημόσια διαβούλευση για τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», περιέλαβε συνολικά 1.400 τοποθετήσεις θεσμικών φορέων και ιδιωτών για τη βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως μπορεί να γίνει κατανοητό και από τα παραπάνω στοιχεία, η ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας είναι ένα αναπόσπαστο κομμάτι της αφομοίωσης τους από τις κοινωνίες στις οποίες διαβιώνουν. Η ένταξη αυτή σε συνδυασμό με την πολιτική τους συμμετοχή, μπορεί αναμφίβολα να διαδραματίσει καίριο ρόλο στην των νέων στη λειτουργία των περιβαλλόντων διαβίωσης τους. Με άλλα λόγια το στοιχείο που έχει σημασία είναι ότι η συμμετοχή των νέων στην τοπική αυτοδιοίκηση, και η αφομοίωση τους από την αγορά εργασίας, είναι δύο παρεμφερείς διαδικασίες, της ένταξης τους στις λειτουργίες της δημόσιας σφαίρας.

2.2.1 Βασικά Χαρακτηριστικά της Συμμετοχής των Νέων στα Κοινωνικά Δρώμενα

Η συμμετοχή των ατόμων νεαρότερης ηλικίας στα κοινωνικά δρώμενα⁵ είναι ένα καθοριστικό στοιχείο της δημοκρατικής νομιμοποίησης της λειτουργίας των τοπικών κοινωνιών (Geddes & Rust, 2000). Η νομιμοποίηση αυτή απορρέει από το ότι, ιδιαίτερα στις τοπικές κοινωνίες η διακυβέρνηση, εντάσσεται στο θεσμικό της πλαίσιο, μια σειρά από ζητήματα που αφορούν με άμεσο ή με έμμεσο τρόπο τους νέους. Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένα από αυτά:

- Η λειτουργία των σχολείων και των υπόλοιπων εκπαιδευτικών μονάδων
- Η διοργάνωση φεστιβάλ και άλλων διοργανώσεων πολιτιστικής και αθλητικής διάστασης
- Ο σχεδιασμός προγραμμάτων κατάρτισης και απασχόλησης
- Η βελτίωση της λειτουργίας των τοπικών θεσμών
- Η αναπτυξιακή πορεία της περιοχής

⁵ Η χρήση του όρου κοινωνικά δρώμενα, χρησιμοποιείται για την περίπτωση των νέων, με την ίδια οπτική που δόθηκε διαμέσου της προσέγγισης των Muller & Surel (2002). Είναι ευνόητο, ότι λαμβάνει χώρα μια προσαρμογή που αφορά τη συμμετοχή και τη δραστηριοποίηση των νέων πολιτών σε ζητήματα δημόσιων πολιτικών.

Τα παραπάνω πεδία σε συνδυασμό με τη δραστηριοποίηση των τοπικών κυβερνήσεων⁶ σε όλα τα ζητήματα που ασκεί πολιτικές, μπορούν να δημιουργήσουν το πλαίσιο της συμμετοχής του νεανικού πληθυσμού στην τοπική πολιτική ζωή. Η συμμετοχή των νέων εκτός από την παροχή ενός βήματος για την έκφραση τους συμβάλλει στη δημιουργία συνθηκών για τη βελτίωση της κοινωνικής υπευθυνότητας τους καθώς και στην απομάκρυνση ενδεχομένων κοινωνικού αποκλεισμού (Willow, 1997). Συνεπώς εκτός μια βασική υλική διάσταση, η προώθηση της συμμετοχής των νέων στα κοινωνικά δρώμενα ενέχει αναμφίβολα μια σύγχρονη κοινωνιολογική προσέγγιση, η οποία σε καμία περίπτωση δεν επιθυμεί την περιθωριοποίησή τους.

Παράλληλα εκτός από την κοινωνική τους ένταξη, δεν μπορεί να παραβλεφθεί η προοπτική απόκτησης εκ μέρους τους νέων δεξιοτήτων και εμπειριών. Η συμμετοχή σε συλλογικές διαδικασίες, μεταδίδει στους νέους εκτός από το αίσθημα της ευθύνης τους προσφέρει τη δυνατότητα να έλθουν σε επαφή με ομήλικους τους. Η ανταλλαγή απόψεων και η γνωριμία με νέες προσεγγίσεις ίσως είναι το σημαντικότερο όφελος για τους νέους που μετέχουν σε θεσμικά όργανα των τοπικών κοινοτήτων. Συνεπώς η συμμετοχή στα κοινά επιφέρει για το νεαρότερο πληθυσμό, και σημαντικά οφέλη για τη συγκρότηση της προσωπικότητάς τους (Roche et al, 2004).

2.2.2 Τα Οφέλη για τις Τοπικές Κοινότητες

Τα οφέλη για τις τοπικές κοινότητες από τη συμμετοχή των νέων στα κοινωνικά δρώμενα δεν μπορούν σε καμία περίπτωση να θεωρηθούν αμελητέα. Παρά το γεγονός, ότι λόγω ηλικίας πιθανώς να υπάρξουν καινοτόμες και διαφορετικές απόψεις στις τοποθετήσεις των νέων σε διάφορα ζητήματα, ωστόσο σε κάθε περίπτωση η φρεσκάδα της νεανικής αντίληψης, μπορεί να επηρεάσει τη λειτουργία των τοπικών κοινοτήτων. Οι νέες ιδέες που μπορούν να κομίσουν οι νέοι στις αποσκευές τους έχουν άλλωστε τη

⁶ Οι τοπικές κυβερνήσεις μπορούν να λάβουν τη μορφή των περιφερειακών, των δημοτικών και σε λιγότερες περιπτώσεις των νομαρχιακών κυβερνήσεων/διοικήσεων.

δυνατότητα να αποδείξουν στους διοικούντες ότι η υιοθέτηση τους δεν είναι μια ουτοπική υπόθεση.

Άλλωστε οι κοινωνίες που επενδύουν στη συμμετοχή των νέων, έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να αποκτήσουν αποτελεσματικότερο κοινωνικό κεφάλαιο (Jarrett et al, 2005). Κατά συνέπεια η προοπτική της δημιουργίας ικανών συνθηκών για προσέλκυση της συμμετοχής των νέων για συμμετοχή στους θεσμούς συνιστά ένα καθοριστικό στοιχείο σύνθεσης της κοινωνικής εμπιστοσύνης, της αμοιβαιότητας και ης συλλογικής δράσης. Το ζητούμενο ωστόσο στοιχείο είναι η δημιουργία ενός ικανού θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου, το οποίο θα υποστηρίζει αυτή την προοπτική.

2.3 Ο ΝΟΜΟΣ 3443 ΓΙΑ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΝΕΩΝ

Το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο για τη συμμετοχή των νέων στα κοινωνικά δρώμενα στην Ελλάδα απορρέει από το νόμο 3443/2007. Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται τα βασικά χαρακτηριστικά αυτού του νόμου και επιχειρείται να εξαχθούν τα ανάλογα συμπεράσματα.

2.3.1 Τα Βασικά Πεδία του Νόμου 3443/2007

Ο νόμος έχει τον τίτλο « Τοπικά Συμβούλια Νέων και Άλλες Διατάξεις». Το τοπικό συμβούλιο νέων αποτελεί τη βασική μονάδα συμμετοχής των νέων στα κοινωνικά δρώμενα και αναπτύσσεται στους δήμους. Ο σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ενίσχυση της συμμετοχής των νέων σε ζητήματα που ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα τους (Άρθρο 1). Η διαδικασία της συμμετοχής σύμφωνα με το ίδιο άρθρο λαμβάνει χώρα διαμέσου της συνεργασίας των τοπικών συμβουλίων με τους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η συνεργασία αυτή έχει ως απώτερο σκοπό τη δημιουργία ικανών συνθηκών ώστε οι νέοι άνθρωποι να έχουν τη δυνατότητα έκφρασης και συμμετοχής στα κοινωνικά δρώμενα.

Η συγκρότηση του τοπικού συμβουλίου νέων λαμβάνει χώρα διαμέσου της εγγραφής των νέων μελών ηλικίας από 15 έως 28 ετών, σε μητρώο μελών

(Άρθρο 2). Αντίστοιχα όργανα του τοπικού Συμβουλίου Νέων είναι η Συνέλευση, το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος (Άρθρο 3). Η Συνέλευση συγκαλείται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, στις αρχαιρεσίες της οποίας συμμετέχουν αυτοδίκαια όλα τα μέλη. Οι συνεδριάσεις της είναι δημόσιες και συμμετέχουν επίσης εκπρόσωποι των τοπικών δημοτικών ή κοινοτικών αρχών (Άρθρο 4).

Συνακόλουθα η συγκρότηση του συμβουλίου λαμβάνει χώρα μέσα από μια εκλογική διαδικασία ενώ το όργανο αυτό συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά το μήνα. Από τις ίδιες εκλογές προκύπτει και ο πρόεδρος του συμβουλίου, ενώ η συχνότητα της διενέργειας τους είναι τα δύο έτη (πρώτο και τρίτο έτος της θητείας της δημοτικής αρχής). Σημειώνεται ότι ο αριθμός των μελών του συμβουλίου διαφοροποιείται ανάλογα με τον πληθυσμό της πόλης ή της κοινότητας (Άρθρα 5-7).

2.3.2 Ανάλυση των Πεδίων του Νόμου 3443/2007

Οι παραπάνω διατάξεις που αφορούν τη σύνθεση και τη συγκρότηση των τοπικών συμβουλίων νέων μπορούν να χαρακτηριστούν ως αρκετά δημοκρατικά, ενώ παρέχουν σημαντικά κίνητρα, για τη συμμετοχή των νέων. Το γεγονός ότι στα τοπικά συμβούλια νέων μπορούν να συμμετάσχουν όλοι οι νέοι μεταξύ 15 και 28 ετών, παρέχει σημαντικές εγγυήσεις για την ποικιλομορφία των θεμάτων που μπορούν να συζητηθούν. Πιο συγκεκριμένα η ποικιλομορφία των θεμάτων αναδεικνύεται από το ότι τα μέλη της συνέλευσης μπορούν να θέσουν ζητήματα που αφορούν μαθητικά, φοιτητικά και επαγγελματικά πεδία. Συνεπώς η ηλικιακή ευρύτητα λειτουργεί θετικά για την προσέλκυση των νέων στα τοπικά συμβούλια.

Η ηλικιακή ευρύτητα, μπορεί να συμβάλει σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 3443, στη σύνθεση μιας ποικιλόμορφης ατζέντας. Η διαφοροποίηση των ζητημάτων, που έγκειται στη λειτουργία του δημόσιου χώρου, και που εμπίπτει στα ενδιαφέροντα της νεολαίας, είναι μια σημαντική παροχή του νομοθετικού πλαισίου προς την τοπική δημοκρατική λειτουργία. Υπό αυτό το πρίσμα, η ηλικιακή διαφοροποίηση των μελών ενός τοπικού συμβουλίου νέων, αυξάνει και τον αριθμό των πολιτικών πεδίων που

ενδιαφέρουν τους νέους, και που μπορούν να συνδεθούν με τη διαδικασία λήψης πολιτικών αποφάσεων των τοπικών διοικήσεων.

Συνάμα το γεγονός ότι η χωροθέτηση των αρμοδιοτήτων που έχουν τα τοπικά συμβούλια νέων λαμβάνει χώρα με βάση τη διοικητική διαίρεση των πληθυσμών, συνιστά ένα θετικό στοιχείο. Αυτό συμβαίνει ως απόρροια της συγκρότησης συλλογικοτήτων με βασικό παρονομαστή τον διοικητικό χώρο. Η επιλογή αυτή αφενός παρέχει τη δυνατότητα στα μέλη των τοπικών συμβουλίων να επεμβαίνουν σε συγκεκριμένα τοπικά προβλήματα και αφετέρου, αναδεικνύονται προοπτικές συνεργασίας ανάμεσα στα τοπικά συμβούλια νέων και στις τοπικές αρχές της αυτοδιοίκησης.

Ειδικότερα μετά την εφαρμογή του νόμου 3852/2010, με τον οποίο και καταργήθηκαν οι κοινότητες, και μια σειρά θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία των τοπικών κοινωνιών, μεταφέρθηκαν στους δήμους, η λειτουργία των τοπικών συμβουλίων γίνεται ακόμα σημαντικότερη. Πιο συγκεκριμένα καθώς διευρύνεται το πεδίο των αρμοδιοτήτων των δήμων, αναπτύσσεται μια νέα θεματική πολιτική ενότητα, αναφορικά και τις διαστάσεις των δημόσιων πολιτικών που μπορούν να ενδιαφέρουν και τους νέους. Συνεπώς η δυνατότητα για συμμετοχή των νέων, στην ολομέλεια ενός τοπικού συμβουλίου δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μια σύνθετη και δημιουργική συμμετοχή των νέων στα κοινά.

Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι η δυνατότητα άμεσης εκλογής των εκπροσώπων των νεανικών σχημάτων, καθώς και η τακτική σύγκληση του συμβουλίου προσφέρουν εγγυήσεις για τη δημοκρατική λειτουργία των θεσμών αυτών. Η υιοθέτηση και η εφαρμογή δομών αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, στα τοπικά συμβούλια νέων, λειτουργούν αφενός ως δίοδοι ένταξης τους στους όρους και στις νόρμες λειτουργίας της δημόσιας σφαίρας και αφετέρου, παρέχουν κίνητρα για τη συμμετοχή τους. Η αντιπροσωπευτική δημοκρατία των τοπικών συμβουλίων νέων ενισχύει το πλαίσιο μη αποκλεισμού καμιάς νεανικής άποψης, καθώς όλοι έχουν τη δυνατότητα εκλογής στο τοπικό συμβούλιο. Η συμμετοχή των νέων στα κοινά ενισχύεται διαμέσου του τοπικού συμβουλίου, διότι οι δομές του σέβονται και εντάσσουν στη λειτουργία τους την ετερότητα.

Προς το ίδιο μήκος κύματος βρίσκεται και η σύγκληση της γενικής συνέλευσης αυτού του θεσμού, στην οποία έχουν δικαίωμα συμμετοχής όλοι

ανεξαιρέτως. Η σύνδεση του αριθμού των μελών του τοπικού συμβουλίου νέων, με δημογραφικά κριτήρια (πληθυσμός) των δημοτικών ενοτήτων, είναι επίσης, ένα κίνητρο. Και αυτό διότι δεν υφίσταται ζήτημα, χαμηλού ποσοστού αντιπροσώπευσης των νέων, ανθρώπων, στις δημόσιες πολιτικές, αλλά εξαρτάται από τον πληθυσμό της κοινότητας. Αξίζει να σημειωθεί ότι και ο αριθμός των μελών των δημοτικών συμβουλίων σύμφωνα με το νόμο 3852/2010 εξαρτάται από τον πληθυσμό των δήμων.

2.4 Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Η συμμετοχή των νέων σε αυτή τη διαδικασία βασίζεται όπως φάνηκε και παραπάνω σε δημοκρατικούς θεσμούς. Ο τρόπος λειτουργίας και οι όροι συμμετοχής στα τοπικά συμβούλια νέων, βασίζονται σύμφωνα με τον σχετικό νόμο σε αποκλειστικά ηλικιακά κριτήρια. Αυτό έχει ως βασικό επακόλουθο τη δυνατότητα συμμετοχής σε όλους ανεξαιρέτως τους νέους ανθρώπους, ανεξαρτήτως μορφωτικού επιπέδου ή κοινωνικοοικονομικής προέλευσης του οικογενειακού τους περιβάλλοντος.

Τα δύο αυτά χαρακτηριστικά, σε συνδυασμό με τη σύνδεση των νεανικών ομάδων με συγκεκριμένα πολιτικά κόμματα, μπορούν άλλωστε να συμβάλλουν στη δημιουργία συνθηκών αποκλεισμού για μερίδες νεαρών που θέλουν να μετέχουν. Με άλλα λόγια η θεσμοθέτηση των τοπικών συμβουλίων νέων επιτρέπει στα άτομα νεαρής ηλικίας στα γίνονται εμπράκτως μέρος του όλου δίχως να έχουν την υποχρέωση να είναι παράλληλα μέλη κάποιας κομματικής οργάνωσης.

Στον αντίποδα θεωρείται χρήσιμο να αποσαφηνιστεί ότι όσοι νέου επιθυμούν τη συμμετοχή και σε φοιτητικές νεολαίες ή οργανώσεις έχουν επίσης το δικαίωμα συμμετοχής. Αυτό έχει ως βασικό επακόλουθο τη δυνατότητα επικοινωνίας ανάμεσα στους οργανωμένους πολιτικά και στους μη οργανωμένους πολιτικά νέους. Κατά συνέπεια δημιουργούνται ισχυρές συνθήκες όσμωσης και αλληλεπίδρασης, διαμέσου του θεσμού των τοπικών

συμβουλίων νέων, που δίχως τη ψήφιση και την εφαρμογή του δεν θα υπήρχαν.

Η δημοκρατικότητα του θεσμού, και οι όροι διεξόδου του στις πρακτικές και στις συμπεριφορές των νέων ανθρώπων, φαίνεται και στην οργανωτική διάρθρωση του. Η συμμετοχή σε όργανα όπως είναι η γενική συνέλευση και η εκλογή σε αντίστοιχα όργανα, όπως είναι το ίδιο το τοπικό συμβούλιο συμβάλλει στη γνωριμία και στην ανάπτυξη μιας συμπαγούς σχέσης ανάμεσα στους νέους και στους πολιτικούς θεσμούς. Η συμμετοχή από μικρή ηλικία μάλιστα σε πολιτικούς θεσμούς ισχυρούς και δημοκρατικούς δημιουργεί σημαντική κίνητρα, στο άτομο, για κατανόηση της σημασίας της συμμετοχής.

Υπό αυτή την έννοια τα νεαρά άτομα, γνωρίζουν την ακριβώς αντίθετη σημασία της πολιτικής παραίτησης που είναι η συμμετοχή, και η συλλογική δραστηριότητα. Συνεπώς δημιουργούνται εκείνες οι συνθήκες για συλλογική, δράση, και μάλιστα υπό τέτοιους όρους, που οι νεαροί και οι νεαρές που συμμετέχουν έχουν τη δυνατότητα να βιώνουν τους καρπούς των προσπαθειών τους. Η σύμπραξη τους στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων και ουσιαστικά η παραγωγή πολιτικών εκροών, οι οποίες έχουν άμεσες ή έμμεσες επιδράσεις στη λειτουργία των τοπικών πολιτικών θεσμών, και στην ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων, είναι η ηθική ανταμοιβή των νέων που συμμετέχουν στη λειτουργία του τοπικού συμβουλίου νέων. Εν κατακλείδι μπορεί να υποστηριχθεί ότι α ρίσι το τοπικό συμβούλιο νέων, παρέχει εγγυήσεις για τη συμμετοχή των νέων στα κοινά⁷.

⁷ Το ζητούμενο εντούτοις στοιχείο είναι να διερευνηθεί κατά πόσο και υπό ποιους όρους αυτό δύναται να γίνει πράξη. Η μελέτη αυτής της προοπτικής λαμβάνει χώρα στο εμπειρικό σκέλος της εργασίας, και συγκεκριμένα στην ανάλυση των ευρημάτων της πρωτογενούς έρευνας.

2.5 ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΝΕΩΝ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

2.5.1 Βασικά Στοιχεία για την Τοπική Αυτοδιοίκηση Α Βαθμού

Η αυτοδιοίκηση πρώτου βαθμού αποτελείται πλέον από 325 πλέον δήμους. Οι δήμοι αυτοί εκτείνονται στο σύνολο της ηπειρωτικής και νησιωτικής ελληνικής επικράτειας συμβάλλουν στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και στην αντιμετώπιση των τοπικών υποθέσεων (Καρβούνης, 2004:106). Καθώς οι δημοτικές αρχές εκλέγονται με μυστική και καθολική ψηφοφορία, είναι εύλογο ότι υπάρχει μια σχέση ανταλλαγής (trade off), μεταξύ αυτών και του εκλογικού σώματος. Συνεπώς οι δήμοι έχουν ανάγκη της προβολής και της προώθησης του έργου και των δραστηριοτήτων τους. Η αναγκαιότητα αυτή, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ωστόσο, ως πανάκεια ψηφοθηρίας καθώς συχνά η προβολή του έργου μιας δημοτικής αρχής, μπορεί να αποσκοπεί στην ενημέρωση των πολιτών για προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Οι δήμοι λοιπόν συνιστούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και χαρακτηρίζονται από διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Η οικονομική αυτοτέλεια απορρέει από την απρόσκοπτη δυνατότητα που έχουν να κατανέμουν τους πόρους τους σε εκείνες τις δραστηριότητες που θεωρούν ότι συνάδουν με την εκπλήρωση των στόχων τους (Μπεσίλα-Βήκα, 2005:45). Η διοικητική αυτοτέλεια αναφέρεται στην ενάσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων με βάση τις ανάγκες που οριοθετούνται από τις τοπικές υποθέσεις. Ωστόσο πρέπει να αναφερθεί ότι η κεντρική διοίκηση έχει τη δυνατότητα να ασκήσει διοικητική εποπτεία επί της λειτουργίας των δήμων δίχως ωστόσο να περιορίζει τη διοικητική λειτουργία τους με βάση τις συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές.

Βασικό στοιχείο της αρμοδιότητας της διοικητικής λειτουργίας των δήμων είναι η επίλυση των τοπικών υποθέσεων. Ουσιαστικά πρόκειται για την προαγωγή και την υπεράσπιση των συμφερόντων των κατοίκων των περιοχών. Το εύρος και η κατανομή των τοπικών υποθέσεων καθορίζεται από νόμο. Ο Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας (2508/1997) απαριθμεί ενδεικτικά

ορισμένες από τις αρμοδιότητες που χαρακτηρίζονται από αποκλειστικά αρμοδιότητα των δήμων. Ορισμένες από αυτές είναι η κατασκευή και η συντήρηση του οδικού και του αποχετευτικού δικτύου, η κατασκευή, συντήρηση και βελτίωση των δημοτικών χώρων, η καθαριότητα και η περισυλλογή των απορριμμάτων, η συντήρηση των σχολικών κτηρίων, η διαχείριση των δημοτικών επιχειρήσεων κ.α⁸.

Οι δήμοι εκτός από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αποτελούν και κοινωνικές οντότητες ή εναλλακτικά διατυπωμένο διοικητικούς οργανισμούς που έχουν άμεση σχέση με τους όρους λειτουργίας και ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας. Υπό αυτή την οπτική οι δήμοι συνιστούν μέρη του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος δραστηριοποίησης τους. Ως πόλοι διάχυσης και εκτέλεσης εξουσίας οι δήμοι ιεραρχικά βρίσκονται ψηλότερα από τις ενώσεις των πολιτών, αλλά εξαρτώνται από αυτές, όχι αποκλειστικά διαμέσου του συστήματος καθολικής και μυστικής ψηφοφορίας, αλλά και διαμέσου της προστασίας της κοινωνικής προσωπικότητας τους.

2.5.2 Ο ρόλος των Τοπικών Συμβούλιων Νέων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Α Βαθμού

Ο ρόλος της λειτουργίας των τοπικών συμβουλίων νέων στην τοπική αυτοδιοίκηση πρώτου βαθμού, εξαρτάται άμεσα από τα θέματα που σχετίζονται με τα ενδιαφέροντα τους και που αφορούν την κοινότητα. Είναι αυτονόητο ότι διαφορετικά ζητήματα έχουν να αντιμετωπίσουν οι μεγάλοι δήμοι, που αφορούν τη νεολαία και διαφορετικά ζητήματα έχουν οι μικρότεροι. Το μέγεθος του δήμου δηλαδή είναι ένας κρίσιμος προσδιοριστικός παράγοντας της σχέσης ανάμεσα στα τοπικά συμβούλια και στην ανάπτυξη της αυτοδιοικητικής πολιτικής.

Όπως υποστηρίχθηκε ωστόσο και παραπάνω, με την εφαρμογή της μεταρρύθμισης του Καλλικράτη (Ν. 3852/2010), δημιουργούνται νέες προϋποθέσεις λειτουργίας των δήμων. Η αλλαγή αυτή μπορεί να συνδυαστεί

⁸ Ωστόσο με το νόμο 3852/2010 επέρχεται συντριπτική αλλαγή στην υπόσταση των αρμοδιοτήτων που έχουν οι δήμοι, καθώς μέρος των αρμοδιοτήτων των καταργούμενων νομαρχιών μεταφέρεται στους δήμους,

με την αναβάθμιση των τοπικών συμβουλίων νέων, και τη συμμετοχή του στις νέες αρμοδιότητες των δήμων. Θεωρείται χρήσιμο να σημειωθεί ότι ο εθελοντισμός των νέων μπορεί να συμβάλλει αποτελεσματικά στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων από τους δήμους.

Το ζητούμενο στοιχείο είναι ωστόσο να ευρεθούν και να υιοθετηθούν εκείνες οι στρατηγικές που αφομοιώνουν τους νέους στις τοπικές δημόσιες πολιτικές. Αυτό που απαιτείται προκειμένου να καταστεί εφικτή η ένταξη των νέων είναι η μη υιοθέτηση εκ μέρους των αιρετών πρακτικών, που τους απομακρύνουν από τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Μια τέτοια επιλογή θα μπορούσε να λειτουργήσει ιδιαίτερα αποτρεπτικά τόσο για την ένταξη των νέων ανθρώπων στις δημοκρατικές διαδικασίες, όσο για το εύρος της επίδρασης του τοπικού συμβουλίου νέων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων περί τα τοπικά ζητήματα.

Ωστόσο πέρα από αυτή την προσδιοριστική σχέση, υπάρχουν μια σειρά από άλλα χαρακτηριστικά τα οποία καθορίζουν τη συμμετοχή των νέων. Αναμφίβολα, η εκπαιδευτική πολιτική, οι πολιτιστικές και αθλητικές δραστηριότητες καθώς και οι προοπτικές απασχόλησης είναι τα στοιχεία κλειδιά της νεανικής συμμετοχής. Ίσως όμως το σημαντικότερο εξ αυτών είναι η ίδια η δυνατότητα συμμετοχής των νέων στα κοινά, πεδίο που αν αφαιρεθούν τα προβλήματα της ανεργίας και της εύρεσης δραστηριοτήτων σε μικρότερους οικισμούς μπορούν να λειτουργήσουν ως κίνητρα της παραμονής των νέων στους κόλπους τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το τρίτο κεφάλαιο της εργασίας διερευνά τις διαδικασίες της συμμετοχής των νέων ατόμων στα κοινωνικά και πολιτικά δρώμενα. Το κεφάλαιο αποσκοπεί στη διερεύνηση των βασικών στοιχείων αυτής της κατάστασης, ώστε να κατανοηθούν οι τάσεις, οι στάσεις και οι αντιλήψεις που υπάρχουν στην Ευρώπη για τη συμμετοχή των νέων. Συνεπώς το παρόν κεφάλαιο δύναται να λειτουργήσει και ως μέτρο σύγκρισης αλλά και μέσο βελτίωσης για τη συμμετοχή των νέων στα κοινά.

Συνολικά τρεις ενότητες απαρτίζουν το παρόν κεφάλαιο. Η πρώτη μελετά τη συμμετοχή των νέων στα κοινά σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η δεύτερη αναλύει τα βασικά χαρακτηριστικά της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας. Αντίστοιχα η τελευταία ενότητα μελετά την πιθανή σχέση ανάμεσα στην ανάπτυξη ενός κράτους και στη συμμετοχή των νέων στα κοινωνικά και πολιτικά δρώμενα.

3.1 Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΡΩΜΕΝΑ ΣΕ ΆΛΛΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η συμμετοχή των νέων στα πολιτικά και στα κοινωνικά δρώμενα σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί μια ιδιαίτερα σημαντική διαδικασία. Και αυτό διότι, οι νέοι ως γνωστόν αποτελούν μια από τις δυναμικότερες παραγωγικές κατηγορίες του πληθυσμού. Συνεπώς όπως τονίστηκε και παραπάνω, οι σύγχρονες κοινωνίες έχουν σημαντικά πράγματα να κερδίσουν από τη συμμετοχή των νέων στα κοινωνικά και στα πολιτικά δρώμενα. Σε γενικές γραμμές η συμμετοχή των νέων στα πολιτικά και στα κοινωνικά δρώμενα έχει βελτιωθεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιδιαίτερα θετικές επιπτώσεις έχουν γνωρίσει τα τοπικά συμβούλια νέων. Όμως χαρακτηριστικό στοιχείο είναι η διαφοροποίηση που υπάρχει ανά κράτος μέλος, αναφορικά με τη συμμετοχή των νέων.

3.1.1 Η Συμμετοχή των Νέων στη Βρετανία

Στη Βρετανία π.χ. υπάρχουν γύρω στα 400 Τοπικά Συμβούλια Νέων δίχως να υπάρχει όμως κάποια μοναδική και ενιαία οργανωτική μορφή τους. Κυρίαρχο ωστόσο όργανο είναι το εθνικό συμβούλιο νέων το οποίο και είναι διοικητικά ανώτερο από τα τοπικά συμβούλια (<http://www.byc.org.uk/>:2011). Η ηλεκτρονική διεύθυνση, του εθνικού συμβουλίου νέων, εκτός από την ενημέρωση για τις βασικές δραστηριότητες, που αναπτύσσει, προφέρει τη δυνατότητα μετάβασης στις ιστοσελίδες των τοπικών συμβουλίων.

Οι όροι οργάνωσης και συμμετοχής καθορίζονται σε τοπικά επίπεδο και υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση και στη χρηματοδότηση τους. Υπό αυτή την έννοια το Τοπικό Συμβούλιο του Λονδίνου απαρτίζεται από νέους 13 έως 24 ετών, που δραστηριοποιούνται συλλογικά με σκοπό την αντιμετώπιση πολιτικών ζητημάτων που τους αφορούν. Μια από τις σημαντικότερες προσπάθειες που αναπτύσσει το τοπικό συμβούλιο νέων του Λονδίνου είναι η αντιμετώπιση της βίας και του ρατσισμού που παρατηρείται στην

πρωτεύουσα της Βρετανίας. Η συμβολή του τοπικού συμβουλίου νέων στην αντιμετώπιση αυτών των κοινωνικών προβλημάτων, τα οποία δεν παύουν να αποτελούν μέρος της πολιτικής ατζέντας, για μια μεγαλούπολη όπως το Λονδίνο είναι μια σημαντική εξέλιξη της συμμετοχής των νέων στα κοινά. Επίσης είναι μια εξέλιξη που αφομοιώνει τους νέους στην πολιτική αντιμετώπιση σημαντικών κοινωνικών προβλημάτων.

Σημαντικός είναι ο ρόλος που διαδραματίζει και το τοπικό συμβούλιο νέων του Εδιμβούργου. Το τοπικό συμβούλιο των νέων αυτής της πόλης έχει τη δυνατότητα διαμέσου των αντιπροσώπων του, να υποβάλει προτάσεις στο τοπικό συμβούλιο της πόλης, για διάφορα ζητήματα, να τα συζητάει με τους φορείς του και να καταλήγουν σε κάποια αποδεκτή λύση, ή κάποια κοινή αντιμετώπιση. Παράλληλα το τοπικό συμβούλιο νέων του Εδιμβούργου βρίσκεται σε ανοικτό διάλογο με την τοπική βουλή των νέων της Σκοτίας με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων σε πολιτικά ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος (http://www.edinburgh.gov.uk/info/20086/youth_participation:2011). Είναι αξιοσημείωτο ωστόσο ότι υπάρχει και τοπικό συμβούλιο μαθητών, το οποίο έχει ως αποκλειστική αρμοδιότητα την αντιμετώπιση προβλημάτων των μαθητών της πόλης.

Παράλληλα στο Μπέρμιπγχαμ το τοπικό συμβούλιο (Birmigham's Youth Service) δραστηριοποιείται με σκοπό την ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στα κοινωνικά δρώμενα. Τα προγράμματα αυτού του θεσμικού οργάνου αφορούν νέους από 11 έως 25 ετών και εστιάζουν στην παροχή εκπαίδευσης, κινήτρων για κοινωνική και πολιτική συμμετοχή, καθώς και στην ποιοτική βίωση της νεανικής ηλικίας⁹. Επίσης σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων του οργάνου, είναι η σύνδεση τους, με την απασχόληση. Συνεπώς η κοινωνική ένταξη σε αυτή την περίπτωση, λαμβάνει τη μορφή της βελτίωσης των όρων εύρεσης εργασίας. Το αξιοσημείωτο ωστόσο χαρακτηριστικό όσον αφορά την περίπτωση της Βρετανίας, είναι ότι η διαφοροποίηση που παρατηρείται στις προτεραιότητες των διαφορετικών τοπικών συμβουλίων.

⁹ Η ανάκτηση των πληροφοριών έγινε από την ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση : <http://www.birmingham.gov.uk/cs/Satellite/youthservice:2011>). Οι προτεραιότητες αυτές επιμερίζονται σε μια σειρά από κατηγορίες, οι οποίες έχουν ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των νέων. Ο στόχος αυτός, λειτουργεί ως μέσο για την αναβάθμιση της δημόσιας και κοινωνικής ζωής.

3.1.2 Η Συμμετοχή των Νέων στη Σουηδία και στη Φιλανδία

Στη Σουηδία ο αριθμός αυτός μειώνεται σημαντικά σε 50, όμως οι όροι συμμετοχής καθορίζεται ανά δήμο. Είναι αξιοσημείωτο ότι κάποιοι δήμοι στη Σουηδία επιτρέπουν την ελεύθερη συμμετοχή των νέων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων υπό τη μορφή ανοικτού διαλόγου. Συνεπώς και εδώ η τοπικότητα διαδραματίζει ισχυρό ρόλο, καθώς υπάρχουν διαφοροποιήσεις στην οργανωτική μορφή και στη διαδικασία συμμετοχής ανά διοικητική ενότητα (EU Youth Report, 2010).

Στη χώρα αυτή υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση αναφορικά με τη δραστηριοποίηση των θεσμικών οργάνων που αφορούν τη νεολαία. Το κυρίαρχο όργανο, είναι το Εθνικό Συμβούλιο Νέων, το οποίο εποπτεύει και συντονίζει, δίχως να επεμβαίνει στη δραστηριοποίηση των υφιστάμενων του οργανισμών. Παράλληλα υπάρχει ένα δίκτυο Συμβουλίων Νέων της χώρας, στο οποίο συμμετέχουν τα τοπικά συμβούλια νέων που το επιθυμούν. Βασική αποστολή του δικτύου είναι η υιοθέτηση κοινών στρατηγικών και κοινών δράσεων με αντικείμενο τη χάραξη της πολιτικής των τοπικών συμβουλίων νέων.

Ωστόσο οι δήμοι αποτελούν το βασικό θεσμικό όργανο ανάπτυξης και προώθησης των τοπικών συμβουλίων νέων. Όμως όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, υπάρχουν διαφοροποιήσεις ανά δήμο, όσον αφορά τη δομή που λαμβάνει η συμμετοχή των νέων στα κοινωνικά δρώμενα. Υπό αυτή την έννοια δραστηριοποιούνται τοπικά συμβούλια νέων, τοπικά forum, τοπικά κοινοβούλια νέων και τοπικές αντιπροσωπείες. Εκτός από την υποβολή ερωτήσεων και ζητημάτων που τους ενδιαφέρουν, τα τοπικά νεανικά θεσμικά όργανα, έχουν τη δυνατότητα να παράσχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες προς τους αιρετούς της τοπικής αυτοδιοίκησης, ή να λειτουργούν ως αυτόνομα σώματα. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι το 2006, το 51% των δήμων της Σουηδίας (290 στο σύνολο τους) ανέφεραν ότι λειτουργούσε στους κόλπους τους κάποιο νεανικό forum¹⁰.

¹⁰ Η ανάκτηση των παραπάνω στοιχείων έγινε από το ακόλουθο έγγραφο: Country Sheet on Youth Policy in Sweden. Η λήψη του εγγράφου έγινε από την ακόλουθη ηλεκτρονική

Ενδεικτικό χαρακτηριστικό της αποτελεσματικής συμμετοχής των τοπικών συμβουλίων στη Σουηδία, είναι ότι π.χ. στο Γκέτεμποργκ, το τοπικό συμβούλιο συμμετέχει στη λειτουργία του Local Support Group. Η λειτουργία αυτή έγκειται στην παράθεση απόψεων και στην έμπρακτη συμμετοχή με σκοπό την ανάπτυξη της πόλης (Gothenburg Local Action Plan¹¹). Παρατηρείται δηλαδή σε αυτή την περίπτωση η δυνατότητα που έχει η νεολαία της πόλης, να συμμετέχει ενεργά στον αστικό σχεδιασμό και στη θέσπιση των προτεραιοτήτων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στόχοι του Local Action Plan του Γκέτεμποργκ ήταν η δημιουργία ενός γεωγραφικού πληροφοριακού συστημάτων (GIS) για την πόλη και η ενίσχυση της αστικής ανάπτυξης.

Σε αντίστοιχο πλαίσιο περίπου κινείται και η πολιτική της Φιλανδίας, όπου τα 20 τοπικά συμβούλια νέων εκλέγονται από τις τοπικές αρχές και συμμετέχουν στη διοίκηση τοπικών ζητημάτων. Είναι όμως ενδιαφέρον ότι τα υπόλοιπα 180 τοπικά συμβούλια νέων που λειτουργούν σε αυτή τη χώρα εκλέγονται απευθείας από το νεαρό πληθυσμό της χώρας. Συνεπώς η διαφοροποίηση αυτή λειτουργεί τόσο υπέρ της αποτελεσματικής διοίκησης, όσο και υπέρ της δημοκρατικότητας και της προσέλκυσης των νέων στα κοινά.

Ίσως το πιο ενδιαφέρον στοιχείο για την περίπτωση της Φιλανδίας εδράζεται στο γεγονός, ότι το σύνολο των προαναφερομένων τοπικών συμβουλίων νέων, δεν εποπτεύεται από το αντίστοιχο Εθνικό Συμβούλιο Νέων. Το τελευταίο εποπτεύει συνολικά 100 οργανισμούς οι οποίοι έχουν βασική δραστηριοποίηση την προώθηση και την επίλυση ζητημάτων που αφορούν νέους. Συνεπώς υπάρχει μια ποικιλομορφία, η οποία δεν στηρίζεται απαραίτητα σε γραφειοκρατικά θεμέλια. Όμως η δραστηριοποίηση του εθνικού συμβουλίου νέων αναπτύσσεται σύμφωνα με την πρόσφατη σχετικά Νομοθετική Πράξη για τους Νέους (Youth Act) του 2006. Σύμφωνα με το παρόν νομοθετικό κείμενο οι όροι συμμετοχής και συγκρότησης των νεανικών θεσμικών οργανισμών, βρίσκεται στην ευθύνη των τοπικών και

διεύθυνση: <http://youth-partnership-eu.coe.int/youth-partnership/documents/Questionnaires/Country/2007/Sweden.pdf>

¹¹ Ανάκτηση δεδομένων από την ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: http://urbact.eu/fileadmin/Projects/LCFacil/outputs_media/LAP_Gothenburg.pdf:2011

περιφερειακών κυβερνήσεων. Συνεπώς η αποκέντρωση των δομών σε αυτή τη χώρα, περιλαμβάνει και τους όρους λειτουργίας των τοπικών συμβουλίων νέων. Για το λόγο αυτό άλλωστε υπάρχει και η σχετική διαφοροποίηση αναφορικά με τους όρους εκλογής των μελών των τοπικών συμβουλίων των νέων πολιτών¹².

3.1.3 Η Συμμετοχή των Νέων στη Γερμανία, στην Ιταλία και στην Ολλανδία

Η συμμετοχή των νέων στα τοπικά συμβούλια είναι ιδιαίτερα καθοριστική σε χώρες όπως η Γερμανία, η Ιταλία και η Ολλανδία. Στη Γερμανία λειτουργούν συνολικά 200, στην Ιταλία 471 και στην Ολλανδία 124 συμβούλια νέων. Εντούτοις σε κάποιες περιπτώσεις σημαντική βαρύτητα έχει και ο ρόλος των εθνικών συμβουλίων νέων ο οποίος συχνά είναι καθοδηγητικός προς τα τοπικά συμβούλια. Ενδεικτικό αυτής της διάρθρωσης είναι ότι στη Γερμανία λειτουργεί πέραν των τοπικών συμβουλίων νέων και ομοσπονδιακό συμβούλιο νέων German Federal Youth Council ¹³. Η διοικητική αυτή επιλογή, βασίζεται στη διοικητική διαίρεση της χώρας σε ομοσπονδίες και κρατίδια. Οι προτεραιότητες του ομοσπονδιακού συμβουλίου νέων εδράζονται τόσο στην αντιμετώπιση των πολιτικών ζητημάτων που αφορούν τους νέους, όσο και στην ενίσχυση του εκπαιδευτικού τους επιπέδου. Επίσης θεωρείται χρήσιμο να σημειωθεί ότι αναπτύσσεται μια συνεργασία με κυβερνητικές οργανώσεις, οι οποίες και χρηματοδοτούν τη λειτουργία του.

Η εθνική μορφή του συμβουλίου νέων υπάρχει και στην Ιταλία, όπου και δραστηριοποιείται σε μια σειρά από ζητήματα. Ωστόσο σε αυτή τη χώρα δραστηριοποιούνται και τοπικά συμβούλια νέων με χαρακτηριστικότερο ίσως

¹² Με αντίστοιχο τρόπο ανακτήθηκαν και τα δεδομένα για την περίπτωση της Φιλανδίας. Οδηγός υπήρξε το κείμενο Country Sheet on Youth Policy in Finland από την ιστοσελίδα: http://youth-partnership-eu.coe.int/youth-partnership/documents/Questionnaires/Country/Country_sheet_2011/Country_sheet_Finland_2011.pdf

¹³ Ανάκτηση δεδομένων από την ακόλουθη ιστοσελίδα: <http://orgs.tigweb.org/german-federal-youth-council-deutscher-bundesjugendring-dbjr:2011>

το τοπικό συμβούλιο της Φλωρεντίας. Η συμμετοχή των νέων στις λειτουργίες του τοπικού συμβουλίου της πρωτεύουσας της Τοσκάνης περιλαμβάνει την εθελοντική δραστηριότητα σε διάφορα πεδία της κοινωνικής ζωής. Ο σκοπός αυτής της προτεραιότητας είναι να εξελιχθούν τα νέα άτομα σε υπευθύνους ενεργούς πολίτες. Μέρος των εθελοντικών δράσεων χρηματοδοτείται από χορηγούς¹⁴. Σε εθνικό επίπεδο αντίστοιχα δραστηριοποιείται και το Συμβούλιο Νέων στην Ολλανδία, στο οποίο μπορούν να συμμετέχουν άτομα ηλικίας από 20 έως 30 ετών.

3.1.4 Η Συμμετοχή των Νέων στην Ελλάδα, το Βέλγιο και στη Σλοβενία

Παράλληλα αυξητικές είναι οι τάσεις συμμετοχής των νέων στα τοπικά συμβούλια στα νέα κράτη μέλη. Επίσης στην Ελλάδα όπως αναφέρθηκε και στο προηγούμενο κεφάλαιο, όπως και στο Φλαμανδικό τμήμα του Βελγίου, η δραστηριοποίηση των τοπικών συμβουλίων λαμβάνει χώρα ανά δήμο. Η γραφειοκρατική αυτή ομογένεια συμβάλλει στην κινητοποίηση των νέων ανά την επικράτεια ώστε να συμμετέχουν στα κοινά. Παράλληλα δεν υπάρχουν αποκλίσεις σε νομοθετικό επίπεδο, στοιχείο που επιτρέπει την αποτελεσματικότερη εκτίμηση της δραστηριοποίησης των τοπικών συμβουλίων(EU Youth Report, 2009).

Η χρηματοδότηση των τοπικών συμβουλίων νέων εμφανίζει επίσης διαφοροποιήσεις. Στην Ελλάδα η χρηματοδότηση λαμβάνει χώρα, υπό τη μορφή επιχορηγήσεων από την κεντρική διοίκηση προς τους δήμους ώστε τα χρήματα αυτά να διευκολύνουν τη λειτουργία των τοπικών συμβουλίων. Σε άλλες περιοχές (π.χ. Γερμανία) η χρηματοδότηση αυτών των οργανισμών λαμβάνει χώρα μέσω των λογαριασμών των τοπικών κυβερνήσεων ακολουθώντας το ομοσπονδιακό σύστημα της χώρας. Επιγραμματικά μπορεί να υποστηριχθεί ότι η χρηματοδότηση των τοπικών συμβουλίων νέων διαφέρει ανά χώρα, και προσδιορίζεται από το διοικητικό μοντέλο και φυσικά το δημοσιονομικό της σύστημα. Από την άλλη πλευρά δεν μπορεί να

¹⁴ Μια δήλωση αυτής της χορηγίας μπορεί να βρεθεί στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.florencems.com/pamclark.html>

παραβλεφθεί το ότι χρήματα προσφέρονται για τη λειτουργία του θεσμού και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συνακόλουθα στη Σλοβενία η συγκρότηση των τοπικών συμβουλίων των νέων λαμβάνει χώρα με βάση τη σχετική νομοθετική πράξη που εκδόθηκε από το Υπουργείο Παιδείας. Σύμφωνα με το άρθρο 2, η ηλικιακή σύνθεση ενός τοπικού συμβουλίου νέων πρέπει να αποτελείται κατά 90% από άτομα μέχρι 29 ετών, και κατά 70% από άτομα 15 έως 29 ετών. Παράλληλα με βάση το άρθρο 3, τα τοπικά συμβούλια νέων, είναι νομικά πρόσωπα, τα οποία λειτουργούν με καθεστώς ιδιωτικού δικαίου. Ακόμη με βάση το άρθρο 5, οι βασικές αρμοδιότητες της λειτουργίας των τοπικών συμβουλίων νέων εδράζονται στη συμμετοχή των νέων σε δραστηριότητες που αφορούν την ένταξη τους στο κοινωνικό περιβάλλον, στη δημιουργία συνθηκών για την αύξηση του ενδιαφέροντος των νέων ανθρώπων στα κοινά, καθώς και στην ευρύτερη ένταξη τους στην κοινωνική ζωή. Όσον αφορά τη χρηματοδότηση των τοπικών συμβουλίων νέων, στη χώρα της Σλοβενίας αυτή προκύπτει από λογαριασμούς του κρατικού προϋπολογισμού αλλά και των προϋπολογισμών των τοπικών κυβερνήσεων, από τις συνδρομές των μελών, από χορηγίες και δωρεές, από την άσκηση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας καθώς και από άλλες πηγές¹⁵.

3.1.5 Ευρήματα Μελετών για τη Συμμετοχή των Νέων στα Κοινά

Σημαντικό ρόλο έχει η συμμετοχή των νέων και σε άλλες διαστάσεις της κοινωνικής και της πολιτικής ζωής στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η συμμετοχή των νέων στη Βρετανία σε διάφορες κοινωνικές και πολιτικές συλλογικότητες έχει μια παράδοση, η οποία έχει δυναμωθεί στη διάρκεια των τελευταίων δεκαπέντε ετών. Η συμμετοχή των νέων στα κοινά λαμβάνει τη μορφή της παράλληλης δραστηριοποίησης τους σε πολιτιστικούς, πολιτικούς και κοινωνικούς οργανισμούς σε εθνικό αλλά και σε τοπικό επίπεδο. Παράλληλα

¹⁵ Τα παραπάνω στοιχεία ανακτήθηκαν από τη μελέτη του ακόλουθου κειμένου: Republic of Slovenia/ Ministry of Education and Sport/ Office for the Republic of Slovenia for Youth: Youth Council Act (Unofficial Consolidated Text). Το κείμενο ανακτήθηκε από την ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση:
http://www.ursm.gov.si/fileadmin/ursm.gov.si/pageuploads/pdf/ZJIMS/ZMS-NPB1__ANG.pdf

μέσα από οργανωτικές δομές οι οποίες διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της δραστηριοποίησης, καθορίζεται και η συμμετοχή των νέων στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων. Σε κάθε περίπτωση όμως δημιουργούνται σημαντικές συνθήκες για την ένταξη των νέων στα κοινωνικά δρώμενα, και την άσκηση επίδρασης εκ μέρους τους στη λειτουργία τους (Middleton, 2006)¹⁶.

Συνακόλουθα σε μια διακρατική μελέτη εξετάζεται η προοπτική συμμετοχής των νέων ανθρώπων στα κοινά, στη Φιλανδία και στη Γερμανία. Οι ερευνητές χρησιμοποίησαν διαστρωματικά δεδομένα που αφορούσαν ηλικίες από 14 έως 27 ετών με σκοπό να κατανοήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά της πολιτικής ένταξης των νέων ανθρώπων στις δύο αυτές χώρες. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας, υπάρχουν ισχυρά τοπικά μέσα (νομοθετικά και διοικητικά) τα οποία ενισχύουν την προοπτική συμμετοχής σε αυτές τις δύο χώρες. Θετικά επιδρούν και τα κίνητρα που προσφέρουν υπερεθνικοί θεσμοί όπως είναι ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σύμφωνα δε με τα ευρήματα της έρευνας στη Γερμανία προσδίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην κινητοποίηση των νέων για συμμετοχή στην πολιτική ζωή. Τα κίνητρα αυτά βασίζονται στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων με σκοπό να διευκολυνθούν οι νέοι στη μετέπειτα καριέρα τους. Αντίστοιχα είναι τα κίνητρα και στη Φιλανδία, με τη διαφορά ότι σημαντικό ρόλο διαδραματίζει το ιδιαίτερα αποτελεσματικό εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας (Feldmann-Wojtachnia et al, 2010).

Με άλλα λόγια κριτικοί παράγοντες για τη συμμετοχή των νέων στα κοινωνικά και στα πολιτικά δρώμενα, είναι οι δομές της δημόσιας διοίκησης και του εκπαιδευτικού συστήματος. Και αυτό διότι, οι εκπαιδευτικές δομές είναι εκείνες που μπορούν να μεταδώσουν το πνεύμα και την αξία της συμμετοχής στους νέους ανθρώπους μέσα από την παιδεία. Από την άλλη πλευρά οι δομές της δημόσιας διοίκησης οφείλουν να σχεδιάζουν αποτελεσματικά

¹⁶ Τα ευρήματα αυτά για την περίπτωση της Βρετανίας υποστηρίζονται μέσα από τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγουν οι Henn et al (2002), τα οποία και δηλώνουν ότι παρά την κατεστημένη αντίληψη ότι οι νέοι δεν ενδιαφέρονται για τα πολιτικά δρώμενα, υπάρχει αυξημένη έννοια και συμμετοχή τους σε συλλογικές πολιτικές και κοινωνικές οντότητες.

προγράμματα, τα οποία στρέφουν τους νέους προς την πολιτική και κοινωνική συμμετοχή.

Ωστόσο το γεγονός ότι οι νέοι άνθρωποι αργά ή γρήγορα θα στραφούν, στην προσφορά των δεξιοτήτων τους στην αγορά εργασίας, δημιουργεί ένα πλαίσιο σύνδεσης της συμμετοχής τους στα κοινά με αυτή την προοπτική. Χώρες όπως είναι η Γερμανία, η Ισπανία αλλά και η Ελβετία¹⁷, προωθούν αυτή τη σύνδεση, με σκοπό την ευκολότερη ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας. Η Γερμανία προωθεί αποτελεσματικότερα τη συμμετοχή των νέων στην αγορά εργασίας συνδέοντας της με την εκπαίδευση και την κοινωνική συμμετοχή, ενώ οι δύο άλλες χώρες, λειτουργούν μέσα από πιο άκαμπτα πεδία και προγράμματα επιλογής (Caroleo & Pastor, 2003).

Η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας αυτών των δομών προάγει ουσιαστικά και την αντιπροσώπευση των νέων στα κοινωνικά και στα πολιτικά δρώμενα και αντίστροφα. Η συμμετοχή των νεαρών ατόμων στα κοινά πρέπει δηλαδή, να βασίζεται στην παροχή κινήτρων, όχι αποκλειστικά συνδεδεμένων με την απασχόληση, αλλά κυρίως με την παροχή κινήτρων, τα οποία συγχέονται με την πολιτική ένταξη. Και αυτό διότι η συμμετοχή των νέων στα κοινά παρέχει ένα καθοριστικό πλαίσιο βελτίωσης αρκετών θεσμών, ιδιαίτερα σε τοπικό επίπεδο (Frank, 2006).

Άλλωστε η συμμετοχή των νέων στα κοινωνικά προγράμματα μπορεί να συμβάλλει αποφασιστικά στην ανάδειξη νέων προοπτικών για την επίλυση προβλημάτων. Είτε πρόκειται για το εθνικό είτε το τοπικό επίπεδο η πολιτική συμμετοχή των νέων, διαμέσου κοινά αποδεκτών δομών και μορφών παρέμβασης, συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία της κοινότητας. Υπό αυτό το πρίσμα οι ασκούντες δημόσια πολιτική (policy makers) έχουν τη δυνατότητα βελτίωσης των προβλημάτων με τη συμβολή των νέων ανθρώπων (Checkoway & Richards-Chuster, 2004).

¹⁷ Θεωρείται χρήσιμο να σημειωθεί ότι η Ελβετία δεν αποτελεί κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όμως οι πρακτικές που εφαρμόζει είναι μέρος του αντικειμένου της μελέτης που παρουσιάζεται.

3.1.6 Συνοπτική Αποτίμηση της Συμμετοχής των Νέων στα Κοινά στα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Από τα παραπάνω ευρήματα αναδεικνύεται το συμπέρασμα ότι η συμμετοχή των νέων ανθρώπων στη διαμόρφωση των πολιτικών αποφάσεων είναι ένα ζήτημα, το οποίο επιδρά σημαντικά στη λειτουργία των κοινωνιών. Ειδικότερα η λειτουργία των τοπικών κοινωνιών είναι εκείνη, που επηρεάζεται περισσότερο από αυτή την προοπτική, καθώς έχει και περισσότερα να κερδίσει. Άλλωστε τα τοπικά ζητήματα είναι εκείνα που προκαλούν το ενδιαφέρον των νέων, καθώς παρέχεται η δυνατότητα αμεσότερης έκφρασης των απόψεων τους λόγω των δομών των τοπικών κυβερνήσεων (Molloy et al, 2002).

Αναφορικά με τη δραστηριοποίηση των τοπικών συμβουλίων των νέων μπορεί να κατανοηθεί, ότι η διαφοροποίηση που παρατηρείται απορρέει κυρίως από τις διαφορετικές δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης. Σε περιπτώσεις που η τοπική ή η περιφερειακή διοίκηση λειτουργεί με διαφορετικούς όρους εντός των κρατών, υπάρχουν και διαφορετικές νομοθετικές και θεσμικές ρυθμίσεις για τα τοπικά συμβούλια νέων (π.χ. Βρετανία, Σουηδία, Φιλανδία). Σε περιπτώσεις που η τοπική (δημοτική) και η περιφερειακή διοίκηση λειτουργούν υπό ένα ενιαίο διοικητικό καθεστώς τότε η διοικητική διάρθρωση των τοπικών συμβουλίων είναι ενιαία (Ελλάδα). Ενδιαφέρον επίσης προκαλεί το γεγονός, ότι η θεσμική διαφοροποίηση συνοδεύεται και τη δραστηριοποίηση και άλλων δομών της νεανικής συμμετοχής (π.χ. τοπικά κοινοβούλια νέων, τοπικά forum κ.α.). Η σύνδεση όλων των μορφών της νεανικής συμμετοχής, μπορεί να έχει ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα για τη βελτίωση των προοπτικών της νεανικής συμμετοχής στα κοινά.

Ωστόσο εκτός από τους τοπικούς θεσμούς, οι οποίοι λειτουργούν υπό το πλαίσιο της κρατικής νομοθεσίας, καθοριστική σημασία έχει και η κοινοτική νομοθεσία. Η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προώθηση της συμμετοχής των νέων ανθρώπων στα κοινά αποτελεί έναν καθοριστικό παράγοντα προώθησης της, διότι παρέχει κίνητρα στα κράτη μέλη και ουσιαστικά τα παρακινεί να υιοθετήσουν αυτές τις πρακτικές.

3.2 Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Ως ένας ιδιαίτερα καθοριστικός θεσμός η Ευρωπαϊκή Ένωση προσφέρει σημαντικές κατευθύνσεις στα κράτη μέλη, διαμέσου διαφορετικών νομικών τοποθετήσεων και έγγραφων δεσμεύσεων, ώστε να προάγουν τη συμμετοχή των νέων στα κοινά. Η παρούσα ενότητα, περιγράφει αυτή τη διαδικασία παρουσιάζοντας τις σημαντικότερες από αυτές τις διατάξεις. Σημειώνεται εκ των προτέρων, ότι τα θεσμικά και νομοθετικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε αυτή την ενότητα, προάγουν τη συμμετοχή των νέων στα κοινά. Η εστίαση εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αυτά τα ζητήματα, μέσα από την έκδοση συγκεκριμένων αποφάσεων, υποδεικνύει και στα κράτη μέλη τις προτεραιότητες που πρέπει να επιδείξουν. Συνεπώς μπορεί να υποστηριχθεί ότι η συμμετοχή των νέων στα κοινά είναι ένα ευρωπαϊκό και όχι ένα εθνικό ζητούμενο.

3.2.1 Το Λευκό Βιβλίο για τα Συμμετοχή των Νέων στα Κοινωνικά και Πολιτικά Δρώμενα

Βασική θέση στη νομοθετική και κείμενη ατζέντα έχει η Λευκή Βίβλος(<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2001:0681:FIN:EL:PDF:2011>) για την προώθηση της συμμετοχής των νέων στα κοινά. Η συγκεκριμένη προσπάθεια είναι σε πλήρη εναρμόνιση με την αντίστοιχη Λευκή Βίβλο για τη Διακυβέρνηση στο εσωτερικό της κοινοτικής επικράτειας. Βασικό χαρακτηριστικό αυτής της προσπάθειας είναι η ανάδειξη των νεαρών πληθυσμών της κοινοτικής επικράτειας σε βασικούς συντελεστές της κοινωνικής λειτουργίας των κρατών μελών. Υπό αυτή την έννοια η συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις μπορεί να λειτουργήσει ως ένα καταλυτικό στοιχείο της βελτίωσης της κοινοτικής ανάπτυξης (European Commission, 2001).

Ίσως το σημαντικότερο χαρακτηριστικό του συγκεκριμένου κοινοτικού νομοθετήματος είναι η βαρύτητα που προσδίδει, στην ένταξη των νέων ανθρώπων στη λειτουργία των κοινοτικών δημοκρατικών θεσμών. Η επιλογή

αυτή αναμφίβολα βασίζεται στο ότι οι νέοι άνθρωποι, με την πάροδο των ετών, θα γίνουν ενήλικες, και συνεπώς θα αναλάβουν τις τύχες των δημοκρατικών κοινωνιών. Συνεπώς το Λευκό βιβλίο συνιστά μια πρόληψη για την προάσπιση της δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε συνδυασμό με την ανανέωση της.

Παράλληλα το λευκό βιβλίο για τη συμμετοχή των νέων, επιδιώκει μέσα από τα επιμέρους του πεδία να ενισχύσει τη διαδικασία της κοινοτικής ολοκλήρωσης. Απαραίτητο χαρακτηριστικό της ολοκλήρωσης είναι η βελτίωση του επιπέδου της κοινωνικής συνοχής, καθώς και η προώθηση της δημοκρατικής συμμετοχής. Υπό αυτή την έννοια η συμμετοχή των νέων μπορεί να προσφέρει πολλά προς αυτή την κατεύθυνση. Τα επιμέρους πεδία στα οποία δίνονται βαρύτητα από τη συγκεκριμένη Λευκή Βίβλο είναι τα εξής:

- Η ανανέωση μορφών συμμετοχής στο δημόσιο βίο
- Η βελτίωση των προοπτικών ενημέρωσης και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των νέων, με τη χρήση των τεχνολογικών εφαρμογών πληροφορικής
- Η προώθηση εθελοντισμού ως μέσο κοινωνικής ενσωμάτωσης των νέων
- Η βελτίωση της γνώσης των θεμάτων και των ζητημάτων που αφορούν τη νεολαία, εκ μέρους των γραφειοκρατικών δομών

Οι προτεραιότητες αυτές, υποδεικνύουν αναμφίβολα έναν προσανατολισμό των δημόσιων πολιτικών στην ευρωπαϊκή επικράτεια. Υπάρχει δηλαδή μια στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό την ενίσχυση της συμμετοχής των νέων ανθρώπων στα ζητήματα του δημόσιου χώρου. Αυτό είναι ιδιαίτερα θετικό, καθώς υποδεικνύει και στα κράτη μέλη τις πρωτοβουλίες που πρέπει να επιδείξουν.

3.2.2 Στρατηγική για τη Νεολαία- Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Στο ίδιο μήκος με το παραπάνω κείμενο βρίσκεται και η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της ενταξιακής διαδικασίας των νέων ανθρώπων στα κοινωνικά δρώμενα. Η ανακοίνωση αυτή απευθύνεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με σκοπό να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για τη βελτίωση των δράσεων της συμμετοχής των νέων στα πολιτικά και στα κοινωνικά δρώμενα της κοινότητας. Στην ανακοίνωση τονίζεται ξεκάθαρα ότι οι νέοι αποτελούν το βασικότερο πυλώνα της δημογραφικής και κοινωνικής ανάπτυξης στην ευρωπαϊκή επικράτεια (European Commission, 2009).

Η ανακοίνωση τονίζει την αναγκαιότητα για την υποστήριξη ενός θεσμικού πλαισίου το οποίο θα παρέχει πρόσθετα κίνητρα στους νέους ώστε να συμμετέχουν στα κοινά. Τα κίνητρα αυτά, εκτός από την παροχή πρόσθετων δεξιοτήτων και γνώσεων μπορούν να βασιστούν στην κοινή δράση των κρατών μελών για την εκούσια συμμετοχή των νεαρών ατόμων. Κύριος πυλώνας σε αυτή την προσπάθεια είναι η Στρατηγική της Λισσαβόνας, η οποία έθεσε και σημαντικό μέρος του θεσμικού πλαισίου την οπτική αυτή (<http://www.europarl.europa.eu/highlights/el/1001.html>:2011).

Επίσης σημειώνεται στο σώμα του κειμένου ότι μέσα από τη συμμετοχή των νεαρών ατόμων στα κοινά, εξασφαλίζεται και η καταπολέμηση αρνητικών κοινωνικών φαινομένων όπως είναι ο ρατσισμός και η νεαρή εγκληματικότητα. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτή η προοπτική παρέχονται συγκεκριμένοι πόροι από την Ευρωπαϊκή Ένωση προς τα κράτη μέλη. Οι πόροι αυτοί, θα χρησιμοποιηθούν με σκοπό την ανάπτυξη επενδύσεων με σκοπό την απασχόληση των νέων, αλλά και την ενίσχυση των θεσμών της πολιτικής συμμετοχής τους. Μέσα από αυτές τις επιλογές και στρατηγικές, εκτός από τη δημιουργία ικανών συνθηκών για μια κοινωνία που αφομοιώνει τους νέους, θα παρασχεθούν έμμεσα και τα αντίστοιχα κίνητρα της συμμετοχής τους στην πολιτική και στην κοινωνική ζωή. Συνεπώς θα καλλιεργηθεί και η δημιουργίας ισχυρής αλληλεπίδρασης αλλά και παροχής αλληλεγγύης μεταξύ των ευρωπαϊκών κοινωνιών και των νέων ανθρώπων.

3.2.3 Αναφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Νεολαία

Σημαντικό ρόλο έχει επίσης στον καθορισμό των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης η αναφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη νεολαία και γενικότερα για τις προοπτικές της κοινωνική και της πολιτικής ένταξης (2009). Η αναφορά αυτή, εκδόθηκε κατόπιν εντολής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με σκοπό την κατανόηση των ζητημάτων αυτών. Σημειώνεται ότι η συγκεκριμένη αναφορά αποσκοπεί στη διερεύνηση και άλλων σημαντικών ζητημάτων, όπως είναι η προοπτική της εργασιακής απασχόλησης των νέων στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και η μελέτη των δημογραφικών παραμέτρων.

Αναφορικά με τη συμμετοχή των νέων ανθρώπων στα κοινωνικά και στα πολιτικά δρώμενα η μελέτη παρέχει σημαντικές πληροφορίες για την εθελοντική συμμετοχή τους. Η συμμετοχή στα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα διαφέρει από χώρα σε χώρα, ενώ διαφορετικές είναι και οι πολιτικές των κρατών μελών για την ενίσχυση αυτής της προοπτικής. Αξιοσημείωτο εύρημα της έρευνας είναι ότι η προοπτική συμμετοχής στα κοινά σε ορισμένες χώρες, είναι εμφανώς πιο αδύναμη σε σχέση με την αντίστοιχη των προηγούμενων γενεών.

Ίσως όμως το σημαντικότερο στοιχείο της μελέτης είναι η βαρύτητα που προσδίδεται στην προοπτική της συμμετοχής των νέων στα κοινά. Η έρευνα αναλύει τα βασικά χαρακτηριστικά αυτής της συμμετοχής, είτε μέσα από ορισμούς, είτε μέσα από την υποστήριξη αυτής της διαδικασίας, για τη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής, της οικονομικής ανάπτυξης και της πολιτικής ένταξης. Επίσης προσδιορίζεται η σημασία της πληροφόρησης για την ανάπτυξη πρωτοβουλιών που ωθούν προς τη συμμετοχή.

Υπό αυτή την έννοια τονίζονται και τα βασικά χαρακτηριστικά της συμμετοχής των νέων η οποία λαμβάνει δύο διαστάσεις ουσιαστικά. Η πρώτη είναι η συμμετοχή σε κοινωνικούς οργανισμούς στο πλαίσιο του εθελοντισμού και η δεύτερη είναι η συμμετοχή στο πλαίσιο της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Η πρώτη ομάδα ουσιαστικά αναφέρεται στη συμμετοχή των νέων στην ευρύτερη ζωή της κοινότητας. Αντίστοιχα η δεύτερη τονίζει τη νεανική συμμετοχή στη θεσμική πολιτική δραστηριότητα. Όπως είναι εύλογο τα τοπικά συμβούλια των νέων εντάσσονται στη δεύτερη κατηγορία.

Η δεύτερη κατηγορία, η οποία προσιδιάζει περισσότερα στα ερευνητικά ενδιαφέροντα της εργασίας, επιμερίζεται στη θεσμική συμμετοχή των νέων σε κοινοβούλια για άτομα νεαρής ηλικίας και στα τοπικά συμβούλια. Η πλειονότητα των κρατών μελών προωθεί τη λειτουργία αυτών των δομών. Παράλληλα δραστηριοποιούνται όχι σε όλα τα κράτη μέλη και διαφορετικές δομές συμμετοχής των νέων, όπως είναι τα κέντρα νεότητας, οι λέσχες νέων κ.τ.λ. Τα κοινοβούλια για νέους λειτουργούν είτε σε τοπικό είτε σε περιφερειακό επίπεδο, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις και σε εθνικό επίπεδο.

Τα τοπικά συμβούλια νέων, έχουν από την άλλη πλευρά το κοινό χαρακτηριστικό, της διαμόρφωσης τους, από τις δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης. Για το λόγο αυτό, εκτός από την ύπαρξη τοπικών συμβουλίων νέων, υπάρχουν και περιφερειακά συμβούλια σε ορισμένα κράτη μέλη. Όμως το συνεκτικό στοιχείο της λειτουργίας των συμβουλίων είναι η ενασχόληση τους με τις τοπικές υποθέσεις.

3.2.4 Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Συμβούλιο για τις ευρωπαϊκές πολιτικές σχετικά με τη συμμετοχή και την πληροφόρηση της νεολαίας

Τέλος σημαντικό ρόλο στην προώθηση της συμμετοχής των νέων στην κοινωνική ζωή, έχει η ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με την ενίσχυση της πολιτικής αφομοίωσης των νέων. Τα βασικά χαρακτηριστικά αυτού του κειμένου ομοιάζουν με τα αντίστοιχα των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη Λευκή Βίβλο η οποία λειτούργησε ως αφετηρία της προώθησης της ένταξης των νέων στα πολιτικά δρώμενα με έναν πιο θεσμικό τρόπο (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2006:0417:FIN:EL:PDF:2011>).

Όσον αφορά την παρούσα κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στις μέρες μας, η έμφαση αποδίδεται στα θετικά πηλοπλαστικά αποτελέσματα που έχει η συμμετοχή των νέων στα κοινά, τόσο για τους ίδιους όσο και για τις τοπικές κοινωνίες. Επίσης αξιόλογο χαρακτηριστικό είναι ότι τονίζεται η σημασία της αρχής της επικουρικότητας, ώστε να υπάρξει συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για την προώθηση της νεανικής συμμετοχής. Η νεανική

συμμετοχή, βρίσκεται με άλλα λόγια στο επίκεντρο αυτής της διαδικασίας, διότι συνιστά βασικό πόρο της χάραξης μιας βιώσιμης πολιτικής που στηρίζεται στη συμμετοχική δημοκρατία¹⁸.

Η φιλοσοφία γύρω από την παραπάνω ανακοίνωση αναπτύσσεται τόσο με βάση τη σημασία που έχει η δημοκρατική συμμετοχή των νέων στα κοινά, όσο και οι δημογραφικές εξελίξεις στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα γίνεται αναφορά, για σύνδεση της κατάστασης με τη Λευκή Βίβλο για τη συμμετοχή της νεολαίας. Υπό αυτό το πρίσμα η σημασία της πληροφόρησης και της συμμετοχής των νέων στα κοινά τοπικά δρώμενα λαμβάνει βαρύνουσα σημασία.

3.3 Η ΣΧΕΣΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Τα παραπάνω αποτελούν βασικά στηρίγματα για τη σχέση που υπάρχει στην ανάπτυξη μιας κοινότητας και στη συμμετοχή των νέων στις υποθέσεις που την απασχολούν. Οι νέοι με άλλα λόγια μπορούν να διαμορφώσουν σε σημαντικό βαθμό την ταυτότητα μιας πόλης, την κοινωνική ισορροπία της καθώς και την προοπτική της οικονομικής ανάπτυξης¹⁹. Οι βασικές επιδράσεις λοιπόν των νέων και στην ανάπτυξη μιας κοινότητας μπορούν να λάβουν τις ακόλουθες διαστάσεις:

- Η ανάδειξη προβλημάτων που οι θεσμικοί εκπρόσωποι αδυνατούν να θεωρήσουν είτε λόγω φόρτου εργασίας είτε για γραφειοκρατικούς λόγους.
- Η παράθεση προτάσεων με σκοπό την επίλυση αυτών των προβλημάτων και η συμβολή σε συλλογικές δράσεις, οι οποίες θα λειτουργήσουν ως βασικά μέσα επίτευξης του στόχου

¹⁸ Στα ίδια συμπεράσματα κατέληξε και το 8^ο Συμβούλιο των Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι υπεύθυνοι για ζητήματα νεολαίας, στο Κίεβο της Ουκρανίας, το 2008

¹⁹ Ωστόσο πρέπει να σημειωθεί ότι δεν είναι οι νέοι που είναι οι αποκλειστικά υπεύθυνοι για αυτές τις διαδικασίες αλλά η συμμετοχή τους που κάνει τη διαφορά.

- Η μετάδοση φρέσκων και πρωτότυπων ιδεών προς την αυτοδιοίκηση ώστε να λειτουργεί αποτελεσματικά η κοινότητα
- Παράλληλα θεωρείται αναγκαίο να τονιστεί ότι οι κοινωνίες που εντάσσουν αποτελεσματικά τους νέους στις πολιτικές θεσμικές δραστηριότητες τους μειώνουν σημαντικά τον κίνδυνο της περιθωριοποίησης τους
- Υπό αυτή την έννοια η κοινωνική αφομοίωση των νέων ανθρώπων συμβάλλει στην επίτευξη ενός σημαντικού επιπέδου κοινωνικής συνοχής.

Συνεπώς, τουλάχιστον σε μια θεωρητική προσέγγιση η ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών είναι άρρηκτα δεμένη με την αφομοίωση των νέων ανθρώπων στην πολιτική και στην κοινωνική ζωή. Και τα δύο μέρη έχουν να κερδίσουν πολλά από αυτή τη σχέση. Όμως τη μεγαλύτερη επίδραση τη δέχεται η ίδια η κοινότητα και συνεπώς όλα τα μέλη της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο τέταρτο κεφάλαιο της έρευνας παρουσιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά της μεθοδολογίας της έρευνας. Το κεφάλαιο παρουσιάζει τους όρους διαδικασίας συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων της πρωτογενούς έρευνας καθώς και τα βασικά χαρακτηριστικά του δείγματος.

Το κεφάλαιο αναπτύσσεται συνολικά σε τέσσερις ενότητες. Η πρώτη περιγράφει τη διαδικασία συλλογής δεδομένων και την κατηγοριοποίηση τους ανά ομάδες. Η δεύτερη αναφέρει τα βασικά στοιχεία και τους στόχους του ερωτηματολογίου της έρευνας. Στη συνέχεια οριοθετούνται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος της έρευνας. Τέλος στην τέταρτη ενότητα τονίζονται οι όροι ανάλυσης των απαντήσεων.

4.1 Η ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η συλλογή των πρωτογενών δεδομένων έλαβε χώρα στην περιφερειακή ενότητα της Κοζάνης κατά τη διάρκεια του προηγούμενου φθινοπώρου. Το δείγμα των συμμετεχόντων επιμερίστηκε σε τέσσερις ομάδες. Η πρώτη περιλαμβάνει τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου Κοζάνης, η δεύτερη αποτελείται από νέους της Κοζάνης, η τρίτη από πολίτες των οποίων η ηλικία υπερβαίνει τα 35 έτη, και η τέταρτη ομάδα από μέλη του τοπικού συμβουλίου του δήμου Ελλησπόντου. Πιο συγκεκριμένα για την περίπτωση της τέταρτης ομάδας, στην έρευνα συμμετείχαν μέλη του ενός εκ των τεσσάρων τοπικών συμβουλίων νέων του δήμου αυτού.

Συνολικά από τα 42 μέλη του δημοτικού συμβουλίου Κοζάνης απάντησαν στο ερωτηματολόγιο τα 31 εξ αυτών. Η συμμετοχή αυτή, προσφέρει ένα ποσοστό αντιπροσώπευσης 73,81%. Για τις κατηγορίες των νέων ατόμων και των ατόμων άνω των 35 ετών, εφαρμόστηκε η μέθοδος της τυχαίας δειγματοληψίας. Τα άτομα που επιλέχθηκαν τυχαία, να απαντήσουν στην έρευνα συνιστούν μέλη των ευρύτερων ομάδων τις οποίες αντιπροσωπεύουν. Το δείγμα αυτό σύμφωνα με τη θεωρία καλείται ειδικότερα τυχαίο δείγμα (Κιντής, 1999:225).

Όσον αφορά την κατηγορία των μελών του τοπικού συμβουλίου νέων, η διαδικασία δειγματοληψίας έχει τα χαρακτηριστικά του έγκυρου και μη τυχαίου δείγματος. Συνολικά από τα 532 μέλη του τοπικού συμβουλίου νέων, απάντησαν στην έρευνα 55, δηλαδή ποσοστό αντιπροσώπευσης 10,33%. Ωστόσο το στοιχείο που θεωρείται αναγκαίο να σημειωθεί είναι ότι τα άτομα που συμμετείχαν, δεν επιλέχθηκαν τυχαία, αλλά με σκοπό να συνθέσουν μια έγκυρη αντιπροσώπευση του τοπικού συμβουλίου νέων. Υπό αυτή την έννοια ακολουθήθηκε η μέθοδος της στρωματοποιημένης δειγματοληψίας, με βάση τα χαρακτηριστικά των μετεχόντων του τοπικού συμβουλίου νέων. Η έρευνα διαχώρισε το σύνολο του πληθυσμού του τοπικού συμβουλίου νέων σε ομάδες, με βάση τα χαρακτηριστικά τους και στη συνέχεια επέλεξε από τα στρώματα αυτά, τις μονάδες του δείγματος. Με αυτή την επιλογή η δειγματοληψία απέκτησε τα χαρακτηριστικά της έγκυρης δημοσκοπήσης βάσης (Κιντής, 1999:223).

4.2 ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το ερωτηματολόγιο της έρευνας είναι δομημένου κλειστού τύπου, και επιχειρεί να προσδιορίσει τις στάσεις και τις αντιλήψεις των μελών που συμμετείχαν στην έρευνα αναφορικά με το ρόλο των τοπικών συμβουλίων νέων. Το ερωτηματολόγιο χρησιμοποιεί την πεντάβαθμη κλίμακα Linkert. Για την κατανόηση της κλίμακας, αυτής μελετήθηκαν συνοπτικά οι εργασίες των Bell (1997) και, Rubin & Rubin (1995). Η κλίμακα αναπτύσσεται με βάση τις δυναμικές απαντήσεις που μπορούν να απαντήσουν τα μέλη του δείγματος. Η κλίμακα παρατίθεται ως εξής: καθόλου (1), λίγο (2), αρκετά (3), πολύ (4), πάρα πολύ (5). Μέσα στην παρένθεση βρίσκονται οι τιμές που έλαβαν οι απαντήσεις αυτές στη δόμηση των απαντήσεων από το λογισμικό πακέτο SPSS. Παράλληλα τρεις εκ των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου, δεν συμπεριέλαβαν την κλίμακα αυτή, αλλά παρείχαν στους ερωτώμενους τη δυνατότητα να απαντήσουν με βάση τις επιλογές που υπήρχαν ανά ερώτηση.

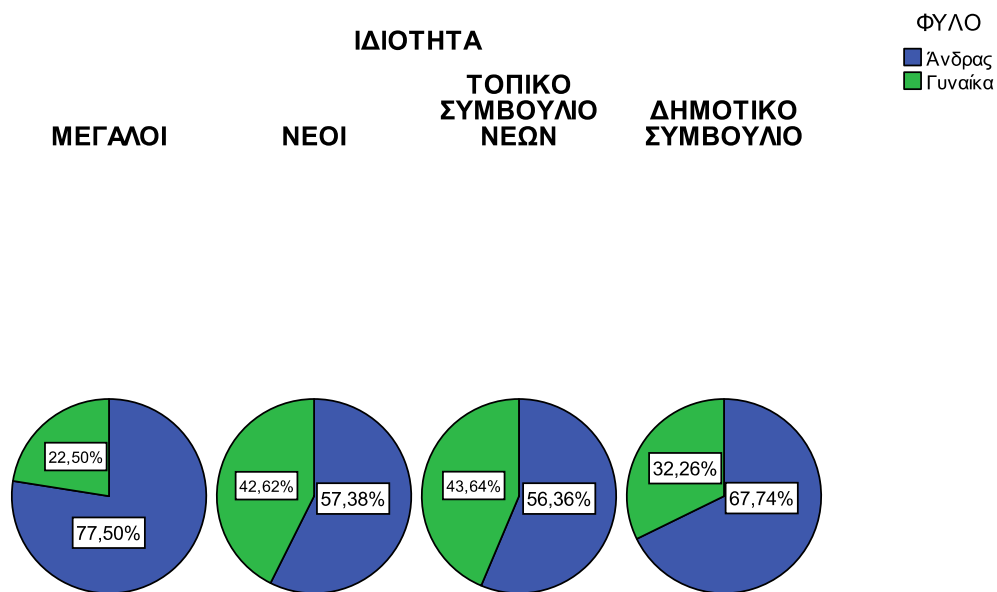
Το ερωτηματολόγιο συμπεριλαμβάνει ερωτήσεις που εστιάζουν στα ακόλουθα σημεία:

- ↔ Στη συμβολή του τοπικού συμβουλίου νέων στη διαμόρφωση της τοπικής ατζέντας και στην ενίσχυση της συμμετοχής των νέων της πόλης στα κοινά,
- ↔ Στη συνεισφορά του υπάρχοντος νομικού και θεσμικού πλαισίου και ιδιαίτερα του νόμου 3443 στην προώθηση της συμμετοχής των νέων στα κοινά,
- ↔ Στη μελέτη του επιπέδου συνεργασίας ανάμεσα στα μέλη του τοπικού συμβουλίου νέων και των τοπικών δημοτικών αρχών,
- ↔ Στην κατανόηση της ύπαρξης συνεργασιών μεταξύ του τοπικού συμβουλίου νέων και των δημοτικών αρχών, με βάση πολιτικά κριτήρια,
- ↔ Στο επίπεδο της επίδρασης του τοπικού συμβουλίου νέων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων τοπικού χαρακτήρα,

↔ Στην προώθηση εκ μέρους του τοπικού συμβουλίου εναλλακτικών μορφών συλλογικής δραστηριοποίησης στις τοπικές κοινωνίες.

4.3 ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

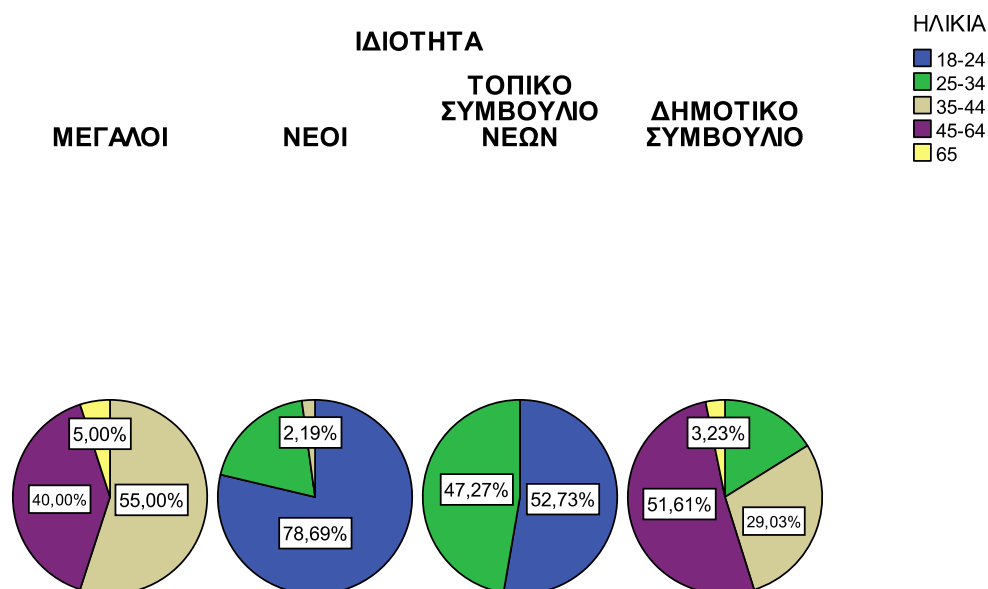
Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται συνοπτικά τα βασικά δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος.

Γράφημα 4.1 Έμφυλη Κατανομή του Δείγματος

Το γράφημα 4.1 περιγράφει την έμφυλη κατανομή του δείγματος της έρευνας. Στην κατηγορία των ατόμων που έχουν ηλικία μεγαλύτερη των 35 ετών (μεγάλοι), το 77,5% είναι άνδρες και το 22,5% γυναίκες. Αντίστοιχα στους νέους που δεν συμμετέχουν στο τοπικό συμβούλιο νέων (νέοι), γυναίκες είναι το 42,62% και άνδρες το 57,38%. Τα μέλη του τοπικού συμβουλίου νέων

κατανέμονται ως 43,64% στις γυναίκες και 56,36% στους άνδρες, ενώ στο δημοτικό συμβούλιο άνδρες είναι το 67,74% και γυναίκες το 32,26%.

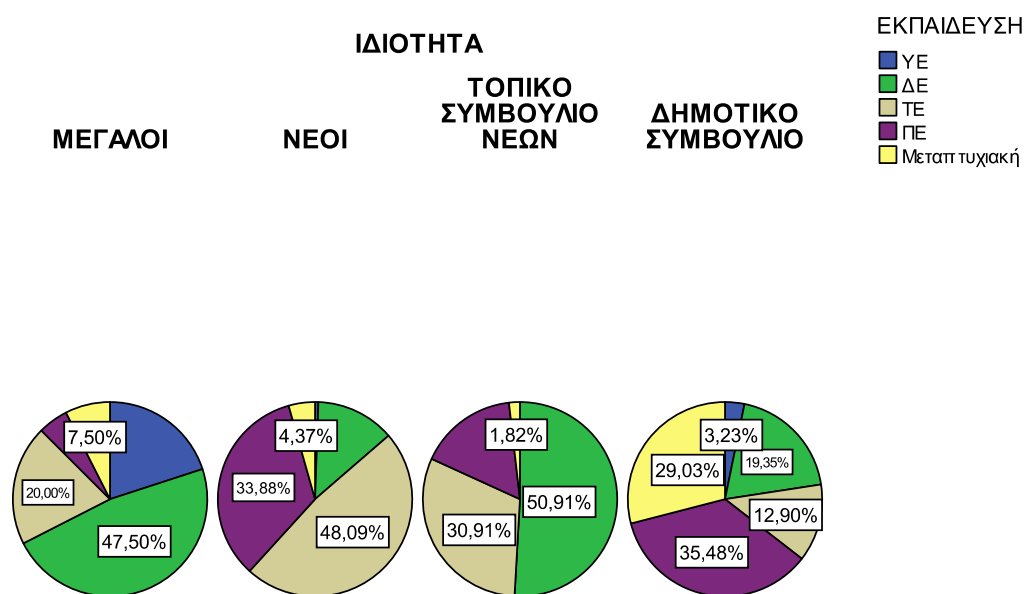

Γράφημα 4.2 Ηλικιακή Κατανομή του Δείγματος

Όσον αφορά την ηλικιακή κατανομή του δείγματος για τους μεγάλους το 55% είναι μεταξύ 35 και 44 ετών, το 40% μεταξύ 40% και άνω των 65 το 5%. Για τους νέους 18-24 είναι το 78,69%, 35 με 44 το 2,19% και το υπόλοιπο 19,12% είναι 25 με 34. Οι ηλικίες των ατόμων του τοπικού συμβουλίου νέων κατανέμονται κατά 52,73% στην ομάδα 18 με 24 και κατά 47,27% στην αντίστοιχη των 25-34, ενώ τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου είναι κατά 51,61% 45 με 64, κατά 29,03% 35 με 44, κατά 16,13% 25 με 34 ενώ το 3,23% είναι 65 και άνω.

Τέλος διαφοροποιήσεις υπάρχουν και στο επίπεδο της εκπαίδευσης των ομάδων που συμμετείχαν στην έρευνα. Η κατηγορία των μεγάλων είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε ποσοστό 47,5%, ενώ από 20%

λαμβάνουν οι απόφοιτοι της υποχρεωτικής και της τεχνολογικής εκπαίδευσης. Το 5% έχει πτυχίο ανώτατο ιδρύματος, και το 7,5% μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Στην ομάδα των νέων, το 48,09%, έχει ολοκληρώσει τεχνολογική εκπαίδευση, το 33,88% πανεπιστημιακή, το 13,66% την υποχρεωτική και το 4,37% κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Στο τοπικό συμβούλιο νέων οι περισσότεροι είναι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (50,91%), και ακολουθούν οι απόφοιτοι τεχνολογικής εκπαίδευσης (30,91%), ενώ με 16,16% οι απόφοιτοι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και με 1,82% οι κάτοχοι μεταπτυχιακού. Τέλος στα μέλη του δημοτικού συμβουλίου το 35,48% έχει πτυχίο πανεπιστημίου, το 29,03% μεταπτυχιακό, το 19,35% τελείωσε το λύκειο, το 12,9% αποφοίτησε από κάποιο τεχνολογικό ίδρυμα και το 3,23% είναι απόφοιτοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Γράφημα 4.3 Κατανομή Εκπαιδευτικού Επιπέδου του Δείγματος

4.4 Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Η διαδικασία ανάλυσης του δείγματος, λαμβάνει χώρα με την παρουσίαση των κλιμάκων των απαντήσεων κάθε κατηγορίας του δείγματος. Η επιλογή αυτή βασίζεται στην προσπάθεια για σύγκριση των απαντήσεων που έδωσαν οι τέσσερις ομάδες του δείγματος, στις ίδιες ερωτήσεις και στην εξαγωγή των ακόλουθων συμπερασμάτων. Παράλληλα παρουσιάζονται οι μέσοι όροι των απαντήσεων ανά ομάδα ώστε να κατανοηθούν πληρέστερα οι πιθανές διαφορές. Η στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων αναπτύσσεται με τη χρήση του λογισμικού πακέτου SPSS 17.0

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

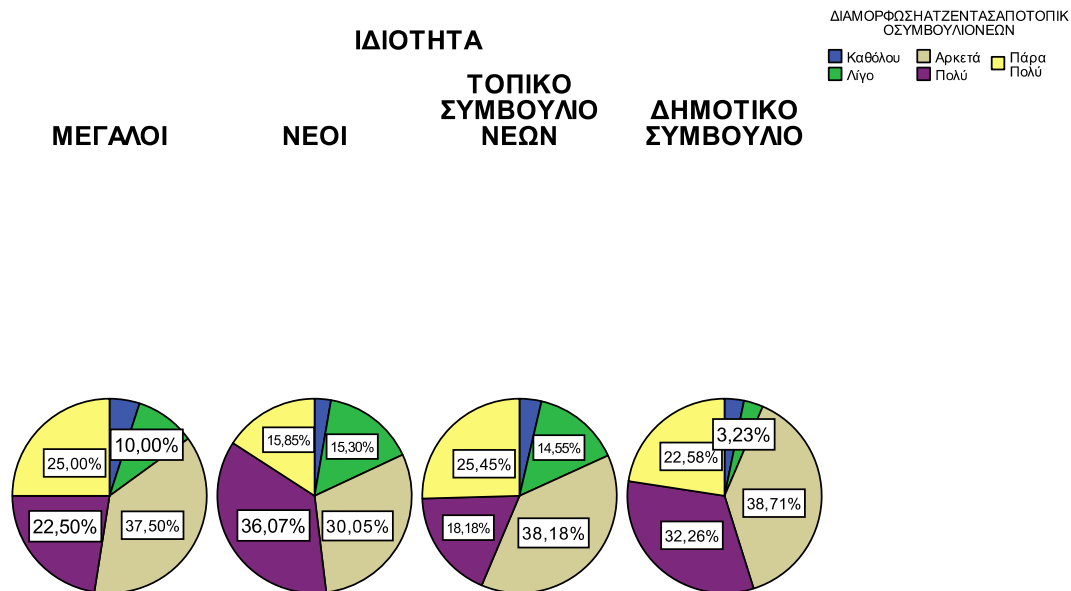
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πέμπτο κεφάλαιο της εργασίας αναλύονται τα αποτελέσματα της έρευνας. Σκοπός του κεφαλαίου είναι να παρουσιάσει και να αναλύσει τα σημαντικότερα ευρήματα που προέκυψαν από την πρωτογενή έρευνα, και συνεπώς να κατανοήσει το επίπεδο της συνεισφοράς του θεσμού του τοπικού συμβουλίου νέων στη διαχείριση των τοπικών πολιτικών και κοινωνικών ζητημάτων.

Το κεφάλαιο αναπτύσσεται συνολικά σε δύο ενότητες. Η πρώτη αναλύει τα βασικά χαρακτηριστικά ευρήματα της έρευνας. Συνακόλουθα στη δεύτερη ενότητα, αναπτύσσεται η σχετική συζήτηση, για την αποτίμηση και την κατανόηση των ευρημάτων της στατιστικής ανάλυσης.

5.1 ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η ενότητα αυτή αναλύει τις απαντήσεις των μελών του δείγματος ανά κατηγορία.

Γράφημα 5.1 Διαμόρφωση Ατζέντας Τοπικού Συμβουλίου Νέων

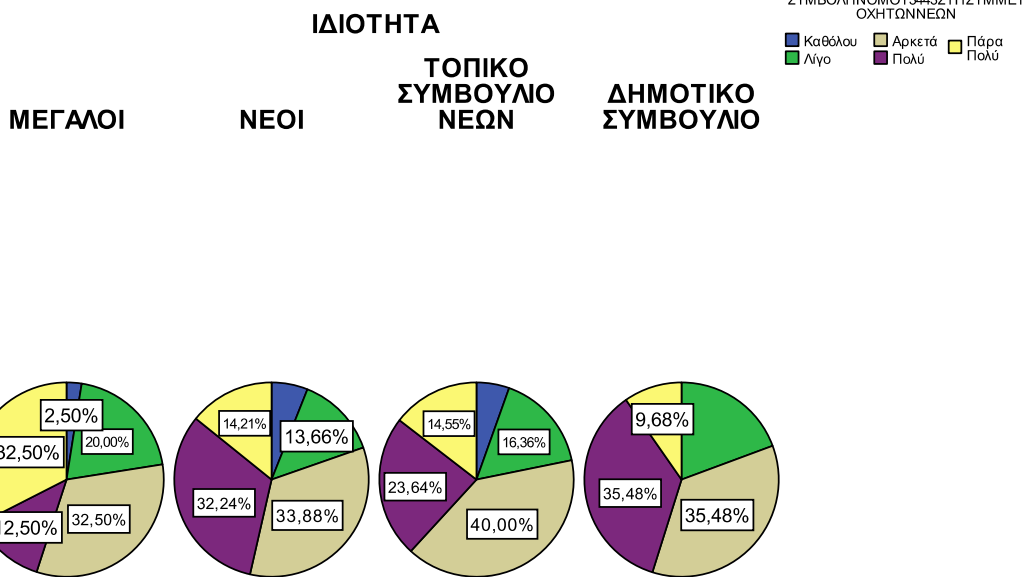
Η πρώτη ερώτηση του ερωτηματολογίου προσπαθούσε να διερευνήσει τις απόψεις των ερωτώμενων για τη συνεισφορά του τοπικού συμβουλίου νέων στη διαμόρφωση της τοπικής ατζέντας. Στην κατηγορία καθόλου πρώτοι έρχονται οι μεγάλοι με 5%, ακολουθούν τα μέλη του τοπικού συμβουλίου νέων με 3,64%, τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου με 3,22% και οι νέοι με 3,03%. Αντίστοιχα λίγο απαντούν κατά 15,30% οι νέοι, κατά 14,5% τα μέλη του τοπικού συμβουλίου, κατά 10% οι μεγάλοι και κατά 3,23% τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου. Η κατηγορία αυτή δίνει και το μεγαλύτερο ποσοστό στην ενδιάμεση απάντηση (αρκετά) με 38,71%, και έπονται τα μέλη του Το. Συ.Ν. (38,18%), τα άτομα άνω των 35 (37,5%) και οι νέοι με 30%. Οι νέοι

εντούτοις είναι εκείνοι που υποστηρίζουν σε μεγαλύτερο βαθμό την απάντηση «πολύ» (36,07%), και δεύτεροι έρχονται οι δημοτικοί σύμβουλοι (32,26%), τρίτοι οι μεγαλύτεροι (22,5%) και τελευταίοι οι μετέχοντες στο Το. Συ.Ν.(18,18%). Όμως η ομάδα αυτή, υποστηρίζει το θεσμό και αποκρίνεται πάρα πολύ κατά 25,45%, με το ένα τέταρτο των μεγάλων να απαντά το ίδιο, το 22,58% των δημοτικών συμβούλων να ακολουθεί και τους νέους να είναι λιγότερο θετικοί (15,56%).

Οι παραπάνω απαντήσεις μπορούν να οριοθετηθούν και στον πίνακα 5.1 Ο μεγαλύτερος μέσος όρος απαντάται στους δημοτικούς συμβούλους (3,68) και έπονται οι μεγάλοι (3,52), ενώ τα μέλη του Το. Συ.Ν. (3,472) και οι νέοι (3,469) σχεδόν ισοβαθούν. Ο συνολικός μέσος όρος και των τεσσάρων ομάδων ανέρχεται στο 3,5. Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου εμφανίζουν τη μικρότερη τυπική απόκλιση (0,97) από τους υπόλοιπους. Συνεπώς σταθερά τα μέλη του τοπικού συμβουλίου τοποθετούνται θετικότερα στη συμβολή του Το.Συ.Ν. στη διαμόρφωση της τοπικής ατζέντας.

Πίνακας 5.1 Διαμόρφωση Ατζέντας από Τοπικό Συμβούλιο Νέων

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	3,5250	1,13199
Νέοι	183	1,00	5,00	3,4699	1,02062
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	3,4727	1,13618
Δημοτικοί Σύμβουλοι	31	1,00	5,00	3,6774	,97936
Σύνολο	309	1,00	5,00	3,4984	1,04950

Γράφημα 5.2 Συμβολή Νόμου 3443 στη Συμμετοχή των Νέων

Η επόμενη ερώτηση αφορούσε τη συμβολή του νόμου 3443, στη διαμόρφωση της συμμετοχής των νέων στα κοινά. Καθόλου απαντούν οι νέοι κατά 6,01% ενώ αξιοσημείωτο είναι το 5,05% των μελών του Το.Συ.Ν., με τους μεγάλους να τοποθετούνται εδώ κατά 2,5% και τους δημοτικούς συμβούλους να αρνούνται αυτό το επίπεδο απάντησης. Στην κατηγορία του «λίγο» απαντώνται οι μεγάλοι με 20%, οι δημοτικοί σύμβουλοι με 19,36%, τα μέλη του Το.Συ.Ν. με 16,36% και οι νέοι με 13,66%. Στην επόμενη κλίμακα κυριαρχούν τα μέλη του Το.Συ.Ν. με 40%, ακολουθούν οι δημοτικοί σύμβουλοι με 35,48%, οι νέοι με 33,8% και οι μεγάλοι με 32,5%. Όμως οι δημοτικοί σύμβουλοι διαφοροποιούνται από τους υπόλοιπους καθώς θεωρούν ως πολλή τη συνεισφορά αυτή κατά 35,48%, έπονται οι νέοι με 32,24%, τα μέλη του Το.Συ.Ν. με 23,64% και οι μεγάλοι με 12,5%. Ενδιαφέρον παρουσιάζει ότι στην υψηλότερη κλίμακα αυτής ερώτησης, πρώτοι τοποθετούνται οι μεγαλύτεροι σε ηλικία άνθρωποι (32,5%), δεύτεροι οι

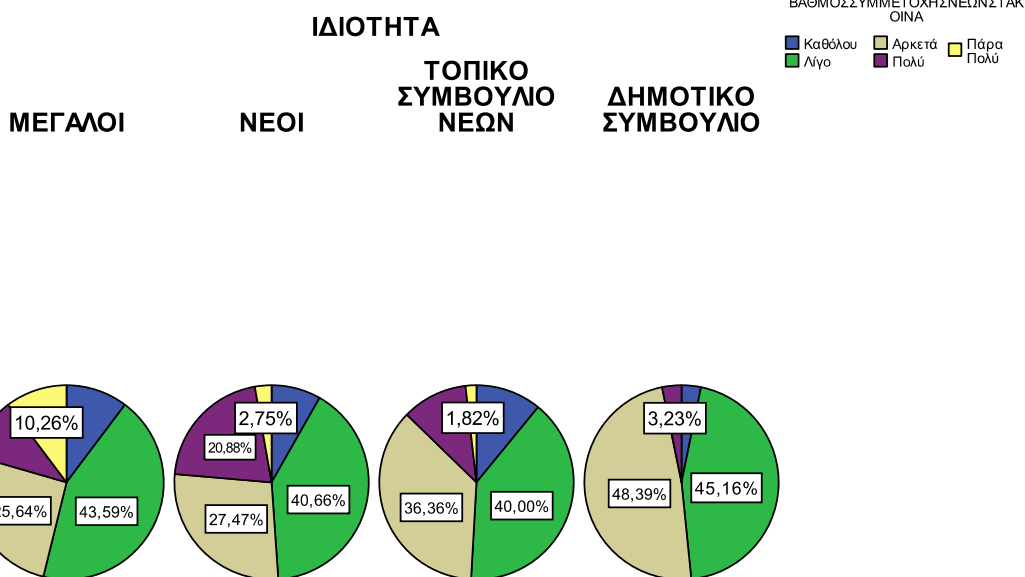
μετέχοντες στο Το.Συ.Ν. (14,55%), τρίτοι οι νέοι 14,21% και τελευταίοι οι δημοτικοί σύμβουλοι (9,68%).

Η συγκέντρωση των παραπάνω κατανομών σε περιγραφικό επίπεδο βρίσκεται στον πίνακα 5.2. Τον μεγαλύτερο μέσο όρο έχουν οι μεγάλοι (3,52) και ακολουθούν οι δημοτικοί σύμβουλοι (3,35), οι νέοι (3,35) και τα μέλη του Το.Συ.Ν. (3,25). Ο συνολικός μέσος όρος ανέρχεται σε 3,36 καθώς επηρεάζεται από τη μεγαλύτερη συμμετοχή των νέων στο δείγμα.

Πίνακας 5.2 Συμβολή Νόμου 3443 στη Συμμετοχή των Νέων

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	3,5250	1,21924
Νέοι	183	1,00	5,00	3,3497	1,07319
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	3,2545	1,07528
Δημοτικοί Σύμβουλοι	31	2,00	5,00	3,3548	,91464
Σύνολο	309	1,00	5,00	3,3560	1,07637

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι απαντήσεις της επόμενης ερώτησης αναφορικά με το βαθμό συμμετοχής των νέων στα κοινά (γράφημα 5.3). Οι μεγάλοι θεωρούν μηδενική αυτή τη συμμετοχή κατά 10,75%, τα μέλη του τοπικού συμβουλίου νέων 9,91%, οι νέοι κατά 8,24% και οι δημοτικοί σύμβουλοι κατά 3,22%. Οι δημοτικοί σύμβουλοι χαρακτηρίζουν ως λίγη τη συγκεκριμένη συμμετοχή κατά 45,16%, οι μεγάλοι κατά 43,59%, οι νέοι κατά 40,66% και τα μέλη του Το. Συ.Ν. βρίσκονται στο 40%. Ωστόσο σχεδόν ο 1 στους 2 δημοτικούς συμβούλους θεωρεί πως οι νέοι μετέχουν αρκετά (48,39%), και έπονται τα μέλη του Το.Συ.Ν. με 36,36%, οι νέοι με 27,47% και οι μεγάλοι με 25,64%. Στην επόμενη κλίμακα μόνο οι νέοι τοποθετούνται υψηλότερα του ενός πέμπτου (20,88%), ενώ οι μεγάλοι (10,75%) και τα μέλη του θεσμού των νέων (9,91%) ακολουθούν, με τους δημοτικούς συμβούλους να μετέχουν ελάχιστα. Παράλληλα η κατηγορία αυτή δεν αποκρίνεται καθόλου στο «πάρα πολύ», ενώ αντιθέτως οι μεγάλοι τοποθετούνται κατά 10,26%, οι νέοι κατά 2,75% και τα μέλη του θεσμού κατά 1,82%.

Γράφημα 5.3 Βαθμός Συμμετοχής των Νέων στα Κοινά

Πίνακας 5.3 Βαθμός Συμμετοχής των Νέων στα Κοινά

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	2,6667	1,13168
Νέοι	183	1,00	5,00	2,6923	,98264
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	2,5273	,89968
Δημοτικοί Σύμβουλοι	31	1,00	4,00	2,5161	,62562
Σύνολο	309	1,00	5,00	2,6417	,95757

Η μετριοπαθής στάση των μελών του δείγματος για το επίπεδο της συμμετοχής των νέων στα κοινά φαίνεται και από τον πίνακα 5.3 Ο συνολικός μέσος όρος ανέρχεται σε 2,64, ενώ το υψηλότερο σκορ σημειώνουν οι νέοι (2,69) με τους μεγάλους να έρχονται δεύτεροι (2,67), τα μέλη του θεσμού να

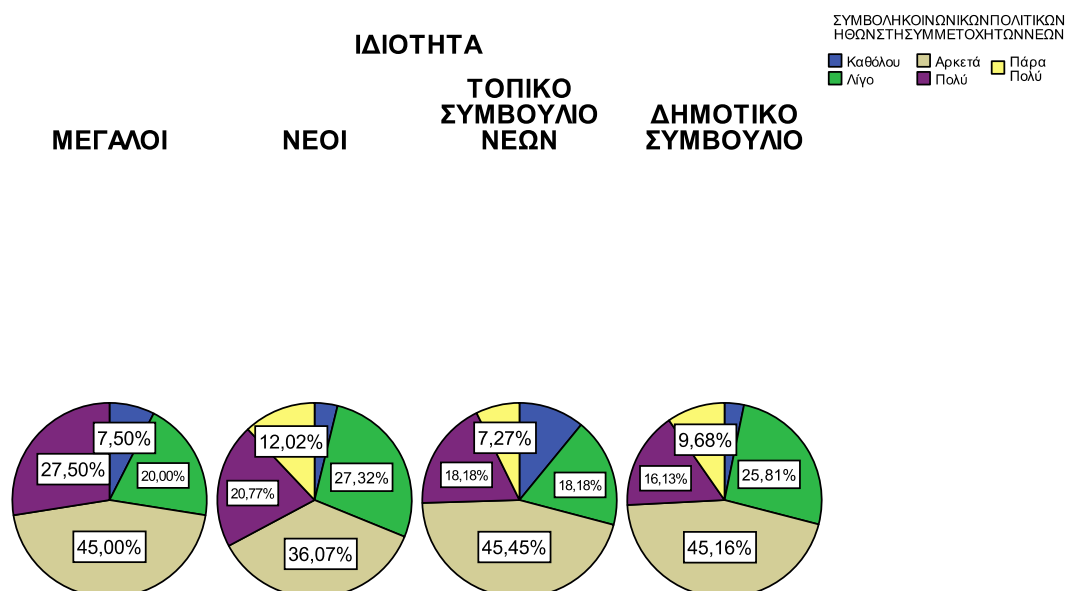
έπονται (2,52) και τους δημοτικούς συμβούλους να βρίσκονται στην τέταρτη θέση (2,51). Το εύρημα για αυτή την απάντηση τονίζει ότι υπάρχει ένας χαμηλός βαθμός ενδιαφέροντος εκ μέρους των νέων για συμμετοχή. Το ζητούμενο είναι να κατανοηθούν οι λόγοι αυτής της μη συμμετοχής.

Η απογοήτευση από το πολιτικό σύστημα κυριαρχεί σε όλες τις ομάδες, καθώς λαμβάνει το 80,6% στους δημοτικούς συμβούλους. το 80% στα μέλη του Το. Συ.Ν. ενώ στους μεγάλους λαμβάνει 62,5% και στους νέους το 49,2%. Καθώς στη συγκεκριμένη ερώτηση, οι ερωτηθέντες είχαν το δικαίωμα να απαντήσουν σε περισσότερες της μίας απόκρισης, μπορεί από τον πίνακα να γίνει κατανοητή, η βαρύτητα της αδιαφορίας με τους μεγάλους και τους νέους να την προτιμούν κατά 37,2%, τους δημοτικούς συμβούλους κατά 32,3% και τα μέλη του Το. Συ.Ν. κατά 23,6%. Επίσης η πρώιμη ιδιώτευση δηλώνεται από 13,7% των νέων, το 9,7% των δημοτικών συμβούλων, το 5% των μεγάλων και το 3,6% των μελών του Το.Συ.Ν. Τέλος η έμφαση στη νεανικότητα είναι μάλλον μια άποψη που κερδίζει τις προτιμήσεις των μεγαλύτερων ατόμων, καθώς το 10% των ατόμων άνω των 35, και το 12,9% των δημοτικών συμβούλων τη δηλώνει, ενώ οι νέοι απαντούν θετικά κατά 7,1% και τα μέλη του Το.Συ.Ν. κατά 5,5%.

Πίνακας 5.4 Λόγοι Μη Συμμετοχής				
Λόγοι/ Κατηγορία	Μεγάλοι	Νέοι	Μέλη Το.Συ.Ν.	Δημοτικοί Σύμβουλοι
Απογοήτευση από το πολιτικό σύστημα	62,5	49,2	80,0	80,6
Αδιαφορία	37,5	37,2	23,6	32,3
Πρώιμη Ιδιώτευση	5	13,7	3,6	9,7
Έμφαση στη Νεανικότητα	10	7,1	5,5	12,9

Συνεχίζοντας, η επόμενη ερώτηση διερεύνησε τη συμμετοχή των πολιτικών και κοινωνικών ηθών, στη συμμετοχή των νέων στα κοινά. Η απάντηση που κυριάρχησε ήταν το «αρκετά», με τα μέλη του Το.Συ.Ν. να τη δηλώνουν κατά 45,45%, τους δημοτικούς συμβούλους κατά 45,16%, τους μεγάλους κατά 45% και τους νέους κατά 36,07%. Μη αμελητέα ωστόσο είναι η παρουσία του

«λίγο» καθώς δηλώνεται από το 27,32% των νέων, το 25,81% των συμβούλων, το 20% των μεγαλύτερων και το 18,18% των μελών του Το.Συ.Ν. Στον αντίποδα, το «πολύ» είναι παρών στο 27,5% των μεγάλων, στο 20,77% των νέων, στο 18,18% των μελών του Το.Συ.Ν. και στο 16,13% των δημοτικών συμβούλων. Με εξαίρεση τη μεγαλύτερη ηλικιακή κατηγορία το «πάρα πολύ εμφανίζεται στο 12,02% των νέων στο 9,68% των συμβούλων και στο 7,27% των μελών του Το.Συ.Ν. Τέλος το καθόλου δηλώνεται από το 11,92% αυτής της ομάδας, από το 7,5% των μεγάλων, από το 3,82% των νέων και από το 3,22% των μελών του δημοτικού συμβουλίου. Σε γενικές γραμμές μπορεί εδώ να υποστηριχθεί ότι οι μη μετέχοντες νέοι στο Το.Συ.Ν. εμφανίζονται θετικοί για τη συνεισφορά των ηθών στη συμμετοχή των νέων.

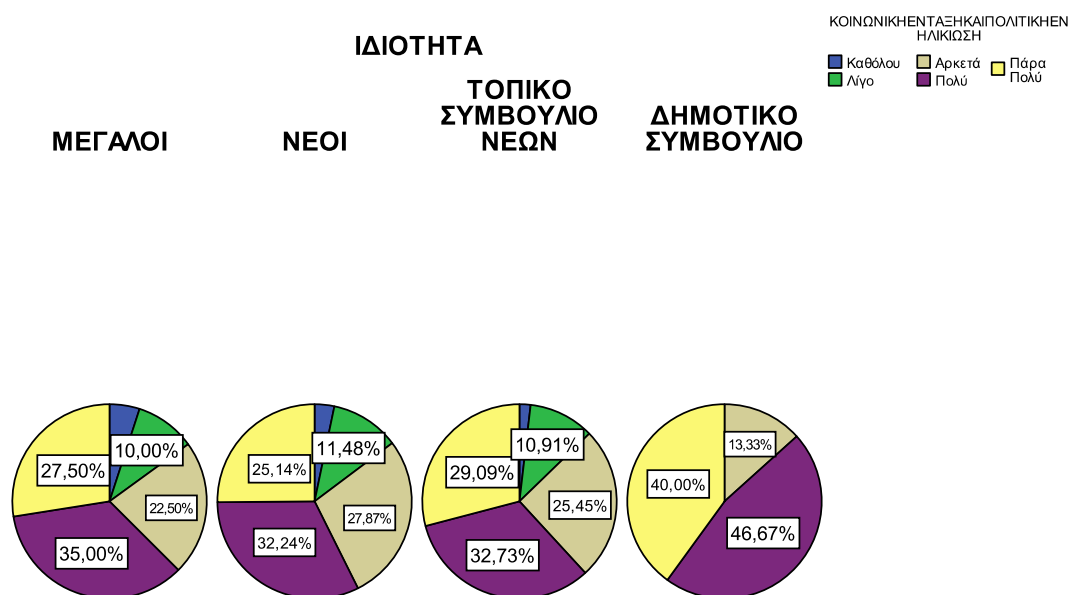

Γράφημα 5.4 Συμβολή Κοινωνικών και Πολιτικών Ηθών στη Συμμετοχή των Νέων στα Κοινά

Πίνακας 5.5 Συμβολή Πολιτικών και Κοινωνικών Ηθών στη Συμμετοχή των Νέων στα Κοινά

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	4,00	2,9250	,88831
Νέοι	183	1,00	5,00	3,0984	1,05411
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	2,9273	1,05153
Δημοτικοί Σύμβουλοι	31	1,00	5,00	3,0323	,98265
Σύνολο	309	1,00	5,00	3,0388	1,02491

Οι διαφοροποιήσεις αυτές φαίνονται και στον πίνακα 5.5. Οι δημοτικοί σύμβουλοι και οι νέοι βρίσκονται πάνω από την κριτική τιμή 3 (3,1 και 3,03 αντίστοιχα). Οι μεγάλοι και τα μέλη του Το.Συ.Ν. εμφανίζονται επιφυλακτικότερα (2,92 και 2,93 αντίστοιχα), ενώ ο μέσος όρος βρίσκεται στο 3,04.

Γράφημα 5.5 Κοινωνική Ένταξη και Πολιτική Ενηλικίωση μέσω της Συμμετοχής των Νέων στα Κοινά

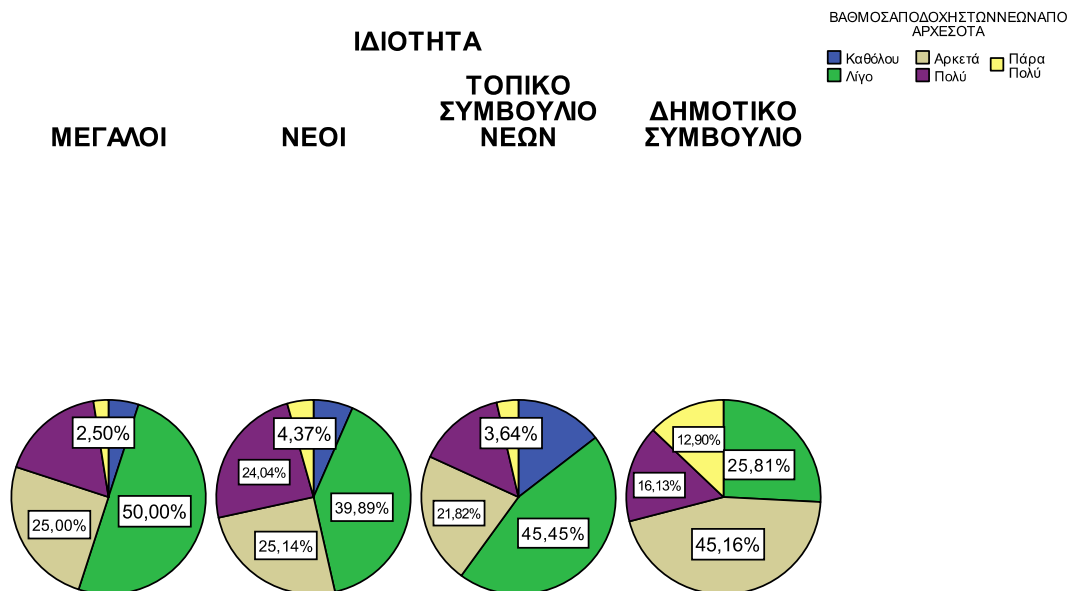
Ωστόσο παρά τη μετριοπαθή επίδραση των πολιτικών και κοινωνικών ηθών οι απαντήσεις για τη συμβολή της συμμετοχής στα κοινά στην κοινωνική ένταξη και στην πολιτική ενηλικίωση των νέων είναι ενδεικτικές για τη βαρύτητα της. Η απάντηση που έρχεται πρώτη είναι το «πολύ», με τους δημοτικούς συμβούλους να προηγούνται (46,67%) τους μεγάλους να έπονται (35%) και τις δύο υπόλοιπες κατηγορίες να τοποθετούνται ιδιαίτερα θετικά (32,73% και 32,24%). Η δυναμικότερη επόμενη κλίμακα είναι το «πάρα πολύ» με 40% για τους δημοτικούς συμβούλους, 29,09% για τα μέλη του Το.Συ.Ν., 27,5% για τους μεγαλύτερους και 25,14% για τους νέους. Τρίτη στην κλίμακα είναι η απάντηση «αρκετά» με τους νέους να προηγούνται 27,87%, τα μέλη του Το.Συ.Ν. να ακολουθούν (26,45%), τους μεγάλους να έπονται (22,5%) και τους δημοτικού συμβούλους να ολοκληρώνουν τη δική τους κατανομή με 13,33%. Το «λίγο» βρισκει υποστήριξη στις τρεις πρώτες κατηγορίες (10%, 11,48% και 10,91% αντίστοιχα), όπως και το καθόλου με ιδιαίτερα μικρή συμμετοχή όμως.

Μπορεί να υποστηριχθεί, λοιπόν ότι η ιδιαίτερα θετική στάση για την επίδραση της πολιτικής συμμετοχής των νέων είναι αφενός θέμα πολιτικής συμμετοχής (δημοτικών συμβούλων.) και αφετέρου θέμα της νεαρής ηλικίας. Αυτό φαίνεται και από τα περιεχόμενα του πίνακα 5.6, όπου ο υψηλότερος μέσος όρος παρατηρείται στους δημοτικούς συμβούλους (4,23), και ακολουθούν οι νέοι (3,92), τα μέλη του Το.Συ.Ν. (3,78) και τελευταίοι έρχονται οι μεγάλοι (3,7).

Πίνακας 5.6 Συμβολή Συμμετοχής των Νέων στα Κοινά στην Κοινωνική Ένταξη και στην Πολιτική Ενηλικίωση

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	3,7000	1,13680
Νέοι	183	1,00	55,00	3,9180	3,94591
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	3,7818	1,04865
Δημοτικοί Σύμβουλοι	31	3,00	5,00	4,2667	,69149
Σύνολο	308	1,00	55,00	4,0195	3,75811

Συνακόλουθα ιδιαίτερα αποκαλυπτικές είναι οι απαντήσεις της επόμενης ερώτησης με σκοπό τη μελέτη του βαθμού αποδοχής των νέων από τις αρχές των Ο.Τ.Α. Στις τρεις εκ των τεσσάρων κατηγοριών κυριαρχεί η απάντηση «λίγο» με τους μεγάλους να την προτιμούν κατά 50%, τα μέλη του Το.Συ.Ν. κατά 45,45% και τους νέους κατά 39,89%. Το αντίστοιχο ποσοστό για τους δημοτικούς συμβούλους ανέρχεται στο 25,81%. Το «αρκετά» είναι η σημαντικότερη απάντηση για αυτή την κατηγορία του δείγματος (45,16%), ενώ κατέχει σημαντική θέση στους μεγάλους (25%), στους νέους (25,14%) και στα μέλη του θεσμού (21,82%). Πάραυτα, το «πολύ» δηλώνεται σχεδόν από τον ένα στους τέσσερις νέους (24,04%), από το 17,5% των μεγάλων, από το 16,13% των δημοτικών συμβούλων και από το 14,45% των μελών του Το.Συ.Ν. Με εξαίρεση το 12,9% των δημοτικών συμβούλων το «πέρα πολύ» έχει μικρή συμμετοχή στις υπόλοιπες ομάδες, που δεν ξεπερνά το 5%, ενώ αξιοσημείωτο είναι το 14,45% της κλίμακας «καθόλου» που δηλώνεται από τα μέλη του Το.Συ.Ν. Η κλίμακα αυτή λαμβάνει μικρό ποσοστό στους μεγάλους και στους νέους και μηδενικό στα μέλη του δημοτικού συμβουλίου.

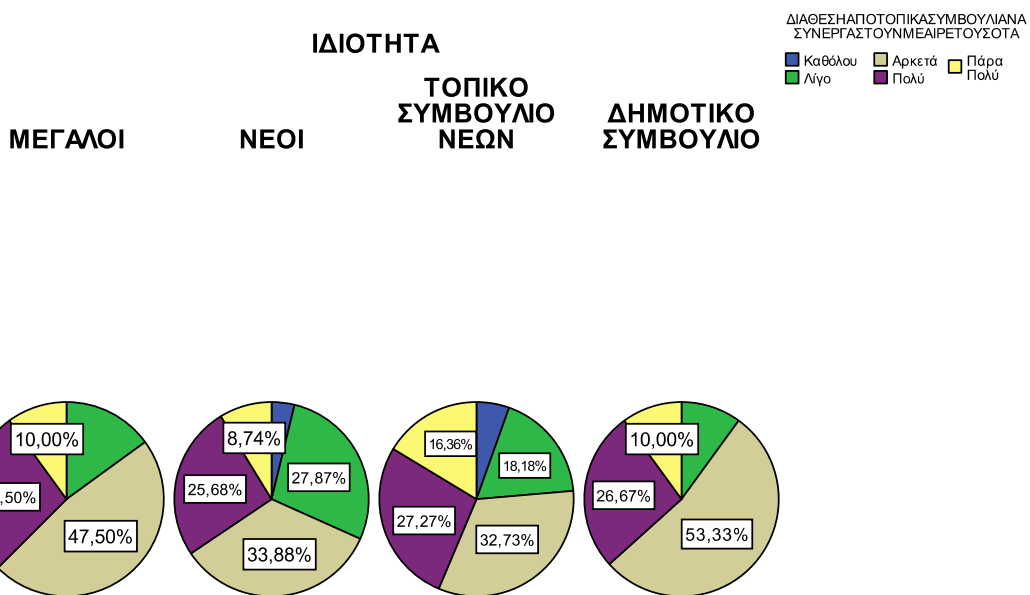
Γράφημα 5.6 Βαθμός Αποδοχής Νέων από Αρχές ΟΤΑ.

Πίνακας 5.7 Βαθμός Αποδοχής Νέων από Αρχές Ο.Τ.Α.

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	2,6250	,92508
Νέοι	183	1,00	5,00	2,7978	1,02045
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	2,4727	1,03377
Δημοτικοί Σύμβουλοι	31	2,00	5,00	3,1613	,96943
Σύνολο	309	1,00	5,00	2,7540	1,01819

Οι διαφορετικές απόψεις των ομάδων του δείγματος, δεικνύονται και στα ευρήματα του πίνακα 5.7. Μόνο οι δημοτικοί σύμβουλοι εμφανίζονται να τοποθετούνται πάνω από τη μέση τιμή 3 (3,16), ενώ και ο συνολικός μέσος όρος βρίσκεται στο 2,75. Τα μέλη του τοπικού συμβουλίου νέων έρχονται τελευταία (2,48), ενώ στην προτελευταία θέση βρίσκονται οι μεγάλοι (2,62) και στη δεύτερη οι νέοι (2,8). Τα αποτελέσματα αυτά φανερώνουν μια σχετική δυσκαμψία της αποδοχής των νέων από τις αρχές των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η κατάσταση αυτή διαφοροποιείται όταν οι ερωτώμενοι καλούνται να απαντήσουν για τη διάθεση των μελών του τοπικού συμβουλίου νέων να συνεργαστούν με τις αρχές των Ο.Τ.Α. Το «αρκετά» κυριαρχεί με τους τοπικούς δημοτικούς συμβούλους να ηγούνται πάλι (53,33%), τους μεγάλους να ακολουθούν (47,5%) ενώ οι νέοι (33,88%) και παραδόξως τα μέλη του Το.Συ.Ν. έπονται (32,73%). Η δεύτερη ισχυρότερη απάντηση είναι το «πολύ» με τις κατηγορίες του δείγματος να βρίσκονται σχετικά κοντά. Πιο συγκεκριμένα 27,5% δηλώνεται από τους μεγάλους, 27,27% από τα μέλη του Το.Συν.Ν, 26, 67% από τους δημοτικούς συμβούλους και 25,68% από τους νέους. Συνακόλουθα οι απαντήσεις που αφορούν το «πάρα πολύ» δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως αμελητέες καθώς πρωτιμώνται από το 16,36% των μελών του Το.Συν.Ν., το 10% των μεγάλων και των δημοτικών συμβούλων και το 8,74% των νέων. Όμως δεν μπορεί να παραλειφθεί η προτίμηση για το «καθόλου» με το 15% των μεγάλων να είναι εμφανές, το 5,46% των μελών του Το.Συν.Ν., και το 3,83% των νέων να είναι παρόντα.

Γράφημα 5.7 Διάθεση από Τοπικά Συμβούλια Νέων για Συνεργασία με Αρχές ΟΤΑ.

Πίνακας 5.8 Διάθεση Τοπικών Συμβουλίων Νέων για Συνεργασία με Αρχές Ο.Τ.Α.

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	2,00	5,00	3,3250	,85896
Νέοι	183	1,00	5,00	3,0765	1,01886
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	3,3091	1,12006
Δημοτικοί Σύμβουλοι	30	2,00	5,00	3,3667	,80872
Σύνολο	308	1,00	5,00	3,1786	1,00354

Ο πίνακας 5.8, ενισχύει τα ευρήματα της παραπάνω κατανομής. Είναι αξιοσημείωτο ότι ο μέσος όρος των δημοτικών συμβούλων (3,37) είναι ελαφρά υψηλότερος από τον αντίστοιχο των μελών του Το.Συ.Ν. (3,31), όπως επίσης και αυτός των μεγάλων (3,32). Οι νέοι βρίσκονται στην τελευταία θέση

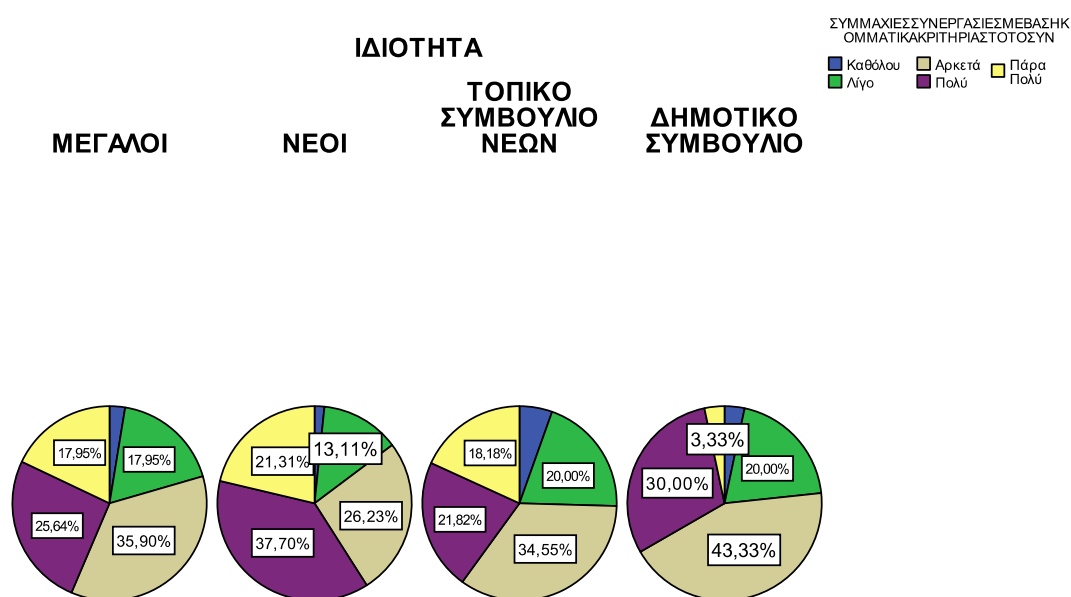
(3,08), ενώ ο ολικός μέσος όρος ισούται με 3,18. Η σχετική υστέρηση των μελών του Το.Συ.Ν. ενδεχομένως να αντανακλά ενδογενείς δυσλειτουργίες του θεσμού.

Πίνακας 5.9 Λόγοι Μη Αρμονικής Συνεργασίας				
Λόγοι/ Κατηγορία	Μεγάλοι	Νέοι	Μέλη Το.Συ.Ν.	Δημοτικοί Σύμβουλοι
Διαφορά Πολιτικής Νοοτροπίας	17,5	25,1	27,3	54,8
Χάσμα Γενεών	25	32,2	23,2	19,4
Σύγκρουση Συμφερόντων	47,5	42,1	58,2	9,7
Διαφορά Πολιτικής Ιδεολογίας	15	14,8	21,8	9,7

Ενδιαφέρον έχουν τα ευρήματα της ερώτησης, για τους λόγους μη αρμονικής συνεργασίας μεταξύ των μελών του Το.Συ.Ν. και των αρχών των Ο.Τ.Α. καθώς διαφοροποιούνται ανά κατηγορία. Στη διαφορά πολιτικής νοοτροπίας τοποθετούνται κατά κύριο λόγο οι δημοτικοί σύμβουλοι (54,8%), και τα μέλη του Το.Συ.Ν. (27,3%), οι νέοι (25,1%) και τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας (17,5%). Το χάσμα γενεών κερδίζει τους νέους (32,2%) και τους μεγάλους όμως (25%), και έπονται τα μέλη του Το.Συ.Ν. (23,2%) και οι δημοτικοί σύμβουλοι (19,4%). Η σύγκρουση συμφερόντων κυριαρχεί στους λόγους αποτυχίας κατά τα μέλη του Το.Συ.Ν. κατά 58,2%, κατά τους μεγάλους κατά 47,5%, και κατά τους νέους κατά 42,1%, ενώ οι δημοτικοί σύμβουλοι τη θεωρούν ως αμελητέα (9,7%). Τέλος οι διαφορές στην πολιτική ιδεολογία είναι παρούσες στο 21,8% των μελών του θεσμού, στο 15% των μεγάλων, στο 14,8% των νέων και στο 9,7% των δημοτικών συμβούλων.

Παράλληλα η μελέτη της προοπτικής ανάπτυξης συμμαχιών ανάμεσα στα μέλη του Το.Συ.Ν. με βάση κομματική κριτήρια αναλύεται παρακάτω. Η κλίμακα που κυριαρχεί είναι το «αρκετά με τους δημοτικούς συμβούλους να ηγούνται 43,33%, τους μεγάλους να βρίσκονται στη δεύτερη θέση (35,9%) , τα μέλη του τοπικού συμβουλίου να ακολουθούν(34,55%) και τους νέους να κινούνται λίγο χαμηλότερα (26,23%). Το «πολύ» ακολουθεί στις προτιμήσεις

καθώς εκλέγεται από το 37,7% των νέων, το 30% των δημοτικών συμβούλων, το 25,64% των μεγάλων και το 21,82% των μελών του θεσμού. Είναι χαρακτηριστικό ότι με εξαίρεση τους δημοτικούς συμβούλους (3,33%) το «πάρα πολύ» λαμβάνει διψήφιο ποσοστό στους νέους (21,31%), στα μέλη του Το.Συ.Ν. (18,18%) και στους μεγάλους (17,96%). Εν αντιθέσει στους δημοτικούς συμβούλους το «λίγο» επιλέγεται από το 20%, όπως και τα μέλη του Το.Συ.Ν. ωστόσο, ενώ οι μεγάλοι το δηλώνουν κατά 17,95% και οι νεότερο κατά 13,11%. Τέλος οι απαντήσεις του καθόλου δεν κινούνται σε σημαντικά επίπεδα.

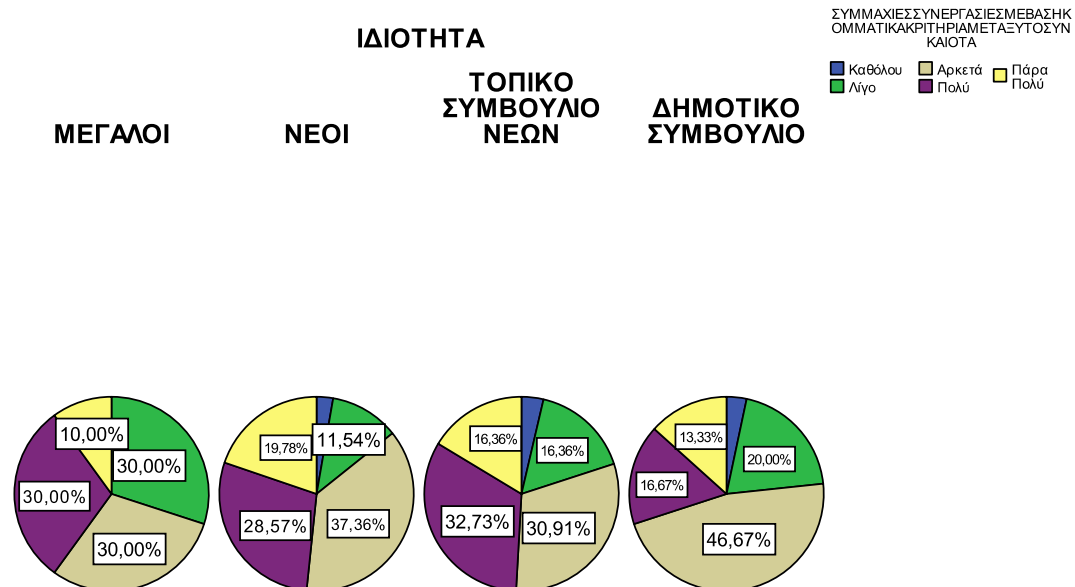

Γράφημα 5.8 Συνεργασίες με Βάση Κομματικά Κριτήρια στην Εσωτερική Λειτουργία του Το. Συ.Ν.

Ο πίνακας 5,10 είναι ιδιαίτερα κατατοπιστικός για την κατανόηση αυτών των αντιλήψεων. Ο υψηλότερος μέσος όρος, εδώ, επιλέγεται από τους νέους (3,64), ακολουθούν οι μεγάλοι (3,39), τα μέλη του Το.Συ.Ν. (3,27) και τελευταίοι έρχονται οι δημοτικοί σύμβουλοι (3,27). Ο υψηλός μέσος όρος των νέων ανεβάζει το γενικό μέσο όρο στα 3,49.

Πίνακας 5.10 Συνεργασία με βάση κομματικά κριτήρια στην εσωτερική λειτουργία του
Το.Συ.Ν.

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	3,3846	1,06661
Νέοι	183	1,00	5,00	3,6393	1,01146
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	3,2727	1,14592
Δημοτικοί Σύμβουλοι	30	2,00	5,00	3,1000	,88474
Σύνολο	308	1,00	5,00	3,4886	1,04586

Γράφημα 5.9 Συνεργασίες με Βάση Κομματικά Κριτήρια μεταξύ Τοπικών Συμβούλιων Νέων και Αρχές ΟΤΑ.

Η επόμενη ερώτηση προσπάθησε να επικεντρώσει τη μελέτη των συνεργασιών μεταξύ των μελών του Το. Συ.Ν. και των αρχών Ο.Τ.Α. με βάση τα κομματικά κριτήρια. Και εδώ τα αποτελέσματα ήταν ενδεικτικά του κλίματος που επικρατεί. Η κλίμακα που κυριαρχεί στις απαντήσεις είναι αυτή του

«αρκετά». Οι δημοτικοί σύμβουλοι την προτιμούν κατά 46,67%, οι νέοι κατά 37,36%, τα μέλη του Το.Συ.Ν. κατά 30,91% και οι μεγάλοι κατά 30%. Το «πολύ» δείχνει να είναι η επόμενη ισχυρότερη κλίμακα καθώς τα μέλη του Το.Συ.Ν. την επιλέγουν κατά 32,73%, οι μεγάλοι κατά 30% οι νέοι κατά 28,57% και οι δημοτικοί σύμβουλοι κατά 16,67%. Παράλληλα η επιλογή του «πάρα πολύ» δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως αμελητέα διότι τονίζεται από το 19,78% των νέων, το 16,36 του Το.Συ.Ν., το 13,33 των συμβούλων και το 10% των μεγάλων. Όπως επίσης και το λίγο, φαίνεται να προτιμάται από μεγάλους (30%) και δημοτικούς συμβούλους (20%), δίχως να απορρίπτεται από το Το.Συ.Ν.(16,36%) και τους νέους (11,54%). Τέλος η παρουσία του καθόλου είναι πολύ μικρή.

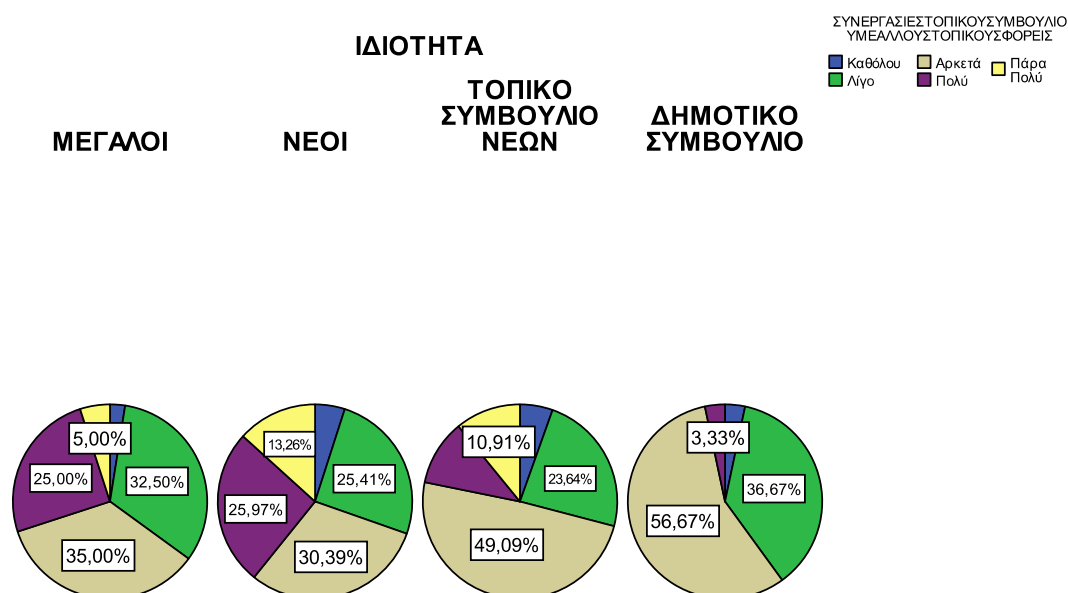
Ο πίνακας 5.11 ενισχύει αυτά τα αποτελέσματα. Ο μεγαλύτερος μέσος όρος εντός των ομάδων βρίσκεται, μετά από τους νέους (3,51) στους δημοτικούς συμβούλους (3,42), στοιχείο που τονίζει την πληροφόρηση που έχει αυτή η κατηγορία για τη διεύθυνση συγκεκριμένων καταστάσεων. Τα μέλη του Το.Συ.Ν. βρίσκονται στο 3,27, ενώ οι μεγάλοι στο 3,2. Ο γενικός μέσος όρος ανέρχεται σε 3,42.

Πίνακας 5.11 Συνεργασία Το.Συ.Ν. με Αρχές Ο.Τ.Α. με βάση κομματικά κριτήρια

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	3,2000	0,99228
Νέοι	183	1,00	5,00	3,5110	1,02315
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	3,2727	1,14592
Δημοτικοί Σύμβουλοι	30	2,00	5,00	3,4182	1,0616
Σύνολο	308	1,00	5,00	3,4202	1,03025

Ενδιαφέρον έχει και η επόμενη ερώτηση, για την ανάπτυξη συνεργασιών ανάμεσα στο Το.Συ.Ν. και άλλους τοπικούς φορείς. Και σε αυτή την ερώτηση κυριαρχεί η απάντηση «αρκετά». Οι δημοτικοί σύμβουλοι την προτιμούν κατά 56,67%, τα μέλη του Το.Συ.Ν. κατά 49,09%, οι μεγάλοι κατά 35% και οι νέοι κατά 30,39%. Όμως δεύτερο στην κατάταξη εμφανίζεται το «λίγο» αποδεικνύοντας τον μη δυναμικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίζει το

Το.Συ.Ν. στην τοπική κοινωνία. Το 36,67% των δημοτικών συμβούλων την προκρίνει, όπως και το 32,5% των μεγάλων, με το 25,41% των νέων και το 23,64% των μελών να την ενισχύουν. Η επιλογή του «πολύ» βρίσκεται κυρίως στους μεγάλους 25%, αλλά και στους νέους 25,97% και είναι σχετικά ασθενέστερη στα μέλη (10,91%) και ελάχιστη στους δημοτικούς συμβούλους (3,33%). Από εκεί και πέρα το πάρα πολύ εμφανίζεται στους νέους (13,91%) στα μέλη (10,91%) και στους μεγάλους (5%), ενώ το καθόλου λαμβάνει και πάλι χαμηλά ποσοστά.

Γράφημα 5.10 Συνεργασίες Τοπικού Συμβουλίου Νέων και άλλους τοπικούς Φορείς

Υπό αυτή την έννοια ο μέσος όρος τω συνεργασιών για όλες τις ομάδες κινείται σχετικά χαμηλά (3,0556), με μοναδική κατηγορία που τους υπερβαίνει να είναι οι νέοι (3,1713). Οι υπόλοιπες ομάδες κινούνται κάτω από το

συνολικό μέσο όρο, τονίζοντας ίσως ότι ακόμη ο θεσμός να είναι σχετικά πρώιμος για την ανάπτυξη αυτών των συνεργασιών.

Πίνακας 5.12 Συνεργασία Το.Συ.Ν. με άλλους Φορείς σε Τοπικό Επίπεδο

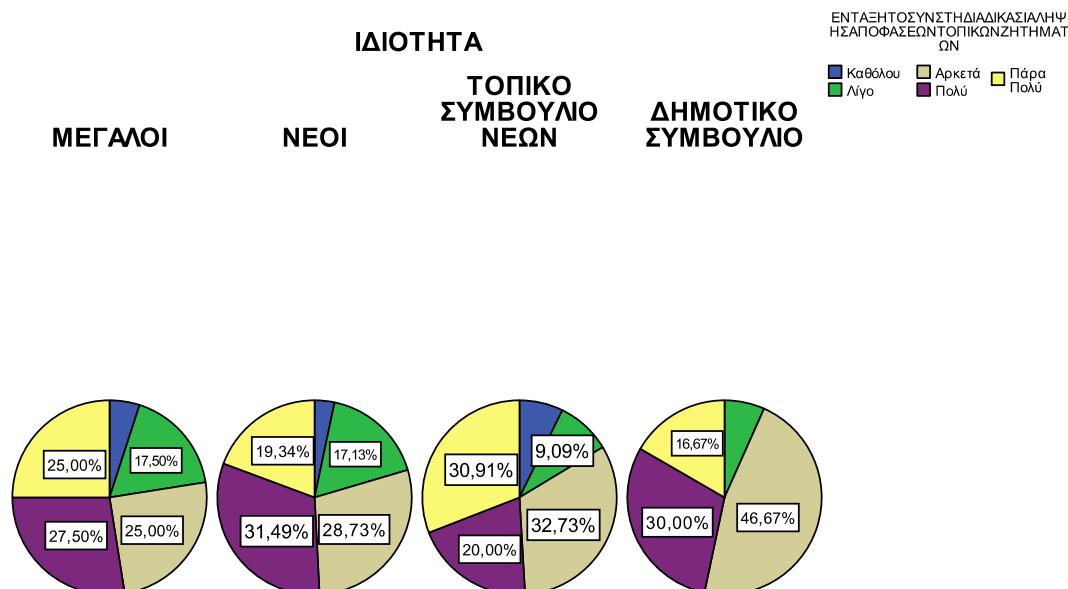
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	2,9750	0,94699
Νέοι	183	1,00	5,00	3,1713	1,10476
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	2,9818	1,00905
Δημοτικοί Σύμβουλοι	30	2,00	5,00	2,6000	0,62146
Σύνολο	308	1,00	5,00	3,0556	1,04026

Ο πίνακας 5.13 παρέχει μια επαρκή πληροφόρηση για τα πεδία στα οποία το τοπικό συμβούλιο νέων μπορεί να αναπτύξει συνεκτική συνεργασία με άλλους φορείς. Οι τέχνες και ο πολιτισμός φαίνονται να είναι τα ισχυρότερα πεδία, καθώς επιλέγονται από το 83,9% των δημοτικών συμβούλων, από το 65% των μεγάλων, το 50,9% των μελών του θεσμού και το 43,7% των νέων. Σημαντική μπορεί να είναι η συνεισφορά του θεσμού στην άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων όπως και στην παροχή των εναλλακτικών μορφών εκπαίδευσης, ενώ η ενσωμάτωση των μεταναστών δεν αποκομίζει σημαντικές προτιμήσεις καθώς μόνο οι μεγάλοι την επιλέγουν σε διψήφιο ποσοστό (10%).

Πίνακας 5.13 Πεδία Προοπτικών Συνεργασίας

Λόγοι/ Κατηγορία	Μεγάλοι	Νέοι	Μέλη Το.Συ.Ν.	Δημοτικοί Σύμβουλοι
Ενσωμάτωση Μεταναστών	10,0	7,7	3,6	29
Άμβλυνση Κοινωνικών Ανισοτήτων	22,5	31,1	32,7	54,8
Τέχνες Πολιτισμός	65	43,7	50,9	83,9
Εναλλακτικές Μορφές Εκπαίδευσης	30	35,5	25,5	45,2

Οι δύο επόμενες ερωτήσεις αναφέρονται στην επιρροή του Το.Συ.Ν. στη διαδικασία λήψης αποφάσεων τοπικού περιεχομένου. Στο επόμενο γράφημα παρίσταται η αποτελεσματική ένταξη του θεσμού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Γράφημα 5.11 Ένταξη του Τοπικού Συμβουλίου Νέων στη Λήψη Αποφάσεων

Οι απαντήσεις δεν μπορούν να χαρακτηριστούν από χαμηλό βαθμό ένταξης καθώς οι δύο χαμηλότερες κλίμακες δεν λαμβάνουν ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά. Στην κλίμακα «πάρα πολύ» πρώτη έρχεται η ομάδα του τοπικού συμβουλίου νέων (30,91%) και ακολουθούν οι μεγάλοι (25%), οι νέοι (19,34% και οι δημοτικοί σύμβουλοι (16,67%). Στην αμέσως επόμενη κλίμακα οι νέοι προηγούνται (31,49%), δεύτεροι έρχονται οι δημοτικοί σύμβουλοι (30%) και έπονται οι μεγάλοι (27,5%) και τα μέλη του Το.Συ.Ν. (20%). Στην κλίμακα «αρκετά» πρωτεύουν οι δημοτικοί σύμβουλοι (46,67%), που είναι μπροστά από τα μέλη του θεσμού (32,73%) και έπονται οι νέοι (28,73%) και οι μεγάλοι (25%). Είναι αξιοσημείωτο ότι η απάντηση «λίγο» έχει διψήφια ποσοστά στις

δύο αυτές κατηγορίες. Το εύρημα αυτό δεικνύει ότι τα άτομα που συμμετέχουν στους θεσμούς μπορούν να κατανοήσουν αποτελεσματικότερα τους όρους λήψης των αποφάσεων.

Αυτό φαίνεται και από τα στοιχεία του πίνακα 5.14 καθώς οι υψηλότεροι μέσοι όροι βρίσκονται στα μέλη του τοπικού συμβουλίου (3,58) και στους δημοτικούς συμβούλους (3,57). Οι μεγάλοι βρίσκονται κοντά (3,5), ενώ ο υψηλός βαθμός συμμετοχής των νέων στο δείγμα (3,46) διατηρεί σε 3,5 το γενικό μέσο όρο.

Πίνακας 5.14 Ένταξη Το.Συ.Ν. στη Λήψη Αποφάσεων

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	3,5000	1,198299
Νέοι	183	1,00	5,00	3,4641	1,08785
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	3,5818	1,22763
Δημοτικοί Σύμβουλοι	30	2,00	5,00	3,5667	0,85836
Σύνολο	308	1,00	5,00	3,5000	1,10513

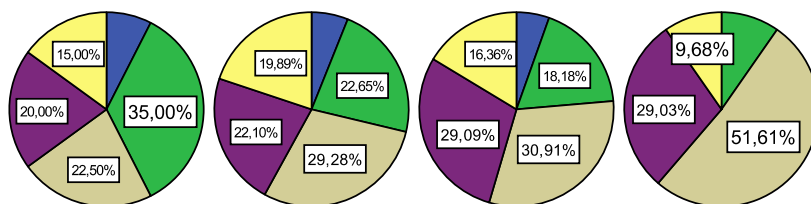
Στο επόμενο γράφημα φαίνονται οι απαντήσεις για την επιρροή του θεσμού στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τοπικά ζητήματα. Και πάλι η απάντηση που φαίνεται ως επικρατούσα είναι το «αρκετά». Ως συνήθως η κατηγορία του δείγματος που φαίνεται κυριαρχεί είναι οι δημοτικοί σύμβουλοι (51,61%), και ακολουθούν τα μέλη του Το.Συ.Ν. (30,91%, οι νέοι (29,28%) και οι μεγάλοι (22,5%). Είναι ωστόσο αξιοσημείωτο ότι τα μέλη του Το.Συ.Ν και οι δημοτικοί σύμβουλοι επιλέγουν το πολύ(29,09% και 29,03% αντίστοιχα) έναντι του 22,1% των νέων και 20% των μεγάλων. Οι δύο αυτές κατηγορίες, αντιθέτως υποστηρίζουν το λίγο κατά 35% και 22,65% αντίστοιχα, ενώ τα μέλη του Το.Συ.Ν κατά 18,18% του δημοτικού συμβουλίου κατά 9,68%. Όσον αφορά το πάρα πολύ επιλέγεται από το 16,36% των μελών του του Το.Συ.Ν. το 19,89% των νέων, το 15% των μεγάλων, ενώ οι δημοτικοί σύμβουλοι εμφανίζονται μετριωπαθέστεροι (9,68%), αν και δεν δηλώνουν το καθόλου που σε στις άλλες κατηγορίες κινείται κάτω του 5%.

ΙΔΙΟΤΗΤΑ

ΜΕΓΑΛΟΙ ΝΕΟΙ ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΝΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΗΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΛΗ ΨΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

■ Καθόλου ■ Αρκετά ■ Πάρα Πολύ
■ Λίγο ■ Πολύ

Γράφημα 5.12 Επίδραση του Τοπικού Συμβουλίου Νέων στη Λήψη Αποφάσεων

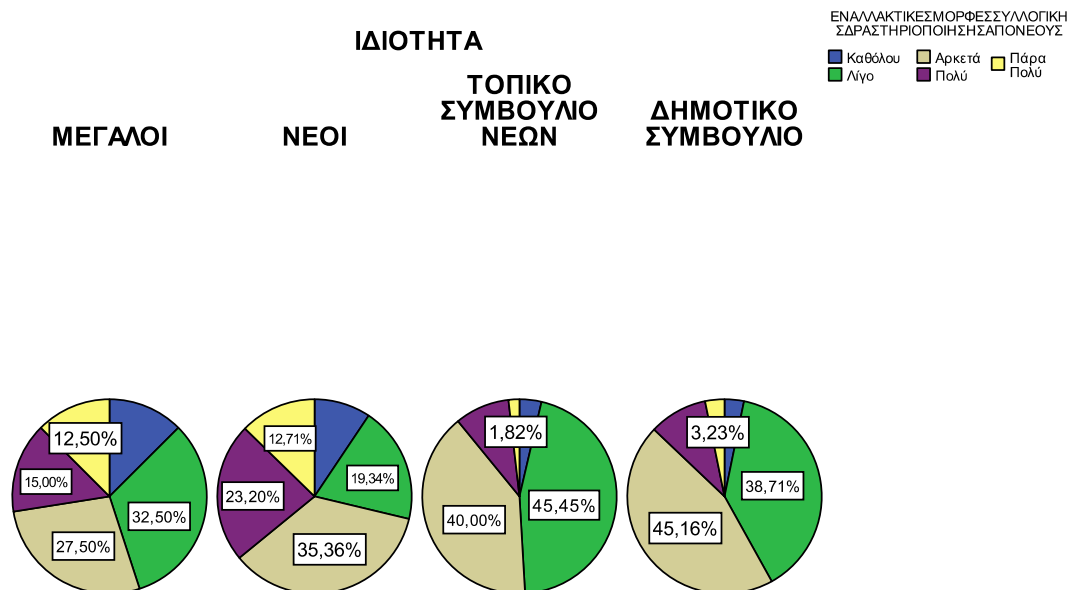
Πίνακας 5.15 Επίδραση Το.Συ.Ν. στη Λήψη Αποφάσεων

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	3,0000	1,21950
Νέοι	183	1,00	5,00	3,2707	1,19195
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	3,3273	1,12307
Δημοτικοί Σύμβουλοι	30	2,00	5,00	3,3871	0,80322
Σύνολο	308	1,00	5,00	3,2573	1,14998

Ο πίνακας 5.15 συμπληρώνει αυτή την ενημέρωση, καθώς τα μέλη του τοπικού συμβουλίου (3,33) και τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου (3,39) κινούνται σε υψηλότερα επίπεδα από τις δύο υπόλοιπες ομάδες (3,27 και 3,0 για νέους και μεγάλους αντίστοιχα. Η διαφορά αυτή εμφανίζεται κυρίως λόγω

της γνώσης που έχουν οι μετέχοντες των δυο θεσμών στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων.

Τέλος στο γράφημα 5.13 αποδεικνύεται ότι οι εναλλακτικές μορφές δραστηριοποίησης, στην περιοχή της έρευνας βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα. Η απάντηση «λίγο» λαμβάνει 45,45% από τα μέλη του Το.Συ.Ν., 38,71% από τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου, 32,5% από τους μεγάλους και 19,34% από τους νέους. Αρκετά δηλώνει το 45,16% των δημοτικών συμβούλων, το 40% των μελών του Το. Συ.Ν., το 35,36% των νέων και το 27,5% των μεγάλων. Σε αντίθεση με αυτά τα χαρακτηριστικά το πολύ κινείται σε αυξητικά επίπεδα μόνο στους μεγάλους (15%) και στους νέους (23,2%), όπως επίσης και το πάρα πολύ (12,5% 7 12,71% αντίστοιχα. Όμως οι νέοι απαντούν καθόλου κατά 9,61% και οι μεγάλοι κατά 12,5%, ενώ η κλίμακα αυτή κινείται ιδιαίτερα χαμηλά για τις άλλες δύο κατηγορίες.

Γράφημα 5.13 Εναλλακτικές Μορφές Δραστηριοποίησης στην Περιοχή

Οι απόψεις των μελών του δείγματος για το χαμηλό επίπεδο δραστηριοποίησης και συνεργασίας του τοπικού συμβουλίου νέων με άλλους καταναοούνται και από τα περιγραφικά χαρακτηριστικά του πίνακα 5.16. Ο γενικός μέσος όρος ανέρχεται σε 2,94, ενώ μόνο η κατηγορία των νέων υπερβαίνει το 3,1. Οι μεγάλοι λαμβάνουν 2,82 ενώ οι δημοτικοί σύμβουλοι (2,71) και τα μέλη του τοπικού συμβουλίου νέων (2,6) κινούνται χαμηλότερα.

Πίνακας 5.16 Επίδραση Το.Συ.Ν. στη Λήψη Αποφάσεων

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Μεγάλοι	40	1,00	5,00	2,825	1,21713
Νέοι	183	1,00	5,00	3,1050	1,14262
Μέλη Τοπικού Συμβουλίου Νέων	55	1,00	5,00	2,600	0,7841
Δημοτικοί Σύμβουλοι	30	2,00	5,00	2,7097	0,82436
Σύνολο	308	1,00	5,00	2,9381	1,08439

5.2 ΣΥΖΗΤΗΣΗ-ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Τα παραπάνω ευρήματα αναδεικνύουν σημαντικές αποκλίσεις στις αντιλήψεις και κυρίως στην εμπειρία που έχει αποκομιστεί από τις τέσσερις ομάδες που συμμετείχαν στην έρευνα. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από τις διαφορετικές τοποθετήσεις των επιμέρους ομάδων στις κλίμακες των δυνητικών απαντήσεων. Ως αποτέλεσμα, όπως τονίστηκε και παραπάνω, υπάρχουν διαφορές στους μέσους όρους των τεσσάρων κατηγοριών για τις ίδιες απαντήσεις.

Αναμφίβολα η ομάδα που εμφανίζεται θετικότερη στο ρόλο που καλείται, αλλά και που μπορεί να διαδραματίσει το τοπικό συμβούλιο νέων, είναι το δημοτικό συμβούλιο. Τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου, τοποθετούνται θετικά στην προοπτική διαμόρφωσης ενός νέου καταστατικού χάρτη της τοπικής αυτοδιοίκησης με τη λειτουργία του Το.Συ.Ν. να βρίσκεται

στο επίκεντρο. Η ίδια ομάδα, υποστηρίζει αναφανδόν, τη συμμετοχή των νέων στα κοινά, ως μέσο πολιτικής ενηλικίωσης και κοινωνικής ένταξης και θεωρεί ότι ο νεοσσός αυτός θεσμός, δύναται να επιδράσει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, αλλά και να αναπτύξει συνεργασίες με τοπικούς φορείς για τη βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών. Η εσωτερική πληροφόρηση, που διαθέτει αυτή η ομάδα, της επιτρέπει να γνωρίζει καλύτερα το επίπεδο συνεργασιών και συμμαχιών, που λαμβάνει χώρα, μεταξύ των αιρετών των Ο.Τ.Α. και των μελών του Το.Συ.Ν. Παράλληλα, χαρακτηριστικό στοιχείο της τοποθέτησης των απαντήσεων των δημοτικών συμβούλων, είναι η δήλωση αποδοχής των νέων, στη διαδικασία χάραξης πολιτικής. Παρά το γεγονός, ότι κάθε ομάδα, συμμετέχει σε μια έρευνα, διέπεται από συγκεκριμένες νόρμες, αντιλήψεις και συμφέροντα, η στάση των δημοτικών συμβούλων, απέναντι στον θεσμό, μπορεί να χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερα θετική. Αυτό αποδεικνύεται από το ότι είναι η ομάδα, με τους υψηλότερους μέσους όρους και τις περισσότερες απαντήσεις στις υψηλότερες κλίμακες του ερωτηματολογίου.

Από την άλλη πλευρά οι τοποθετήσεις των τοπικών συμβούλων, που συμμετέχουν στο Το.Συ.Ν. χαρακτηρίζονται από αμφισημία. Παρά το γεγονός, ότι τοποθετούνται ιδιαίτερα θετικά, στην επίδραση που μπορεί να έχει ο νόμος 3443 στη συμμετοχή των νέων, και στη σημασία της κοινωνικής ένταξης και πολιτικής ενηλικίωσης για τη συμμετοχή τους, είναι επιφυλακτικοί, αναφορικά με την αποδοχή τους, από τις αρχές των Ο.Τ.Α. και από τη δυνατότητα διαμόρφωσης ενός νέου θεσμικού πλαισίου, μέσω της συμμετοχής τους. Οι ίδιοι τους, αναγνωρίζουν τον χαμηλό βαθμό συμμετοχής των νέων, στα κοινά, όπως στέκονται και σχετικά κριτικά από τη δική τους διάθεση για συνεργασία. Επίσης δεν παραγνωρίζουν τη σημασία της κομματικής ταυτότητας στις αρχαιρεσίες του Το.Συ.Ν. καθώς και στη συνεργασία του με τους αιρετούς άρχοντες. Όμως φαίνεται να γνωρίζουν ότι μπορούν να ασκήσουν επιρροή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθώς και στην ανάπτυξη συνεκτικών συνεργασιών με άλλους τοπικούς φορείς. Συνεπώς, μπορεί να υποστηριχθεί, ότι τα μέλη του Το.Συ.Ν. που συμμετείχαν στην έρευνα, φαίνεται να αναγνωρίζουν τον καταλυτικό ρόλο, που ο θεσμός αυτός, μπορεί να έχει. Όμως είτε λόγω νεαρής ηλικίας, και συνεπώς σχετικής ωριμότητας, είτε διότι ο θεσμός ακόμη βρίσκεται στα σπάργανα του, οι τοποθετήσεις τους, δείχνουν

ότι βρίσκονται ακόμη σε αρχικό στάδιο αναζήτησης του ευρύτερου τους ρόλου.

Συνακόλουθα οι τοποθετήσεις των νέων, παρείχαν σημαντική ενημέρωση στην έρευνα, αναφορικά με το επίπεδο της σχέσης που έχουν με την πολιτική και τις τοπικές υποθέσεις. Σε γενικές γραμμές τοποθετούνται θετικότερα, από τα μέλη του θεσμού για τον ρόλο που μπορεί να έχει το Το.Συ.Ν. στις τοπικές πολιτικές καθώς και τη συμβολή του νόμου 3443 σε αυτή την κατεύθυνση. Αυτό ωστόσο δεν σημαίνει ότι δεν αναγνωρίζουν το δεδομένο του χαμηλού επιπέδου της συμμετοχής των νέων στα κοινά. Ωστόσο, η ομάδα αυτή δεν εμφανίζει ιδιαίτερες αποκλίσεις στις θέσεις της, για τον βαθμό αποδοχής των νέων από τους αιρετούς της τοπικής αυτοδιοίκησης, τη συμβολή των ηθών στη συμμετοχή των νέων και τη σημασία της ένταξης για την πολιτική ενηλικίωση και την κοινωνική τους ένταξη. Όμως εμφανίζονται πιο επιφυλακτικοί για το ρόλο της πολιτικής ιδεολογίας στη διαμόρφωση των συνεργασιών, αλλά και πιο θετικοί στην ανάπτυξη συνεργατικών δράσεων του Το.Συ.Ν. με άλλους τοπικούς φορείς. Το ίδιο συμβαίνει και την περίπτωση των αποφάσεων: οι νέοι θεωρούν ότι μπορεί το Το.Συ.Ν. να διαμορφώνει τις αποφάσεις, αλλά αυτό δεν συμβαίνει και τόσο στην πράξη. Υπό αυτή την έννοια μπορεί να υποστηριχθεί, ότι η απόσταση που έχει αυτή η ομάδα από τα κοινά, της επιτρέπει να είναι αισιόδοξη, συχνά όμως και καχύποπτη, απέναντι σε καταστάσεις για τη λειτουργία των οποίων δεν διαθέτει την απαιτούμενη πληροφόρηση.

Τέλος η ομάδα των ατόμων που υπερβαίνουν τα τριανταπέντε έτη, εμφανίζεται επίσης θετική στο ρόλο που μπορεί να αναπτύξει το Το.Συ.Ν., στη διαμόρφωση των τοπικών πολιτικών. Τα μέλη της ομάδας αυτής, θεωρούν ιδιαίτερα χρήσιμο το νόμο 3443, όμως αναγνωρίζουν ότι η διάθεση της συμμετοχής των νέων στα κοινά, είναι ιδιαίτερα μειωμένη. Παράλληλα τοποθετούνται ιδιαίτερα θετικά, τόσο απέναντι στη βαρύτητα των πολιτικών ηθών, όσο και στην προοπτική της συμμετοχής για την ενσωμάτωση των νέων. Όμως είναι επιφυλακτικότερο σε σύγκριση με τους δημοτικούς συμβούλους, για την αποδοχή των νέων από τους αιρετούς των Ο.Τ.Α. ενώ είναι θετικότεροι αναφορικά με την αντίστοιχη στάση των μελών του Το.Συ.Ν. Επίσης προσδίδουν μεγαλύτερη βαρύτητα στην επίδραση της κομματικής ταυτότητας στη λειτουργία των δημοτικών αρχών και στις σχέσεις που

αναπτύσσουν με τους νέους από ότι στο αντίστοιχο φαινόμενο που μπορεί να παρατηρείται εντός του Το.Συ.Ν. Τέλος επιθυμούν να βελτιωθεί η επιρροή του θεσμού στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων, καθώς και η ανάπτυξη συνεργασιών του με τοπικούς φορείς.

Εν κατακλείδι μπορεί να υποστηριχθεί ότι υπάρχει μια σχετική ταύτιση των τεσσάρων ομάδων, στους λόγους μη συμμετοχής των νέων στα κοινά που είναι η απογοήτευση από το πολιτικό σύστημα και η αδιαφορία. Όμως στους λόγους μη αρμονικής συνεργασίας των μελών του Το.Συ.Ν., παρατηρείται μια ποικιλομορφία καθώς το χάσμα γενεών, η σύγκρουση πολιτικών συμφερόντων, η διαφορά στην πολιτική νοοτροπία και οι αποκλίσεις της πολιτικής ιδεολογίας λαμβάνουν σημαντικό επίπεδο προτιμήσεων. Τέλος, η προοπτική συνεισφοράς του θεσμού μέσω συνεργασιών, σύμφωνα με τις απαντήσεις της έρευνας, οφείλει να εστιάσει, τόσο στην άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων, όσο στα πεδία των τεχνών και του αθλητισμού, αλλά και στις εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η εργασία επιχείρησε να μελετήσει τις διαστάσεις της συμμετοχής των νέων στις διαδικασίες και τις λειτουργίες της τοπικής αυτοδιοίκησης. Βασικό διοικητικό όργανο της συμμετοχής των νέων στα κοινά, σε τοπικό επίπεδο, είναι ο θεσμός του τοπικού συμβουλίου των νέων, όπως διαμορφώθηκε από το νόμο 3443/2006. Προκειμένου να καταστεί εφικτή, η ανάλυση της επίδρασης που μπορεί να έχει ο συγκεκριμένος θεσμός στη συμμετοχή των νέων στις τοπικές δημόσιες υποθέσεις, έλαβε χώρα μια πρωτογενής έρευνα. Το εργαλείο της πρωτογενούς έρευνας, ήταν ένα ερωτηματολόγιο, το οποίο διανεμήθηκε σε τέσσερις διαφορετικές ομάδες του πληθυσμού. Ο χώρος της έρευνας, ήταν η ευρύτερη περιοχή της περιφερειακής ενότητας της Κοζάνης, ενώ ο χρόνος τέλεσης της, το φθινόπωρο του 2011. Οι κατηγορίες της έρευνας, ήταν τα μέλη του τοπικού συμβουλίου νέων του δήμου Ελλησπόντου, οι δημοτικοί σύμβουλοι του δήμου Κοζάνης, νέοι της περιοχής που δεν είναι ενταγμένοι στο θεσμό του Το.Συ.Ν. και άτομα, των οποίων η ηλικία υπερβαίνει τα 35 έτη.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, υπήρξε σημαντική διαφοροποίηση, αναφορικά με τις στάσεις και τις εμπειρίες των διαφορετικών ομάδων, για την επίδραση του Το.Συ.Ν., στη συμμετοχή των νέων στα κοινά. Το εύρημα αυτό αποδεικνύεται από τις διαφορετικές κατανομές και συχνότητες που έδωσαν οι ομάδες της έρευνας, στις ίδιες απαντήσεις. Σε γενικές γραμμές οι δημοτικοί σύμβουλοι, εμφανίζονται θετικότεροι για το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το Το.Συ.Ν. στα τοπικά δημόσια ζητήματα. Όμως τόσο οι τοποθετήσεις των μελών του θεσμού, όσο και αυτών των δύο άλλων ομάδων, μπορούν να χαρακτηριστούν ως θετικές απέναντι στη

λειτουργία του θεσμού, αλλά και στην ευρύτερη επίδραση του στη συμμετοχή των νέων πολιτών.

Πιο συγκεκριμένα οι τοποθετήσεις των μελών του Το.Συ.Ν. βρίσκονται σε θετικά επίπεδα για την ανάπτυξη και την επίδραση του θεσμού, όμως είναι επιφυλακτικοί για το επίπεδο αποδοχής τους από τους αιρετούς των Ο.Τ.Α. Οι τοποθετήσεις των νέων που δεν συμμετέχουν στον θεσμό, μπορούν να χαρακτηριστούν πιο αισιόδοξες, είτε διότι δεν κατέχουν την απαιτούμενη πληροφόρηση, είτε δεν έχουν εμπλακεί έμπρακτα στη χάραξη της πολιτικής και δεν έχουν κατανοήσει τις δυσκολίες της. Τέλος τα άτομα άνω των τριανταπέντε ετών, προκρίνουν ιδιαίτερα τη λειτουργία του θεσμού, όμως επιζητούν μεγαλύτερη συμβολή στα κοινά εκ μέρους του.

Σύμφωνα λοιπόν με τα ευρήματα της έρευνας η πρώτη υπόθεση της εργασίας στέκει, καθώς ο νόμος 3443/2006, ευνοεί την προοπτική συμμετοχής των νέων στα κοινά. Οι θετική στάση και των τεσσάρων ομάδων της έρευνας, επικυρώνει αυτό το γεγονός. Παράλληλα είναι κοινά αποδεκτό από όλες τις ομάδες της έρευνας, ότι η συμμετοχή των νέων συμβάλλει στην πολιτική ενηλικίωση τους και στην κοινωνική τους ένταξη. Συνεπώς και η δεύτερη υπόθεση της εργασίας ευσταθεί. Το ίδιο ισχύει για την επόμενη υπόθεση αναφορικά με τη βελτίωση που μπορεί να επιφέρει η συμμετοχή των νέων στη λειτουργιών των δήμων και των τοπικών κοινοτήτων. Ωστόσο η τέταρτη υπόθεση της έρευνας, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ισχυρή, καθώς σε όλες τις ομάδες παρατηρήθηκαν σημαντικές αρνητικές τοποθετήσεις για το επίπεδο υποδοχής των νέων από τις αιρετές αρχές. Συνεπώς είναι αναγκαίο να βρεθεί ένα συνεκτικό πλαίσιο υποδοχής των νέων και ενίσχυσης της συνεργασίας του Το. Συ.Ν. με τους τοπικούς άρχοντες.

Η συμμετοχή των νέων στα κοινά, είναι μια ιδιαίτερα σημαντική μεταβλητή για την ανάπτυξη της δημοκρατίας και τη βελτίωση της τοπικής διακυβέρνησης. Οι νέοι πολίτες, μπορούν με τη σύγχρονη και επίκαιρη οπτική τους, να προτείνουν νέες κατευθύνσεις στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων και να συμβάλλουν στη βελτίωση του κοινωνικού κεφαλαίου. Ιδιαίτερα σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης, όπου η αλληλεπίδραση των πολιτικών δρώντων, είναι αμεσότερη, η προοπτική αυτή μπορεί ευκολότερα να γίνει πραγματικότητα. Προς αυτή την κατεύθυνση συμβάλλει και νόμος 3443/2007, με τις επιμέρους διατάξεις του, για τη συμμετοχή των νέων στα

τοπικά συμβούλια, καθώς παρέχει το θεσμικό πλαίσιο για τη δημοκρατική τους συμμετοχή.

Παράλληλα καταλυτικό ρόλο στην ενίσχυση της προοπτικής της συμμετοχής των νέων, διαδραματίζουν οι αποφάσεις των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα η Στρατηγική της Λισαβόνας 2020. Οι αποφάσεις αυτές, συμβάλλουν στη συμμετοχή των νέων, και συνεπώς βελτιώνουν το επίπεδο της πολιτικής ενσωμάτωσης τους. Παράλληλα αξίζει να σημειωθεί, ότι συμμετοχή των νέων στους τοπικούς αντίστοιχους θεσμούς των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαφοροποιείται ανάλογα με το τοπικό θεσμικό πλαίσιο της τοπικής αυτοδιοίκησης. Σε κάθε περίπτωση, όμως υπάρχουν σημαντικές προϋποθέσεις αποδοχής και ένταξης των νέων στα τοπικά δημόσια πράγματα.

Οι προτάσεις που υποστηρίζει η εργασία, με σκοπό τη βελτίωση της συμμετοχής των νέων στα κοινά είναι οι ακόλουθες:

- ↔ Παροχή κινήτρων ώστε να βελτιωθεί η διάθεση των νέων για συμμετοχή. Καταλυτικό εργαλείο προς αυτή την κατεύθυνση είναι ο εθελοντισμός, που αναπτύσσεται όμως σε πεδία που οι νέοι άνθρωποι έχουν να προσφέρουν κάτι διαφορετικό.
- ↔ Επίσης σημαντικό ρόλο μπορεί να διαδραματίσει η ανάθεση πρωτοβουλιών και αρμοδιοτήτων στους νέους με σκοπό τη διοργάνωση δράσεων που γνωρίζουν αποτελεσματικότερα. Η προοπτική αυτή μπορεί να συμβάλει στην προσέλκυση νέων που η διάθεση συμμετοχής στα κοινά βρίσκεται στο ναδίρ.
- ↔ Από την άλλη πλευρά, τα μέλη του Το.Συ.Ν. καλούνται να έρθουν σε ουσιαστικότερη επαφή με τους θεσμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η γνωριμία με το αντικείμενο αυτό, μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της αντίληψης των νέων και στην αποτελεσματικότερη τους συνεργασία με τους αιρετούς των Ο.Τ.Α.
- ↔ Ακόμη η αναζήτηση πεδίων για παρέμβαση του Το.Συ.Ν. με σκοπό τη βελτίωση των κοινωνικών συνθηκών, μπορεί επίσης να αποτελέσει μια ουσιαστική λύση στο πρόβλημα του χαμηλού επιπέδου συμμετοχής.

Κλείνοντας, θεωρείται χρήσιμο να τονιστεί ότι η μελλοντική έρευνα, μπορεί να επεκταθεί στη μελέτη των στάσεων και των αντιλήψεων, για το ρόλο του θεσμού του τοπικού συμβουλίου των νέων στο σύνολο της χώρας. Υπό αυτή την προοπτική, μπορεί να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα για το ρόλο που ο θεσμός έχει στις ελληνικές τοπικές κοινωνίες. Επίσης η έρευνα μπορεί να εστιάσει τη συλλογιστική της, στη σχέση ανάμεσα στη δραστηριοποίηση του Το.Συ.Ν. και σε κοινωνικές συνθήκες όπως είναι η ανεργία, η παρουσία ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η διοργάνωση πολιτιστικών φεστιβάλ, κ.α.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγγλική

Abelson J., Forest P.G., John Eyles J., Patricia Smith P., Martin E., Gauvin F.P.(2003) *Social Science & Medicine* 57 239–251

Caroleo, F. E. and F. Pastore (2003), “Youth Participation in the Labour Market in Germany, Spain and Sweden”, in T. Hammer (op. cit), Chapter 7, pp. 115-141.

Checkoway, Barry, and Katie Richards-Schuster. 2003. Youth participation in community evaluation research. *American Journal of Evaluation* 24(1): 21–33.

Dahl R.A. (1994) *Democratic Dilemma: System Effectiveness versus Citizen Participation*, *Political Science Quarterly* Vol. 109, No. 1 (Spring, 1994), pp. 23-34

European Union (2009) *Youth Report Official*

Feldmann-Wojtachnia E., Gretschel A., Helmisaari V., Kiilakoski T., Matthies A.L., Meinhold-Henschel S., Roth Tasanko P. (2010) *Youth participation in Finland and in Germany Status analysis and data based recommendations* . Funded by the Finnish Ministry of Education and the German Federal Ministry for Family Affairs, Senior Citizens, Women and Youth (BMFSFJ)

Frank K. (2006) *The Potential of Youth Participation in Planning* *Journal of Planning Literature*, Vol. 20, No. 4 , 351-371

Geddes, M. Rust, M. (2000) ‘Catching them young? Local initiatives to involve young people in local government and local democracy’, *Youth Policy Issue*, No 69, 42-61

Henn, M., Weinstein, M. and Wring, D. (2002) ‘A generation apart? Youth and political participation in Britain’, *British Journal of Politics & International Relations*, 4:2, 167–192.

Innes, J. E. Booher, D. E. (2004), *Reframing Public Participation: Strategies for the 21st Century* *Planning Theory & Practice* Volume 5, No. 4, pp. 419–436

Irvin, R.A., Stanbury, J (2004): 'Citizen Participation in Decision Making; Is It Worth the Effort?', *Public Administration Review*64(1): 55-65.

Jarrett R.L., Sullivan P.J., Watkins N.D. (2005) Developing Social Capital Through Participation in Organized Youth Programs: Qualitative Insights from three Programs, *Journal of Community Psychology*, Vol. 33, No. 1, 41–55

Knack S., Keefer P., 1997, Does social capital has an economic payoff? A cross-country investigation, *Quarterly Journal of Economics*, vol.112 (4):1251-1288

Middleton E. (2006) Youth participation in the UK- bureaucratic disaster or triumph of child rights? *Children, Youth and Environments*, 16, (2), 180-190

Molloy D., White C. , Hosfield N. (2004), Understanding youth participation in local Government, A Qualitative Study, FINAL REPORT

Paraskeyopoulos C. (2007) Social Capital and Public Policy in Greece, *Hellenic Observatory Papers on Greece and Southeast Europe (GreeSE Paper No 9 - December)*

Putnam, R., (1993), "The Prosperous Community-Social Capital and Public Life", *The American Prospect*, vol. 4, (13),

Roche J. Tucker S. Flynn R. Thompson R. (2004) *Youth in Society: Contemporary Theory, Policy and Practice* (Published in association with The Open University), Sage Publications Ltd

Rubin, J. H. και Rubin, S. I. (1995). *Qualitative interviewing, the art of hearing data*. London: SAGE publications.

Willow, C. (1997) *Hear! Hear! Promoting children and young people's democratic participation in local government*, London, Local Government Information Unit.

Ελληνική

Bell, J. (1997). Μεθοδολογικός σχεδιασμός παιδαγωγικής και κοινωνικής έρευνας. Αθήνα: Gutenberg. Ελληνική απόδοση: Ρήγα, Α. Β.

Ελληνική Δημοκρατία (2010) Νόμος 3852: Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης Φ.Ε.Κ. 87 Τ. 'Α , 7/06/2010

Ελληνική Δημοκρατία, Νόμος 3443 (2006), Τοπικά Συμβούλια Νέων και Άλλες Διατάξεις, ΦΕΚ Τ' Α, 41/27.02.2006

Ελληνική Δημοκρατία (1997). Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας, Αθήνα

Καρβούνης Α. (2004) Εισαγωγή στην Οργάνωση και Λειτουργία του Κράτους, Εκδόσεις Πατάκης, Αθήνα

Κιντής Α. (1999), Στατιστικές και Οικονομετρικές Μέθοδοι, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα

Μπεσούλα-Βούκα Ε.(2007), Τοπική Αυτοδιοίκηση, τόμος Ι, , Εκδόσεις. Σάκκουλα,

Muller P. & Surel Y, (2002) Η Ανάλυση των Πολιτικών του Κράτους, , Αθήνα
Τυπωθήτω

Διαδίκτυο

Birmingham Youth Service (2011)
[<http://www.birmingham.gov.uk/cs/Satellite/youthservice>, Πρόσβαση στις 05/12/2011]

British Council Home Page (2011) [<http://www.byc.org.uk/> Πρόσβαση στις 05/12/2011]

City of Edinburgh Home Page (2011)
[http://www.edinburgh.gov.uk/info/20086/youth_participation, Πρόσβαση στις 06/12/2011]

City of Florence (2011) [<http://www.florencems.com/pamclark.html>, Πρόσβαση στις 08/12/2011]

Cornwall A., Coehlo V.S., (2007). Spaces for Change? The Politics of Participation in New Democratic Arenas [Διαθέσιμο στο <http://www.dfid.gov.uk/r4d/PDF/Outputs/CentreOnCitizenship/Cornwallintro.pdf>, Πρόσβαση 29/11/2011]

Country Sheet on Youth Policy in Finland (2011) [http://youth-partnership-eu.coe.int/youthpartnership/documents/Questionnaires/Country/Country_sheet_2011/Country_sheet_Finland_2011.pdf, Πρόσβαση στις 07/012/2011]

Country Sheet on Youth Policy in Sweden (2011) [http://youth-partnership-eu.coe.int/youthpartnership/documents/Questionnaires/Country/Country_sheet_2011/Country_sheet_Sweden_2011.pdf , Πρόσβαση στις 06/12/2011]

German Youth Federal Council (2011) [<http://orgs.tigweb.org/german-federal-youth-council-deutscher-bundesjugendring-db>, Πρόσβαση στις 07/12/2011]

Gothenburg Local Action Plan (2011) [http://urbact.eu/fileadmin/Projects/LCFacil/outputs_media/LAP_Gothenburg.pdf, Πρόσβαση στις 07/12/2011]

Republic of Slovenia/ Ministry of Education and Sport/ Office for the Republic of Slovenia for Youth: Youth Council Act (Unofficial Consolidated Text). (2011)[Διαθέσιμο στο http://www.ursm.gov.si/fileadmin/ursm.gov.si/pageuploads/pdf/ZJIMS/ZMS-NPB1__ANG.pdf, Πρόσβαση, 10/12/2011]

Ευρωπαϊκή Ένωση (2000),: Η στρατηγική της Λισαβώνας: μια πιο ανταγωνιστική Ευρώπη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας [Διαθέσιμο στο <http://www.europarl.europa.eu/highlights/el/1001.html>, Πρόσβαση στις 12/12/2011]

Ευρωπαϊκή Ένωση (2001) Λευκή Βίβλος για την προώθηση της συμμετοχής των νέων στα κοινά. [Διαθέσιμο στο <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2001:0681:FIN:EL:PDF>:Πρόσβαση 17/12/2011)

Ευρωπαϊκή Ένωση (2012) Πληροφορίες για τη Στρατηγική Ευρώπη 2020[Διαθέσιμο στο http://ec.europa.eu/europe2020/services/faqs/index_el.htm, Πρόσβαση στις 05/02/2012]

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2006) Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 20ης Ιουλίου, 2006, προς το Συμβούλιο για τις ευρωπαϊκές πολιτικές σχετικά

με τη συμμετοχή και την πληροφόρηση της νεολαίας COM(2006) 417
[Διαθέσιμό στο <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2006:0417:FIN:EL:PDF>:
Πρόσβαση στις 20/12/2011]